

ପ୍ରାରୟିକ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ 'ଶିଖର – ୧, ଘରେ ରହି ଶିଖିବା' ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୋପାନ ଅଟେ । ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ଏକ ସ୍ୱଭାବିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତା'ର ପରିବେଶରୁ କିଛି ନା କିଛି ଶିଖୁଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିଖିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାଧାରଶତଃ ତା'ର ପରିବାରରୁ ଆରୟ ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ, ସ୍ଚଳନଶୀଳତା, ଆବେଗକୁ ବୃଝିବା, ଭାବ ପ୍ରକାଶକୁ ନିୟନ୍ତଣ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ଆବଶ୍ୟକ ପିଲାଟି ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ନିକର ପରିବାର, ପଡ଼ୋଶୀ, ସାହି ତଥା ଗୋଷୀ ସହ ଅନ୍ତଃକ୍ରିୟା କରି ଶିଖିଥାଏ ।

ଅଧୁନା କୋଭିଡ଼ – ୧୯ର ବିଷମ ପରିସ୍ଥିତି ହେତୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲିବା ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖିବାରେ ପ୍ରାୟତଃ ବିଳୟ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ତେଣୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିଖିବାର ସୁଯୋଗକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଉପଯୁକ୍ତ ସୟଳ ସୟଳିତ 'ଶିଖର' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୂଆ କରି ନାମଲେଖାଇଥିବା କରୁଥିବା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ । ଏଥରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଘରର ଭାଷା ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ଆଧାର କରି ମୌଖିକ ଭାଷାର ବିକାଶ ସହିତ ପଠନ ଓ ଲିଖନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି – ୨୦୨୦ରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଗଣନର ମୂଳଦୁଆକୁ ବିକାଶ କରାଇବାକୁ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମିଶନ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷଣ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ତେଣୁ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ମୂଳଦୁଆକୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥା ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ପରିବାରର ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ବିକାଶ କରିବା ଉପରେ 'ଶିଖର'ରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ।

'ଶିଖର' ର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ :

- ଗୀତ, ଗଞ୍ଚ ଓ ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଶୁଣି କରି ବୁଝିବେ ।
- ପରିଚିତ ଦୃଶ୍ୟ / ଚିତ୍ରକୁ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।
- ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଜ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।
- ଚିନ୍ତା ଓ ସୃଚ୍ଚନଶକ୍ତିର ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିକରିବେ ।
- ନିଜ ପରିବେଶରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ,ବ୍ୟକ୍ତି, କାର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ବିଷୟରେ ଜାଶିବେ ।
- ଚିତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ସୟଳକୁ ଦେଖି ବୁଝିବା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବେ ।
- ଚିତ୍ର, ଖେଳ, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ (ଗତିବିଧି) ଓ କଥୋପକଥନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଖିବେ ।
- ମୌଖିକ ଭାଷାର ବିକାଶ ସହିତ ପଠନ ଓ ଲିଖନର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିକରିବେ ।

ପିଲାମାନଙ୍କର ମାନସିକ ୟର, ଅଭିଞ୍ଜତା, ଅନୁଭୂତି ତଥା ପରିବାରର ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପିଲାମାନେ ନିଜେ କରି ନିଜେ ଶିଖିବାକୁ ମୌଳିକ ଉପାଦାନ ରୂପେ ନେଇ ଶିଖର ପରିକଛନା କରାଯାଇଛି । ଆଶା, ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଉପାଦେୟ ହେବ ।

ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ

ଭାଷା କେବଳ ଭାବର ଆଦାନପ୍ରଦାନ ନୁହେଁ, ଏହା ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବାର ଏକ ମାଧ୍ୟମ । ପିଲାମାନେ ବୁଝିବା ସହିତ, ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିବା ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଭାଷା ବିକାଶ କହିଲେ– ଶ୍ରବଣ, କଥନ, ପଠନ ଓ ଲିଖନ ଭଳି ପରୟର ସମ୍ପର୍କିତ ଓ ପରିପୂରକ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ ହାସଲ କରିବାକୁ ବୁଝାଏ । ପିଲାର ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଜନ୍ନରୁ ଆରୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଭାବ ବିନିମୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗଢ଼ି ଉଠି ଥାଏ । ପିଲାମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଓ ଭିନ୍ନ ବେଗରେ ପଢ଼ି–ଲେଖି ଶିଖନ୍ତି ।

ଭାଷାଗତ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରାରୟିକ ଶିକ୍ଷଶକାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ଭାଦ ପଠନ, ଗନ୍ଧ କଥନ, ଶବ୍ଦ ଅକ୍ଷର ଧ୍ୱନି ଓ ସଙ୍କେତର ପରିଚୟ, ଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଅନ୍ୟ ମୌଖିକ ଖେଳ, କାର୍ଯ୍ୟ, ଆଲୋଚନା କରିବା, ଗୀତ ଗାଇବା, ଶୁଣିବା ଆଦି କରାଯାଇପାରିବ।

ଶିଶୁମାନେ ପ୍ରଥମେ ମୌଖିକ ଦକ୍ଷତା / କୌଶଳ ହାସଲ କରନ୍ତି । ଏହାପରେ ହିଁ ସେମାନେ ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଶିଖିବା ଆରୟ କରନ୍ତି । ଶ୍ରବଣ, କଥନ, ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଚିନ୍ତନ ଏକା ସଙ୍ଗରେ ଶିଖିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ସକ୍ଷମ । କୌଣସି ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରି ପିଲାମାନେ ଭାଷା ଶିଖନ୍ତି ।

ଏଣୁ ଭାଷା ଆହରଣ କରାଯାଏ, ଶିଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଭାଷା ଶିଖିବା ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ଓ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପଠନ, ଲିଖନ, ବୋଧଗମ୍ୟତା, କଥନ ଆଦି ଭାଷାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଅଟେ । ଭାଷା ଆହରଣରେ ମୌଖିକ ଭାଷାର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପିଲାମାନେ ଶୁଣିବା ଓ କହିବା କୌଶଳକୁ ନିଜର ପରିବେଶରୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଶିଖିଯାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପଢ଼ିବା ଓ ଲେଖିବା ଶିଖିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିତ ପ୍ରଣାଳୀ ଆବଶ୍ୟକ । ପଠନ କୌଶଳ ସହିତ ଶବ୍ଦାବଳୀର ପରିଚୟ, ବାକ୍ୟ ବିନ୍ୟାସ ଏବଂ ଅର୍ଥ ନିର୍ମାଣର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟମାନ ପିଲାମାନେ ପଢ଼ି କରି ବୁଝିବା ଓ ଶିଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କରିବା ଓ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନରୁ ଲିଖନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆରୟ ହୁଏ । ଏହା ପରେ ଛାପାଲେଖା ଅବଧାରଣା, ଧ୍ୱନିର ସଙ୍କେତ ଚିହ୍ନ, ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବାରୁ ଡିକୋଡିଂର ଆରୟ ହୁଏ ।

ପ୍ରାରନ୍ସିକ ପଠନର ଆବଶ୍ୟକ ଅଂଶ:

- ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସାମହ୍ୟି
- ପରିବାର, ଗୋଷୀ ଓ ପରିବେଶ ସମ୍ଭକ୍ଷୀୟ ଜ୍ଞାନ
- ଆବେଗ ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ବୁଝିବା, ପ୍ରକାଶ କରିବା, ନିୟନ୍ତଣ କରିବା
- ଗୀତ, ଗପ, ନାଚ, ଖେଳ, ଅଭିନୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଖିବା
- କୌଣସି ବିଷୟବସ୍ତୁ ସୟନ୍ଧରେ ପରିବେଶ ଓ ଘଟଣାବଳୀକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଶିଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ପାଇବା

ଶିଖରରେ କରିବାକୁ ଥିବା ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

- କଥୋପକଥନ– ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖିବା ବହୁତ ଆବଶ୍ୟକ । ବୟଷ୍ଟଙ୍କ ସହିତ କ୍ରିୟାକଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ମୌଖିକ ଭାଷାର ବିକାଶ ହୁଏ ।
- ଚିତ୍ର ପଠନ– ପିଲାମାନେ ଚିତ୍ର ଦେଖି, ସେ ବିଷୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଆଲୋଚନା କରବେ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ । ପିଲାଙ୍କୁ ମନଯୋଗ ସହିତ ଚିତ୍ର ଦେଖି ମୁକ୍ତ ଭାବରେ କହିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ । ଚିତ୍ର ବିଷୟରେ କିଛି କୌତୁକିଆ ପ୍ରଶ୍ୱ ପଚରା ଯାଇପାରିବ । ପିଲା ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ଓ ରଙ୍ଗ ଦେବେ ।
- ଛାପା ଅକ୍ଷରକୁ ପଢ଼ିବା, ଛାପା ଅକ୍ଷରକୁ ପଢ଼ି ବୁଝିବା, ଛାପାଲେଖା ଧ୍ୱନି ଚେତନା ଓ ଲିଖନର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରାରୟିକ ପଠନର ଏକ ଅଂଶ । ପ୍ରିଷ୍ଣିଂ ବୁଝି କୌଣସି କଥା ବା ଘଟଣାକୁ ଲେଖି କରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଶ୍ରବଣ ଦକ୍ଷତା ଗଳ୍ପକଥନ, ମୁକ୍ତ ଓ ସଂଗଠିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ, କଥୋପକଥନ, ଗୀତ ଓ ଅଭିନୟ ସଂଗୀତ, ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନଟ ଓ ଧ୍ୱନି ଭେଦ କରିବା ।
- କଥନ ଦକ୍ଷତା ଗଳ୍ପକଥନ, ମୁକ୍ତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ, ଅଭିନୟ, କଣ୍ଢେଇ ଖେଳ, ଛବି ପଠନ, ଖେଳ ଆଦି ଦ୍ୱାରା ।
- ଶବ୍ଦର ବୋଧଗମ୍ୟତା– ଛବି ପଠନ, ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର, ଗଞ୍ଚ କଥନ, ଶବ୍ଦ ପଢ଼ିବା, ଚିହ୍ନିବା ଆଦି ଦ୍ୱାରା ।
- ପ୍ରାକ୍-ପଠନ- ଛବି ପଠନ, ଛାପା ଅକ୍ଷରକୁ ପଢ଼ି ବୁଝିବା, ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଚିହ୍ନିବା, ଶବ୍ଦକୁ ଚିତ୍ର ପରି ଚିହ୍ନିବା, ଅଭିନୟ ପଠନ ଆଦି।
- ପ୍ରାକ୍–ଲିଖନ ଚିତ୍ର କରିବା, ରଙ୍ଗ କରିବା, ଗାରେଇବା, ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବା, ଦେଖି ଦେଖି ଲେଖିବା ଆଦି ଦ୍ୱାରା ।
- ଅଭିନୟ ପଠନ:

୨–୩ ଥର ଗଞ୍ଚ କଥନ କରାଇ ଧାଡ଼ି, ଧାଡ଼ିରୁ ଶବ୍ଦ କୁହାଯିବ । ଗଞ୍ଚକୁ ବଡ଼ କରି ଚାର୍ଟ, କଳାପଟା, ଚଟାଣ ଉପରେ ଲେଖି ଆଙ୍ଗୁଳି ରଖି ଶବ୍ଦକୁ ଦେଖାଇ ୨–୩ ଥର ଅଭିଭାବକ ପଠନ କରି ସାରିଲା ପରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନି ଅଭିନୟ ପଠନ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରିବ ।

- ପ୍ରାକ୍–ଗାଣିତିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଧାରଣା ପାଇଁ ଶବ୍ଦ ଭଣ୍ଡାରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ।
- ବୟୁର ଚିତ୍ର ସହ ନାମ ମିଶାଇ ସମାଧାନ କରିବା ।
- ଧାରାବାହିକ ଚିନ୍ତନ ପାଇଁ ଫୁଲ, ପତ୍ର, କାଗଜଟୁକୁଡ଼ା ଯୋଡ଼ି– ଆକାର କରିବା, ଗପକୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ କହିବା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମନେରଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।
- ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ପୂର୍ବଜ୍ଞାନ, ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନରୁ ମୁକ୍ତ ଓ ସଂଗଠିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ, ପଶୁ-ପକ୍ଷୀ, କୀଟପତଙ୍ଗ, ଗଛପତ୍ର, ପନିପରିବା,ଦିଗ, ଗାଁ ହାଟ-ବଜାର, ପରିବାର ଗୋଷୀ ସମ୍ଭନ୍ଧୀୟ ଧାରଣା, ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ, ଆଦିରୁ ପରିବେଶଗତ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସମ୍ଭନ୍ଧୀୟ ଧାରଣା ଜାଣିବା ।

• ଅଭିନୟ ଗୀତ:

ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ଅଭିଭାବକ ୩/୪ ଥର ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । ପଦରୁ ଧାଡି, ଧାଡିରୁ ଅଧା– ଧାଡି, ଅଧା– ଧାଡିରୁ ଶବ୍ଦ (ସମତାନ ଶବ୍ଦ), ଶବ୍ଦରୁ ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର, ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନଟ କରାଇବେ ।

ଏନ୍.ସି.ଇ.ଆର.ଟିର ୮ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକନ୍ଧ ଶୈକ୍ଷିକ କ୍ୟାଲେଶ୍ଚର୍ (Alternative Academic Calender) ଆଧାର କରି ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞିକା ତିଆରି ହୋଇଛି । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲାପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଭିଭାବକ ଓ ଚିତ୍ରବିଶିଷ୍ଟ ସୂଚକ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଅଭିଭାବକ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞିକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କହିବେ । କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ପେନସିଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ ଦେବା ପାଇଁ ରଙ୍ଗ ପେନ୍ସିଲ୍ ଅଥବା କ୍ରେୟନ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଭାଷାଗତ ଦକ୍ଷତା

୧. ଶୁଣିକରି ବୁଝିବା	୧ .ଗୋଟିଏ ସରଳ ସୂଚନାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବେ । ୨ .୨ ରୁ ୩ ଟି ସରଳ ସୂଚନା ଅନୁସରଣ କରିବେ ।
୨. ଗପ କହିବା, ବୁଝିବା	୧ . ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଓ ସରଳ ଗପର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ କହିବେ । ୨ . ଗପଟିକୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ କହିବେ ।
୩. ଶବ୍ଦଭଶ୍ଚାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି	୧. ପରିଚିତ ବୟୂର ନାମ କହିବେ । ୨. ଅନେକ ଜିନିଷର ନାମ କହିପାରିବେ, ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
୪. ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି / ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବା	୧ .ନିଜର ଭାବନାକୁ ଶବ୍ଦ, ଖଷ୍ତବାକ୍ୟ ଓ ସରଳ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ୨ . କୌଣସି ଭାବଧାରା / ଅନୁଭୂତିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।
୫. ଅଭିନୟ ଗୀତ / କବିତା	୧. ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଓ ସରଳ ଶିଶୁଗୀତ / ଅଭିନୟ ଗୀତ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ବୋଲିବେ । ୨. ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଓ ସରଳ ଶିଶୁଗୀତ / କବିତା / ଅଭିନୟ ଗୀତ ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗୀରେ ବୋଲିବେ ।

ପ୍ରାକ୍ ପଠନ / ପଠନ	ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି
କଥନ •	ପରିଚିତ ଛବିରେ ଥିବା ବୟୁକୁ ଚିହ୍ନିପାରିବେ ଓ ନାମ କହିବେ ।
•	ଛବିରେ ଥିବା ବସ୍ତୁ ଓ ଚିତ୍ରକୁ ଛୋଟ ବାକ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।
•	ଏକ ପ୍ରକାରର ଛବିଗୁଡ଼ିକୁ ମେଳ କରିବେ ।
•	ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଛବି ଓ ଆକାରଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛି ପାରିବେ ଓ ଛବିରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାର
	ବାଛିବେ ।
•	ଶବ୍ଦର ଧ୍ୱନି ଓ ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଜାଣିବେ ।
•	ପ୍ରିଷିଂ ବୁଝିପାରିବେ, ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବେ ।
ପଠନ •	ଅଭିନୟ ପଠନ କରିବେ ।
•	ନିଜେ ପରିଚିତ ଶବ୍ଦ, ଛୋଟ ବାକ୍ୟାଂଶ ପଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।
ପ୍ରାକ୍-ଲିଖନ •	ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଗାରେଇ ପାରିବେ, ବିନ୍ଦୁ ଯୋଡ଼ିବେ ।
•	ରଙ୍ଗ କରିବେ, ଆଙ୍କିବେ, ନାମ ଲେଖିବେ ।
ଲିଖନ •	ଦେଖି– ଦେଖି ନାମ ଲେଖିବେ ।
	ପରିଚିତ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବେ ।

• ଅକ୍ଷର ସଙ୍କେତ ଲେଖିବେ ।

ନୂତନ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି ୨୦୨୦ରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ:

ଶିକ୍ଷା ଶାସରେ ସମୟ ସମୟରେ ବିବିଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ନୂତନ ପଦ୍ଧତିରେ ପିଲାଙ୍କ ବୌଦ୍ଧିକ କ୍ଷମତା ଓ ସହନଶୀଳତାର ବିକାଶ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣାରେ ଭାଷା ଶିଖିବାର ନୂଆ କୌଶଳ (ନୀତି ୨୦୨୦ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା କୌଶଳ) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣର କୌଶଳ– ମୌଖିକ ଭାଷା ବିକାଶ, ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଧଗମ୍ୟ ପଠନ, ଲିଖନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ମୌଖିକ ଭାଷା ବିକାଶର ଭିଭି ହିଁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ କୌଶଳର ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ, ଯେଉଁଥିରେ କି ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ କଥାବାର୍ଭା ବା ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଜରିଆରେ ପଠନ ଓ ଲିଖନ କରାଯିବ । ଏଲ୍.ଏଲ୍. ଏଫ୍ (LLF) ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ।

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

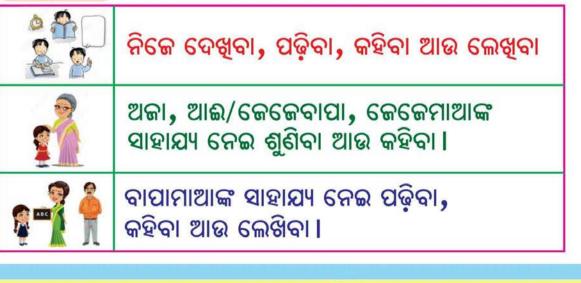
'ଶିଖର' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବାପାମାଆ ତଥା ଘରର ଅନ୍ୟ ବୟୋଜ୍ୟେଷମାନଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି । ସେମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପିଲା ଘରେ ରହି ଶିଖିବେ ।

- ସୋମବାର ଠାରୁ ଶନିବାର, ସବୁ ଦିନ ସକାଳ ୧୦.୦୦ ୧୦.୪୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାମାନେ ଭାଷାଗତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
- 'ଶିଖର' ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞିକାରେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିନୟ ଗୀତ, ଗପ, ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ, କଥୋପକଥନ ପାଇଁ ବିନ୍ଦୁ ଓ ୬ ଟି କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ଏହା ଛଡ଼ା ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ସୋମବାରରୁ ଶନିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଘ: ରୁ ୮ଘ: ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଷା ବିକାଶ (ଗପ, ଗୀତ, ଚିତ୍ର, ରଙ୍ଗ ଦେବା) ଓ ଲିଖନ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁଯୋଗ ରହିଛି ।
- ସକାଳୁ ୪୫ ମିନିଟ୍ ଭାଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିଲାମାନେ ବାପାମାଆ, ବଡ଼ ଭାଇଭଭଣୀ, ଉପର ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ଭାଇଭଭଣୀ, ଗାଁରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକଯୁବତୀମାନଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଗୀତ, ଗଞ୍ଚ, ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ, କଥୋପକଥନ ମାଧ୍ୟମରେ ମୌଖିକ ଭାଷା ବିକାଶ, ପ୍ରାରୟିକ ପଠନ, ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଲିଖିନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ । ଅଧିକ ସୂଚନା ପାଇଁ ଶେଷ ପୃଷାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୈନିକ ଯୋଜନା ଦେଖିବେ ।
- ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଗପ, ଗୀତ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ନେବା ପାଇଁ ଓ କିଛି ଲିଖନ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ (ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ପ୍ରାକ୍−ଲିଖନ, ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଅକ୍ଷର ଓ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଭ୍ୟାସ) କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ପିଲାମାନେ ଅଢା, ଆଈ / ଜେକେମାଆ, ଜେକେବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗୀତ ଗାଇ ଓ ଗପ ଶୁଣି ଖୁସି ହେବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଅଛି ।
- ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗପ, ଗୀତର ଭିଡ଼ିଓ ଲିଙ୍କ୍ ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ୍ ଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବେ ।
- କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଲେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଫୋନ୍ରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରି କିନ୍ୟା ସେ ଘରକୁ ଆସିଥିବା ସମୟରେ ପଚାରି ବୁଝି ପାରିବେ । ହ୍ୱାଟ୍ଟ ଆତ୍ପ ସୁବିଧା ଥିଲେ କିନ୍ୟା ମେସେଜ୍ କରି ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ବୁଝି ପାରିବେ ।
- ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞ୍ଚିକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଓ ସୂଚକକୁ ଦେଖିବେ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଶିକ୍ଷକ 'ଶିଖର' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ଫୋନ୍ ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବେ ।
- ସାପ୍ତାହିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଧାରଣା କ୍ଷଷ୍ଟ କରିବେ ।
- ପିଲାଙ୍କ ସହ ଫୋନ୍ରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପୁଞିକାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବିଷୟରେ ବୁଝାଇ କହିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରୟରେ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ (ଅଭିନୟ, ଗୀତ ଆବୃତ୍ତି, ଗଞ୍ଚକଥନ, ସାସ୍ତାହିକ ଗତିବିଧି ଓ କଥୋକପଥନ କରିବାର ପ୍ରଞାବିତ ଯୋଜନା ଓ କ୍ରମ) ବିଷୟରେ ବୁଝାଇ କହିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ଫୋନ୍ ଯୋଗଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିଷୟବୟୁରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରଗତିକୁ ସୁନିର୍ଣ୍ଣିତ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିନ୍ଦୁକୁ ନେଇ ଅନୌପଚାରିକ ଆକଳନ କରିବେ । ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।
- ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ଫୋନ୍ ଯୋଗାଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଭାବକଙ୍କର ସ୍ୱାକ୍ଷରକୁ ସୁନିଷ୍ଟିତ କରିବେ । ନିଜେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବେ ।
- ହ୍ୱାଟ୍ଟ ଅପ୍ରେ ପ୍ରତି ସସ୍ତାହ ପଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଣ କବିତା ଓ ଗପର ଭିଡ଼ିଓ ଲିଙ୍କ୍ ପିଲାଙ୍କୁ ପଠାଇବେ । (ସ୍ମାର୍ଟ ଫୋନ୍ ନଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଫୋନ୍ରେ ଆଲୋଚନା କରା ଯାଇପାରିବ ।)
- ଏନ୍.ସି.ଇ.ଆର୍.ଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଞାବିତ blended learning (ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରଣାଳୀ) ଅନୁସାରେ ଘରେ ରହି ଶିଖିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୧୬ଟି କବିତା ଓ ୧୬ଟି ଗପ 'ଶିଖର' ଅଭ୍ୟାସ ପୁଞିକାରେ ଦିଆଯାଇଛି । ହ୍ୱାଟ୍ଟ ଆତ୍ପରେ ଏହି ଗପ ଓ ଗୀତଗୁଡ଼ିକର ଭିଡ଼ିଓ ଲିଙ୍କ୍ ପଠାଯିବ । ଏହି କବିତା, ଗପଗୁଡ଼ିକ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହାକୁ ପିଲା ନିଜ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଖାଲି ସମୟରେ ବି କରିପାରିବେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଘରର ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବା, ଗପ ବା ଗୀତ ଶୁଣିବା, ଶିଖିବା, ଆଲୋଚନା କରିବା ଓ ଲିଖନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

ସୂଚକ

ଶିଖର – ୧	ହିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ອັງ	ସାପ୍ତାହି

÷

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ		ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ସ୍ରାକ୍ ଲିଖନ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ	ସ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ସ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ସ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ସ୍ରାକ୍ ଲିଖନ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ
ଅତିରିକ ଗଛ, ଗାତ ଓ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ	ଠେକୁଆ ଓ କଇଁଛ / ଚକା ଚକା ଉଉଁରୀ / ଚନ୍ଦୁର କାଉ / ଆଆରେ ବାଇଚତ୍ଢେଇ		ଅଜକ ଦେଶର ଗଜବ ହାତ୍ୟ ଝୁଲରେ ହାତ୍ୟ । ବିଲେଇ ଓ ବଣିଛୁଆ / ଧୋରେ ବାଇଆ					
	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ <i>-୬</i> ପେକୁଆ କାର <i>ା</i> ଅ	କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ <i>–୬</i> ଅକନ ୧ ବିଲେଇ		କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ୧ <i>-୬</i> ଗୋଳା (ଅକଲ ମ				
	କାର୍ଯ୍ୟ			କାର୍ଯ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ	
କଥୋପକଥନ	ମୋ ଶରାର	ଭଲ କାମ, ଖରାପ କାମ		ବିଭିନ୍ନ ରତୁ	କିଭିନ୍ନ ରତ୍ର ପକୁଯକ୍ଷା	କିଭିନ୍ନ ରତୁ ପଶୁଥକ୍ଷା କିଭିନ୍ନ କାମ	କିଭିନ୍ନ ରତ୍ର ପଶୁଥକ୍ଷା କିଭିନ୍ନ କାମ କାର/ ଦିନ ଧାରଣା	ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ର ପଶୁପକ୍ଷୀ କିଭିନ୍ନ କାମ କାର/ ଦିନ ଧାରଣା କିଶାବିକା ଓ ଟଙ୍କାପଇସା
ଶିକ୍ଷଶକାର୍ଯ୍ୟ	ପରିବାର	ସମୟ କ'ଶ ପାଇଁ		ଦିଶ	ଦିଗ ୦େକୁଆରାଇ	ଦିଗ ଠେକୁଆରାଇ ମୁଁ ବଢ଼ ହେଲେ ତାକ୍ତର ହେବି	ଦିଗ ଠେକୁଆରାଇ ମୁଁ ବଢ଼ ହେଲେ ଡାକ୍ତର ହେବି କାର/ ଦିନ ଧାରଣା	ଦିଗ ଠେକୁଆରାଇ ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲେ ତାକ୍ତର ହେବି ବାର/ ଦିନ ଧାରଣା ଏକ ପାଦ ଚାଲିବା
ଗନ୍ଧକଥନ	କିଏ ବଡ଼ ?	ଅଳସୁଆ ଦୁଃଖ ଭୋଗେ		ପଥୁରିଆ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା ଅନ୍ଧି	ସଥିରିଆ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ	ସଥିରିଆ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ କଲୁରାବେଷ କଥା	ସଥିରିଆ ବୁଛି ଶିଖିଲା ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ କଲୁରାଦେଷ କଥା ନାଲି ବର୍ଷାତି	ପଥୁରିଆ ବୁଛି ଶିଖିଲା ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ କଲୁରାକେଷ କଥା ନାଲି ବର୍ଷାତି ଶେଖିଲା ଶିଖିଲା
ଅଭିନୟ ଗାତ	ଏଇତ ମୋର ମଥା	ସକାକୁ ଉଠି	କହିଲା ଦିନେ			<u>छ</u>	यास ल	କୁ କ
ପ୍ରସଙ୍ଗ	ମୋ ଶରୀର ଓ ମୋ ପରିବାର	ଭଲ ଆଚରଣ	ଦିଗ ଓ ରତୁ		-	<u>ب</u> ع و		100 J
ସସ୍ତାହ		.6	m.		×.			

*

8

*

ô,

ST.

•

-

...

ସପ୍ତାହ	ବିଷୟ	ପୃଷା
ପ୍ରଥମ	ମୋ ଶରୀର ଓ ମୋ ପରିବାର	89-9
ଦ୍ୱିତୀୟ	ଭଲ ଆଚରଣ	१ <i>७</i> –୩१
ତୃତୀୟ	ଦିଗ ଓ ଋତୁ	୩ ୨ - ୪ ୫
ଚତୁର୍ଥ	ଆମ ପଶୁପକ୍ଷୀ	78-68
ପଞ୍ଚମ	ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକ	७०-७९
ଷଷ୍ପ	ସପ୍ତାହ ଓ ମାସ	୭୨-୮୩
ସପ୍ତମ	ସଂଖ୍ୟା ଓ ଟଙ୍କାପଇସା	L8-68
ଅଷ୍ଟମ	ମେଳା ଓ ହାଟବଜାର	<i>୯୬</i> -୧୨୪

*

8

*

•

<u>*</u>

6

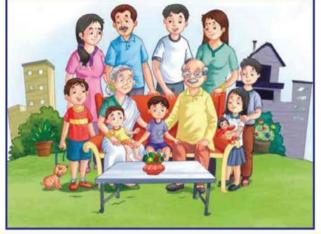
÷

EDUCATIONAL INFORMATION.

ପିତାମାତା, ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନୋଭର ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବାର ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ପିଲାମାନେ କହିବେ ।

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ ବାପା କିଏ ?
- ମାଆ କିଏ ?

ସସ୍ତାହ-୧

- ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଭାଇ / ଭଉଣୀ କିଏ ?
- ଏହି ପରିବାରର ଚିତ୍ରରେ ଜେଜେବାପା କି ଜେଜେମାଆ ଅଛନ୍ତି କି ? ଏହିପରି ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଋରି ପରିବାର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

କଥୋପକଥନ

'ଏଇତ ମୋର ମଥା'–କବିତାରେ ଆମେ ଆମ ଶରୀର ବିଷୟରେ ଜାଣିଲେ । କହିଲ ଦେଖି–

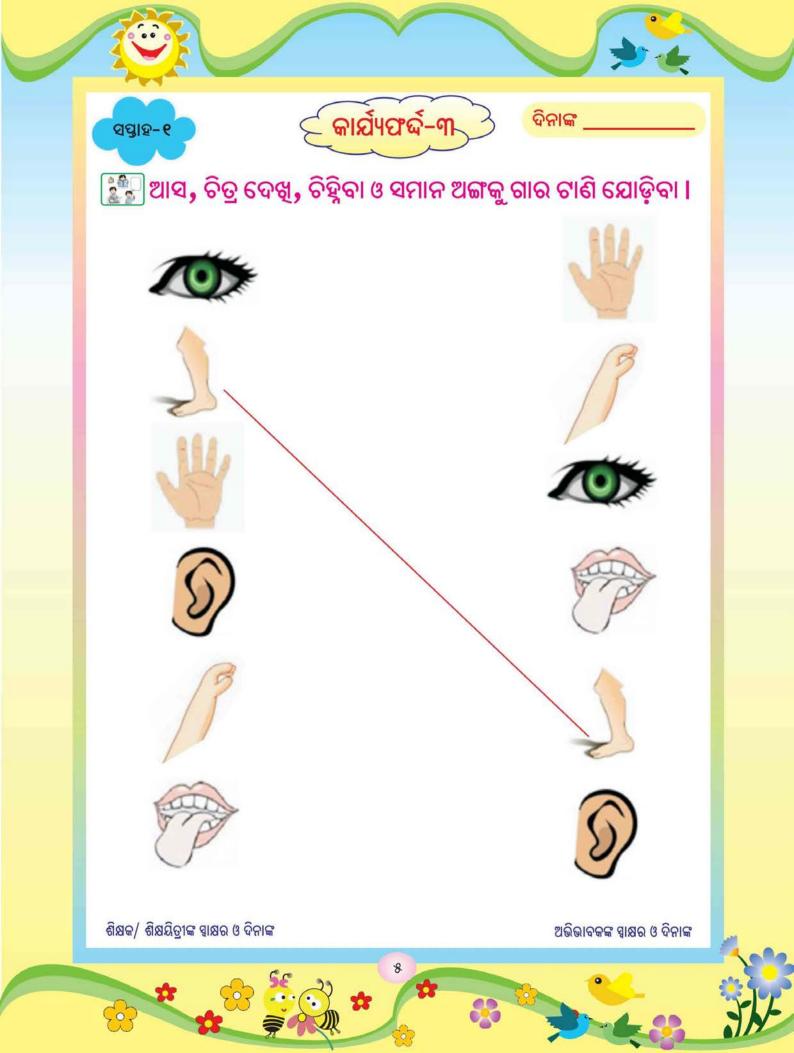
- ତୁମ ଆଖି କାହିଁ ?
- ତୁମେ ଆଖିରେ କ'ଣ କର ?
- ତୁମ ନାକ କାହିଁ ? ତୁମେ ନାକରେ କ'ଣ କର ?
- ତୁମର ହାତ ଦେଖାଅ । ହାତରେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?
- କେଉଁଟି ତୁମର ଗୋଡ଼ ? ଗୋଡ଼ରେ ତୁମେ କ'ଣ କର ?
- ତୁମ ନାକ /ପାଟି/ଜିଭ କାହିଁ ? ଦେଖାଅ, ଏହିପରି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ๆ

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ମ୍ମଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ହାତ, ଗୋଡ଼, ପେଟ, କାମ, ବଳ

ଏହି ଗପରୁ ତୁମେ କ'ଣ ଶିଖିଲ ?

କିଏ କିଏ କଳି ଲାଗିଲେ ?

ପେଟ କ'ଣ କହିଲା ? ହାତ କ'ଶ କହିଲା ? ଗୋଡ଼ କ'ଣ କହିଲା ?

ତେଣୁ ବଡ଼ କିଏ କହି କଳି ନ କରି ସମସ୍ତେ ମଳିମିଶି କାମ କରିବା ଚାଲ !" ହାତ, ଗୋଡ ମଧ୍ୟ ପେଟ ସହ ଏକମତ ହେଲେ । ଆଉ କଳି କଲେ ନାହିଁ । ପଶ-

ଥରେ ହାତ, ଗୋଡ଼ ଓ ପେଟ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ କଳି କଲେ । ହାତ କହିଲା, '' ମୁଁ ବଡ଼''। ଗୋଡ଼ କହିଲା, '' ମୁଁ ବଡ଼''। ପେଟ କହିଲା, '' ମୁଁ ବଡ଼'' କାରଣ ମୁଁ ଖାଦ୍ୟ ହଜମ କରି ବଳ ଯୋଗାଇଲେ ଯାଇ ତ୍ରମେମାନେ କାମ କରିପାର୍ଚ୍ଚ। ତେଣ ମଁ ସବଠାର ବଡ।" ଏହା ଶ୍ରଣି ହାତ କହିଲା, "ନାଇଁ ନାଇଁ, ମଁ ସବୁଠୁ ବିଡି, କାରଣ ମୁଁ କାମ କଲେ, ଭାତ, ରୁଟି, ପାଟି ପାଖକୁ ନେଲେ ଯାଇ ପେଟ ଖାଦ୍ୟ ପାଉଛି । ମୁଁ ଯଦି ଖାଇବାକୁ ନ ଦିଏ, ତେବେ ପେଟ ତ ଭୋକରେ ରହିଯିବ, ତେଣୁ ମୁଁ ବଡ଼ ।'' ତା' ପରେ ଗୋଡ଼ କହିଲା, ''ନାଇଁ, ନାଇଁ ମୁଁ ବଡ଼ । କାରଣ ମୁଁ ଚଲାବୁଲା କରିବା ଫଳରେ ମଣିଷ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନର ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକ ଯାଇ ପାର୍ରଛି । ମୁଁ ଯଦି ଚଲାବୁଲା ନ କରିବି, ତାହେଲେ ହାତ ଭାତ ବା ରଟି ଆଣିପାରିବ ନାହିଁ । ପେଟ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ପାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣ ମୁଁ ହିଁ ବଡ ।'' ଏହାପରେ ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ ମିଶି କିଛି କାମ ନ କରି ପେଟକୁ ଉଚିତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଭାବିଲେ । ତେଣୁ ତା' ପର ଦିନ ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ କିଛି କାମ କଲେ ନାହିଁ । ତେଣ୍ର ପେଟ ବି ଖାଦ୍ୟ ପାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, କି ହଜମ କରି ଦେହକୁ ବଳ ଯୋଗାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ। ଗୋଟିଏ ଦିନ ପରେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଆଉ ନିଜ ସ୍ଥାନରୁ ଉଠିପାରିଲେ ନାହିଁ । ହାତ ଗୋଡ଼କୁ କହିଲା, ''କ'ଣ କରିବା, ଆମେ କ'ଣ ଚଳପ୍ରଚଳ ହୋଇପାରିବା ନାହିଁ ?'' ଗୋଡ଼ କହିଲା, ''ଆମେ କ'ଣ କରିବା ?'' ଏହା ଶୁଣି ପେଟ ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି କହିଲା, ''ଆରେ ଭାଇ, ସମସ୍ତେ ସିନା ମିଳିମିଶି କାମ କଲେ ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ବଡ଼ ହୋଇ ରହି ପାରିବା । ଗୋଡ଼ ଚଲାବୁଲା କରିବ, ହାତ କାମ କରି ଭାତ, ରୁଟି ପାଟି ପାଖକୁ ଆଣିବ ଏବଂ ମୁଁ ତାକୁ ହଜମ କରି ବଳ ଯୋଗାଇଲେ ସମସ୍ତେ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେବେ ।

ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

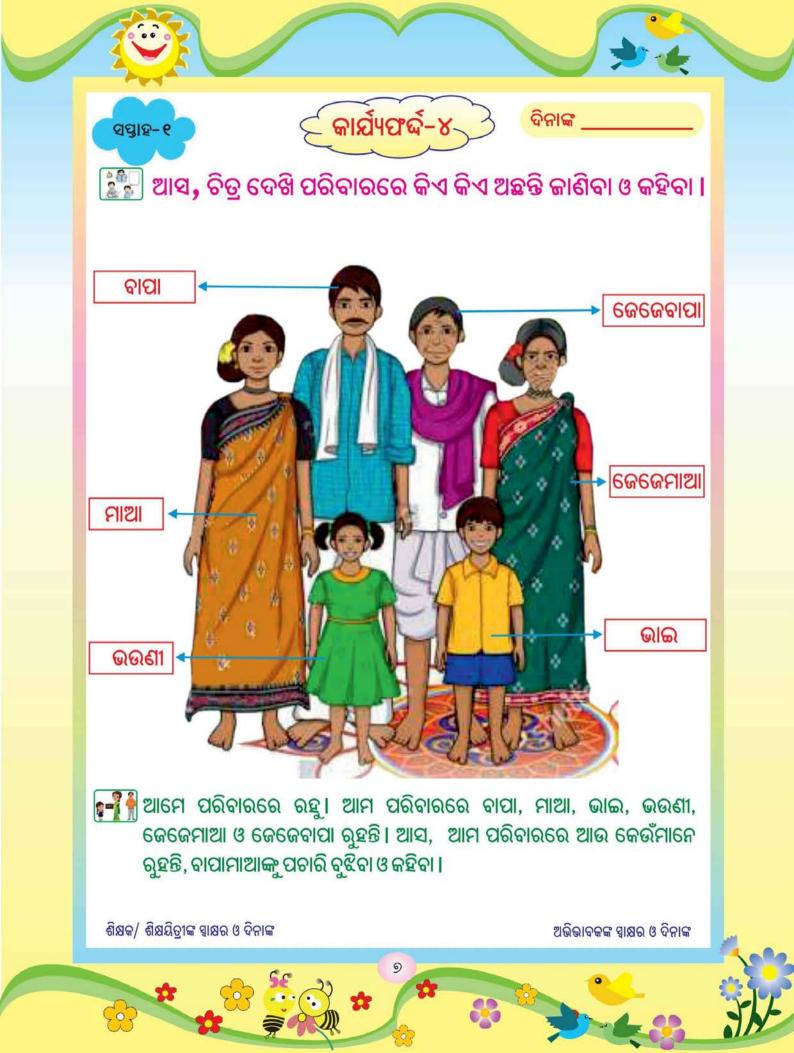
ସସ୍ତାହ-୧

2 2

ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ମର ଉତ୍ତର କହିବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରେ

ଗଳ୍ପ କଥନ: କିଏ ବଡ଼

ଦିନାଙ୍କ

Г

*

*

8

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା । ଠେକୁଆ ଓ କଇଁଛ

ସସ୍ତାହ-୧

୦େକୁ ଆଟି ଏ ଥିଲା । ଦିନେ ଗୋଟିଏ କଇଁଛ ସହ ତା'ର ଦେଖା ହେଲା । ଠେକୁଆ ଓ କଇଁଛ ସାଥୀ ହୋଇଗଲେ ।

ଦିନେ ଠେକୁଆ କହିଲା-ଚାଲ ଦଉଡ଼ିବା । ଯିଏ ଆଗ ସେ ତାଳଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚବ ସେ ଜିତିବ । କଇଁଛ ତା' କଥାରେ ରାଜି ହେଲା । ଦଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ଦିନ ଠିକ୍ ହେଲା । ଖେଳ ଦେଖିବାପାଇଁ ବଣର ପଶୁପକ୍ଷୀ ଏକାଠି ହେଲେ । ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଠେକୁଆ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଦଉଡ଼ିଲା । କଇଁଛ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲୁଥାଏ । କିଛି ଦୂର ଗଲା ପରେ ଠେକୁଆ ପଛକୁ ଚାହିଁଲା । କଇଁଛ ବହୁତ ପଛରେ ଥିଲା । ଠେକୁଆ

em

ଗଛମୂଳେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ବସୁବସୁ ନିଦରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । କଇଁଛ ଧାରେ ଧାରେ ଚାଲୁଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଠେକୁଆ ନିଦରୁ ଉଠିଲା । ସେ ଜୋର୍ରେ ଦଉଡ଼ିଲା । ତାଳଗଛ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚଲା । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ କଇଁଛ ଆଗରୁ ଆସି ସେଠି ବସିଛି । ଠେକୁଆ ମନଦୁଃଖରେ ସେଠାରୁ ପଳାଇଲା ।

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ

ଚକା ଚକା ଭଉଁରୀ ମାମୁ ଘର ଚଉଁରୀ ମାମୁ ମୋତେ ମାଇଲେ ମାଇଁ ମୋତେ ଧଇଲେ ଦୁଧ ଭାତ ଖୋଇଲେ । ସୁନା ପିଲା ମୁହିଁରେ ମୋ ପରି କେ ନାହିଁରେ ।

ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା ।

ଚତୁର କାଉ

ଖରାଦିନ । କାଉଟିଏ ଉଡ଼ିଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ତାକୁ ଭାରି ଶୋଷ ହେଲା । ସେ ଚାରିଆଡ଼େ ପାଣି ଖୋଜିଲା । ଦେଖିଲା ଗଛ ତଳେ ଗୋଟିଏ ମାଠିଆ ଅଛି । ସେ ଯାଇ ମାଠିଆ ଉପରେ ବସିଲା । ମାଠିଆରେ ଅଳପ ପାଣି ଥିଲା । ତା' ଥଣ୍ଟ ପାଇଲାନି ।

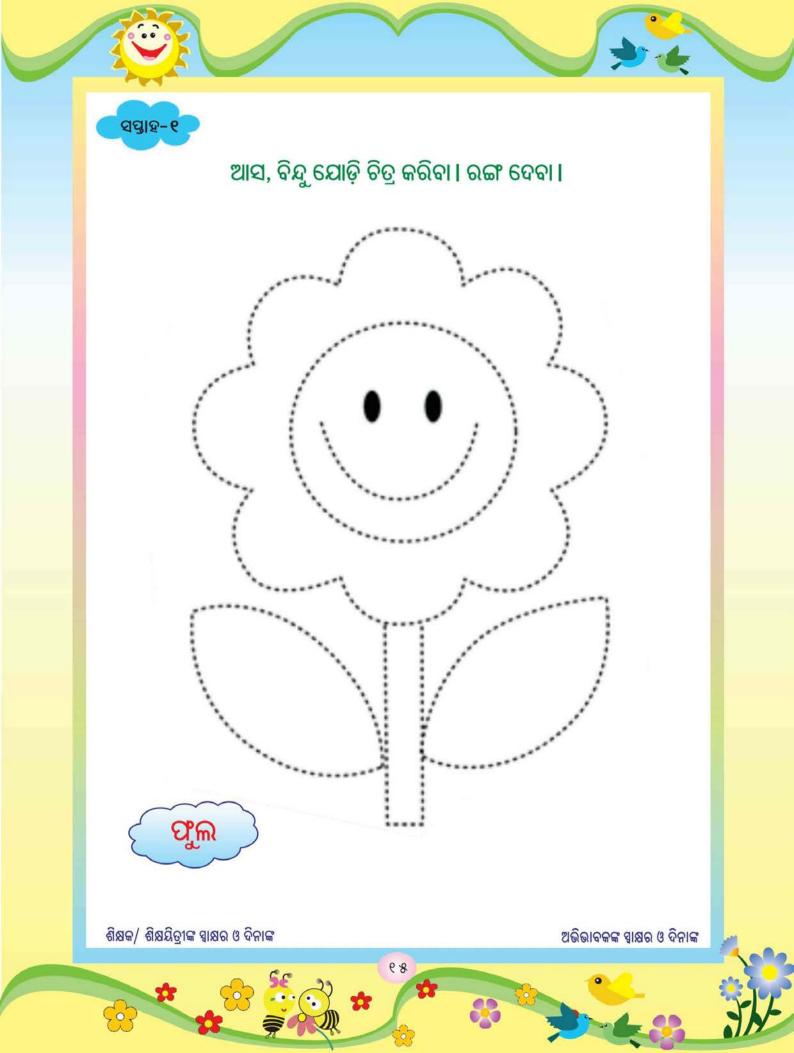
ସସ୍ତ୍ରାହ-୧

ମାଠିଆ ପାଖରେ ଗୋଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା । କାଉ ଥୟ୍କରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ି ଆଣି ମାଠିଆରେ ପକାଇଲା । ପାଣି ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା । କାଉ ପାଣି ପିଇ ଖୁସିରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ଆ..... ଆ..... ରେ ବାଇଚଢ଼େଇ

ଆ..... ଆ..... ରେ ବାଇଚଢ଼େଇ ତୋ ମାଆ ଯାଇଛି ଗାଈ ଚରେଇ । ଗହୀର ବିଲରୁ ଆଣିବ ବେଲ କୋଳରେ ବସେଇ କରିବ ଗେଲ । ଆ..... ଆ..... ରେ ବାଇଚଢ଼େଇ

<mark>ଅଭିନୟ ଗୀତ: ସକାଳୁ ଉଠି</mark> ୍ଲିଆ ଆସ, ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ଗାଇବା ଓ ସମତାନ ଶବ୍ଦକୁ ବାରଯାର କହିବା **।**

ସକାନୁ ଉଠି ମୁଁ ଘଷିବି ଦାନ୍ତ ଆସନ ଉପରେ ଖୁସିରେ ବସି ଖାଇବା ଦରବ ଫିଙ୍ଗିବି ନାହିଁ ଖାଦ୍ୟରେ ବସାଇ ନଦେବି ମାଛି ବଢ଼ାଇବି ନାହିଁ ନଖ ମୋହର ମୁହଁରେ ନଦେବି ଅସନା ପାଣି ବ୍ୟାୟାମ କରିବି ସଂଜ ସକାଳେ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ କାମ ମୋହରି

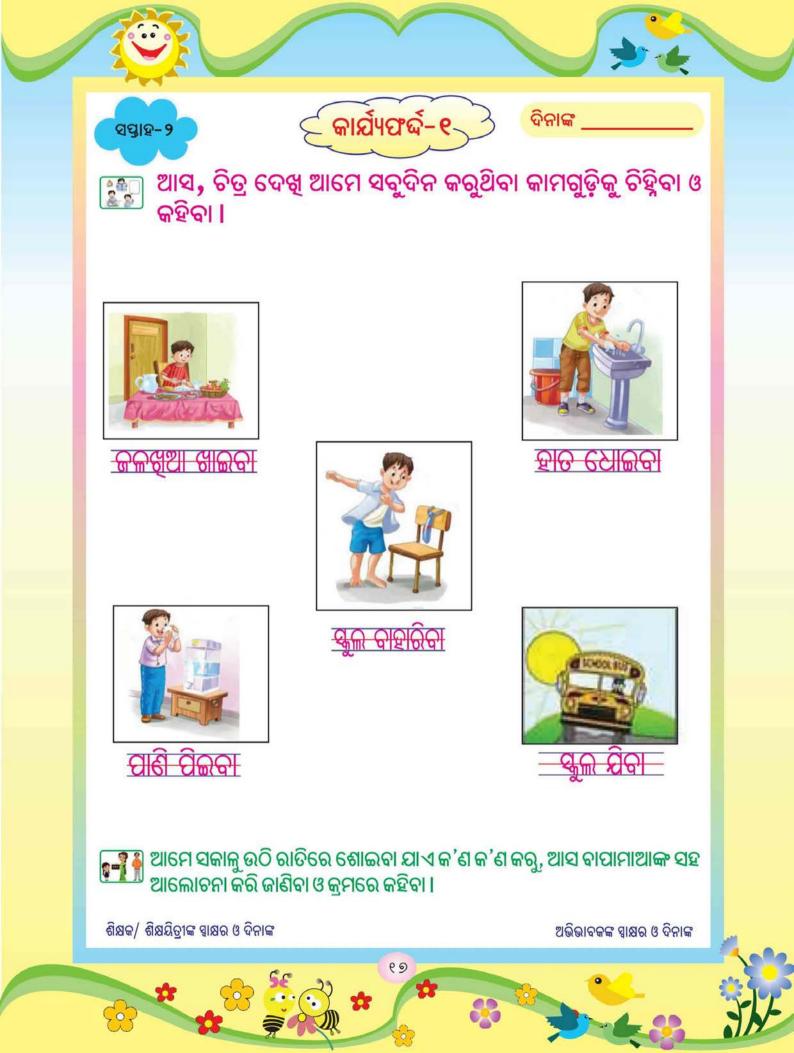
ଖାଇବା ଆଗରୁ ଧୋଇବି ହାତ । ଯାହା ଦେବେ ମାଆ ଖାଇବି ହସି । ବେଶି ଥିବ ଯାହା ଦେବି ଫେରାଇ । ଲୁଗା ସଫା ମୁହିଁ କରିବି କାଚି । ନଖର ମଇଳା ରୋଗର ଘର । ପାଣିକୁ ସିଝାଇ ପିଇବି ଛାଣି । ଖେଳିବି ବୁଲିବି ସାଥୀଙ୍କ ମେଳେ । ସାରିବି ନିତି ମୁଁ ହେଳା ନ କରି ।

	R	ସମତାନ ଶବ୍ଦ					
2	ଦାନ୍ତ	-	ହାତ				
	<u>ବ</u> ିସି	-	ହିସି				
Ĭ	ମାଛି	-	କାଚି				
	ପାଣି	-	ଛାଣି				
2	କ୍ରିରିବି	-	ଖେଳିବି				
	ଆସ, ଶବ୍ଦଗୁର୍ଣ୍	ନିକର ସ୍	ୁଥମ ଧୁନି ଚିହ୍ନିବା ।				
	(6.1)	1					

69

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

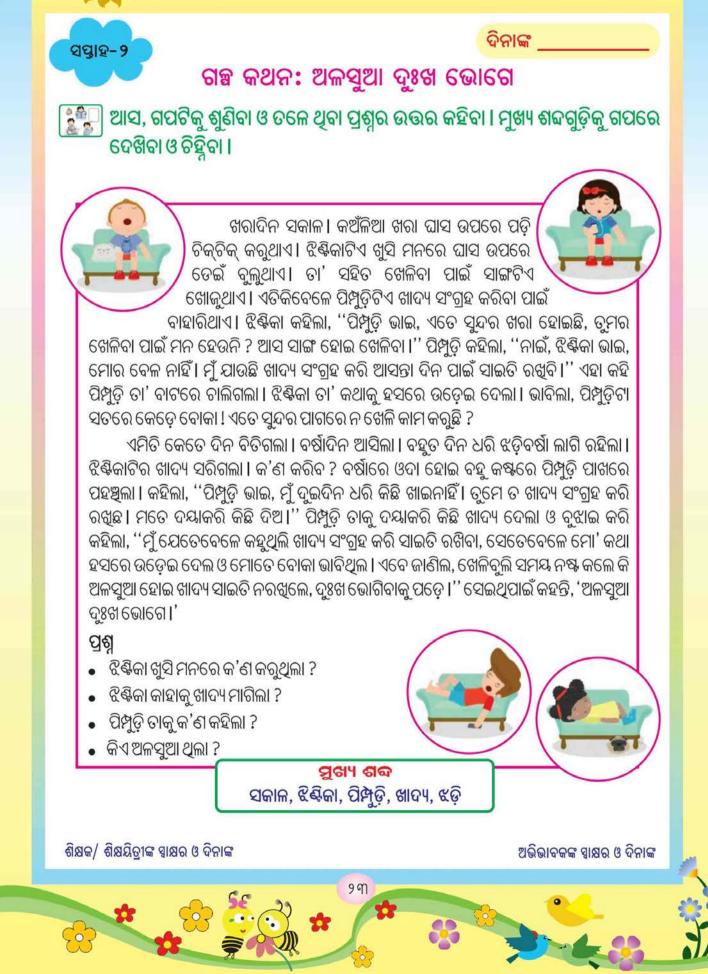

ଦିନାଙ୍କ ସସ୍ତାହ-୨ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କଥୋପକଥନ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ: ବାଘମାମୁ, ବାଘମାମୁ ସମୟ କ'ଣ ପାଇଁ ? ଚାପାମାଆ, ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ତଳଲିଖିତ ଖେଳଟି ଖେଳିବେ । ଏହି ଖେଳ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାମର ନାମ ଓ ଅଭିନୟ, ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା କରାଇବେ । ଟେଳ-ଜଣେ ବାଘମାମ ହେବେ। ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଅନ୍ୟମାନେ (ପିଲା) ରହିବେ। ବାଘମାମୁକୁ ପିଲାମାନେ ପଚାରିବେ, ''ବାଘମାମୁ, ବାଘମାମୁ, ସମୟ କ'ଣ ପାଇଁ ?'' ବାଘମାମ୍ର କହିବେ, ''ଶୋଇବା ପାଇଁରେ... ଶୋଇବା ପାଇଁ।'' ପିଲାମାନେ ଶୋଇବାର ଅଭିନୟ କରିଚେ । ଏହିପରି ଉଠିବା, ମୁହଁ ଧୋଇବା, ଦାନ୍ତ ଘଷିବା, ଗାଧୋଇବା, ଜାମା ପିନ୍ଧିବା ଇତ୍ୟାଦିର ଅଭିନୟ କରାଯିବ । ଦୁଇ ତିନୋଟି ଅଭିନୟ ପରେ ବାଘମାମୁ ବଦଳିବେ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବାଘମାମ ହେବେ । କଥୋପକଥନ ଭଲକାମ ଓ ଖରାପ କାମ ପିଲାମାନେ, ଘରେ କିଏ କ'ଣ କାମ କରନ୍ତି କହିବେ । ଯେପରି-• ଚାପା ଜ'ଣ ଜରନ୍ଧି ? • ଜେଜେବାପା କ'ଣ କରନ୍ତି ? ନିଜର ଦିନସାରା କରୁଥିବା କାମ ବିଷୟରେ କହିବେ (ଯେପରି-ସକାଳୁ) ଉଠ, ଦାନ୍ତ ଘଷ୍.... • ପିଲାମାନେ, କେଉଁ କାମ ଭଲ ଓ କେଉଁ କାମ ଖରାପ, କହିବେ । ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ 99

ବାଡ଼େଇବା

ଝଗଡ଼ା କରିବା

ଅନ୍ୟକୁ ଠେଲି ଦେବା

ବାଳ ଟାଣିବା

ଆମେମାନେ ସବୁବେଳେ ଭଲ କାମ କରିବା ଦରକାର । ଆସ,ଏ ବିଷୟରେ ବାପାମାଆଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିବା ଓ ଜାଣିବା ।

9

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

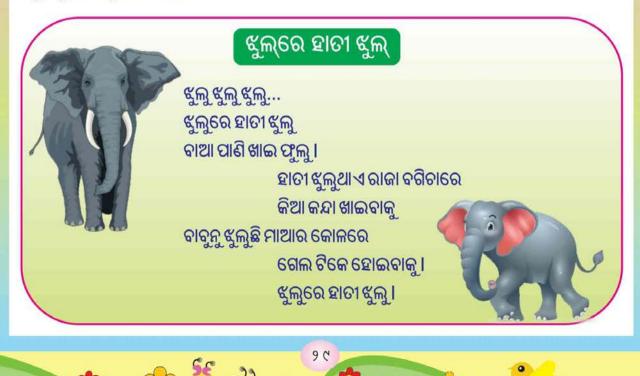
🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା । ଅଜବ ଦେଶର ଗଜବ ହାତୀ

ସସ୍ଟାହ-୨

ବଣରେ ସିଂହ ରାଜା ଥିଲେ । ସେ ଭାରି ଭଲ । ସବୁ ପଶୁଙ୍କ ଭଲମନ୍ଦ କଥା ସିଏ ବୁଝୁଥିଲେ । ବଣ ଭିତରେ ନଈଟିଏ ଥିଲା । ସିଂହରାଜା ତା' ଉପରେ ପୋଲ ତିଆରି କଲେ । କେତେଦିନ ପରେ ପୋଲଟି ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ରାଜା ସେତେଥର ପୋଲ ଗଢ଼ୁଥାନ୍ତି ସେଇଟି ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଥାଏ । ଦିନେ ଭାଲୁ ଆସି କହିଲା, ''ଠେକୁଆ ଭାରି ବୁଦ୍ଧିଆ । ସିଏ ପୋଲ ଗଢ଼ିଦେବ ।'' ଠେକୁଆକୁ ଡକାଗଲା । ତା' ଘର ହାତୀ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥାଏ । ଘର ସଜାଡ଼ି ଠେକୁଆ ଡେରିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚଲା । ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣିଲା । ପୋଲ ଗଢ଼ିଦେବ ବୋଲି କହିଲା । ବଣର ସବୁ ପଶୁମାନେ ଠେକୁଆକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ପୋଲ ତିଆରି ହୋଇଗଲା । ପୋଲ ତିଆରି ହେଲା ପରେ ସମସେ ପାଳି କଲେ । ଲୁଚିଲୁଚି ପୋଲକୁ

ଜଗିଲେ । ଦିନେ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ହାତୀ ଆସି ପୋଲ ଭାଙ୍ଗୁଛି । ପଶୁମାନେ ସିଂହରାଜାଙ୍କୁ ଡାକିଲେ । ସିଂହରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖି ହାତୀ ଡରରେ ଥରିଲା । ରାଜା ଗର୍ଜନ କଲେ । ପୋଲ କାହିଁକି ଭାଙ୍ଗୁଛୁ ବୋଲି ହାତୀକୁ ପୠରିଲେ । ହାତୀ କହିଲା-''ଆରପଟ ଜଙ୍ଗଲରେ ବଢ଼ିଆ ଖାଇବା ଦରବ ଅଛି । ମୁଁ ସବୁଦିନ ନଈ ପାରି ହୋଇଯାଏ । ଡାଳ ପତର ଖାଏ । ପୋଲ ଗଢ଼ା ହେଲେ ସବୁ ପଶୁ ସେପଟକୁ ଯିବେ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ ପୋଲ ଭାଙ୍ଗୁଥିଲି ।'' ରାଜା ହାତୀକୁ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ହାତୀ ମନଦୁଃଖରେ ଜଙ୍ଗଲ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ସବୁ ପଶୁମାନେ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା l ବିଲେଇ ଓ ବଣିଛୁଆ

ବଣିଟିଏ ବସାରେ ରହୁଥିଲା । ତା'ର ଦୁଇଟି ଛୁଆ ଥିଲେ । ଦିନେ ବିଲେଇଟିଏ ଆସିଲା । ବଣିଛୁଆଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା । ବିଲେଇ ବଣି ସହ କଥା ହେଲା । ଏମିତି ସବୁଦିନ ବିଲେଇ ଆସେ । ବଣି ସହ କଥା ହୁଏ । କିଛିଦିନ ଗଲା । ବିଲେଇ ଚାହିଁ ବସିଥାଏ କେବେ ବଣି ତା'ଛୁଆଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ଯିବ । ସେ ବଣିଛୁଆଙ୍କୁ ଖାଇବ । ହେଲେ ବଣି ତା' ଛୁଆଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଯାଏ ନାହିଁ । ସେଇ ପାଖରୁ ପୋକଜୋକ ଆଣି ଖାଏ । ତା' ଛୁଆଙ୍କୁ ଖୁଆଏ । ବଣି ତା'

ସପ୍ତାହ-୨

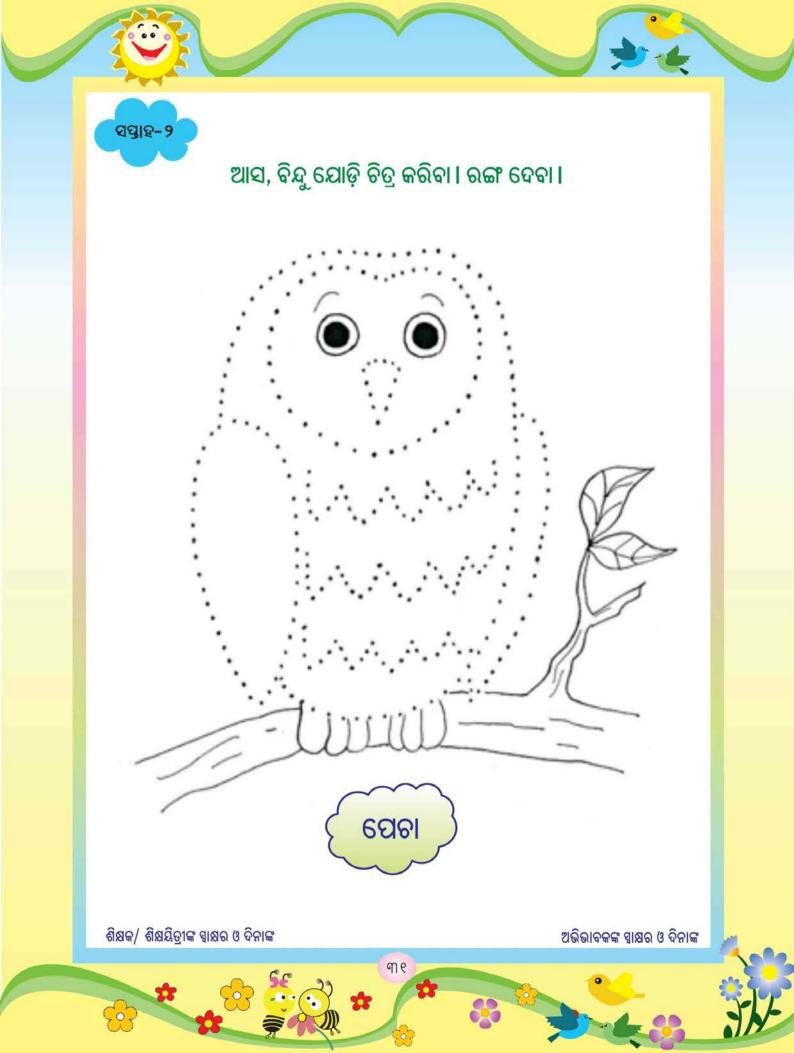
ଛୁଆଙ୍କୁ ଉଡ଼ିବା ଶିଖାଇଲା। ଦିନେ

no

ବିଲେଇ ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ବଣିଛୁଆ ଦୁଇଟି ଗଛର ତଳ ଡାଳରେ ବସିଛନ୍ତି । ସେ ବଣିଛୁଆଙ୍କ ଉପରକୁ କୁଦା ମାରିଲା । ଛୁଆଦୁଇଟି ଫଡ଼ଫାଡ ଉଡ଼ିଗଲେ । ଗଛ ଉପରୁ ବିଲେଇ ଦୁମ୍କିନା ତଳେ ପଡ଼ିଲା । ତା'ବେକ ମୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ସେ ଆଉ ବଣିଛୁଆଙ୍କୁ ଖାଇ ପାରିଲାନାହିଁ । ମନଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ପଳାଇଲା । ବଣିଛୁଆ ଦୁଇଟି ବିଲେଇ ହାବୁଡରୁ ଖସିଗଲେ । ମା' ସହ ମନଖୁସିରେ ଉଡ଼ି ବୁଲିଲେ ।

ଧୋ.... ରେ ବାଇଆ ଧୋ

ଧୋ... ରେ ବାଇଆ ଧୋ ଯେଉଁ କିଆରୀରେ ଗହଳ ମାଣ୍ଡିଆ ସେଇ କିଆରୀରେ ଶୁଅ । ଧୋ... ରେ ବାଇଆ ଧୋ ।

ତୃତୀୟ ସସ୍ତାହ

ଦିଗ ଓ ର୍ତୁ

<mark>ଅଭିନୟ ଗୀତ: କହିଲା ଦିନେ ବେଙ୍ଗୁଲିନାନୀ</mark> କ୍ରି୍ଟ୍ରି ଆସ, ଅଭିନୟ କରି ଗୀତଟିକୁ ଗାଇବା ଓ ସମତାନ ଶବ୍ଦକୁ ବାରଯାର କହିବା ।

କହିଲା ଦିନେ ବେଙ୍ଗୁଲିନାନୀ କହରେ ମେଘ କହ, ତୋ' ଦେହେ ଏତେ ପାଣି କୁଆଡୁ ଆସି ଭିଜାଏ ଦେହ । କହିଲା ମେଘ, ଶୁଣୁ ନାନୀ ନଈ, ପୋଖରୀ ପାଣି, ଖରାରେ ଶୁଖି ବାଷ୍ପ ହୋଇ ରହେ ମୋ ଦେହେ ପୁଣି । ମେଘରେ ମେଘ ବାଡ଼େଇ ହେଲେ ବିଜୁଳି ଚମକଇ, ଘଡ଼ଘଡ଼ିର ଶବଦ ଶୁଭେ ବରଷା ସାଥୀ ହୋଇ । ଥଞ୍ଚା ପବନ ବାଜିଲେ ମେଘେ, ଝରେ ବରଷା ହୋଇ, ଭିଜାଇ ଦିଏ ଗଛ ପତର, ପାହାଡ଼ ଆଉ ଭୂଇଁ । କହିଲା ବେଙ୍ଗ ଜାଣିଲି ଆଜି, କୁହୁକ କଥା ତୋର ବରଷା ପାଣି ପଡ଼ିଲେ ଦେହେ ଦେଖାଏ ନାଚ ମୋର ।

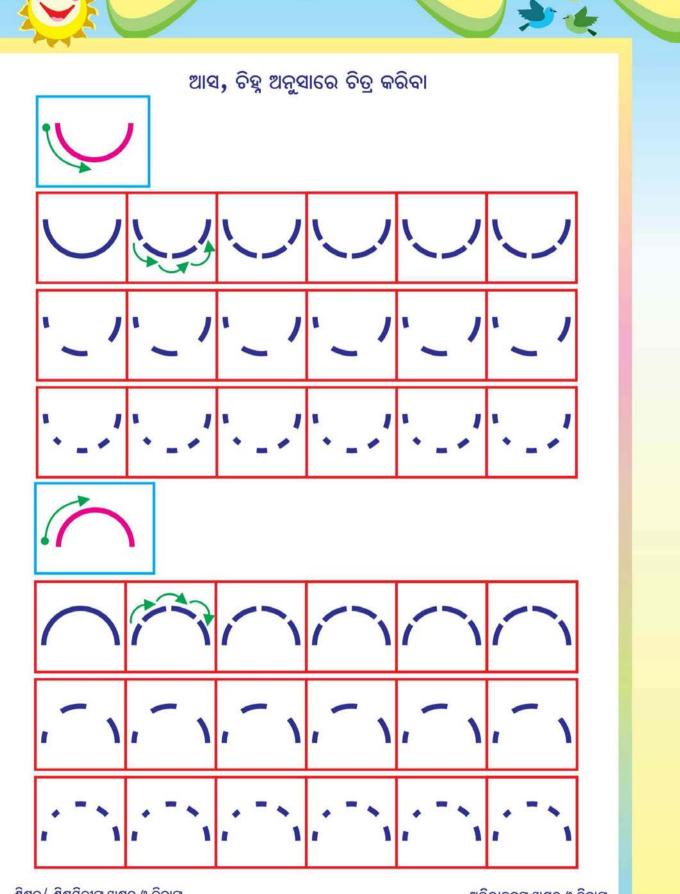
୩9

ସମ	ସମତାନ ଶବ୍ଦ	
କ୍ରହ	-	ଦେହ
ନାନୀ	-	ପାଣି
ତୋର	-	ମୋର
ହୋଇ	-	ଭୂଇଁ

ଆସ, ଶବ୍ଦଟିର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନିବା ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

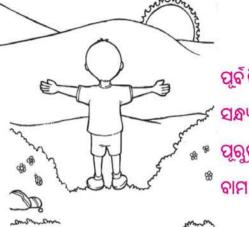

୩୪

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କଥୋପକଥନ <mark>ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ:ଦିଗ (ଗୀତ)</mark>

ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଆସଇ ରବି ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବା ଆଗରୁ ସେତ ପୂରୁବ ଦିଗକୁ ଚାହିଁ ଠିଆ ହେଲେ ବାମ ହାତ ମୋର ଉତ୍ତର ଆଡ଼କୁ

ଆହା କି ସୁନ୍ଦର ଲୋହିତ ଛବି ପର୍ଷିମ ଦିଗରେ ଯାଆନ୍ତି ଡୁବି । ଦକ୍ଷିଣେ ଡାହାଣ ହାତ

ରହିବ ଏହା ନିର୍ଷିତ ।

ପିତାମାତା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଋତୁ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧାରଣା ଦେବେ ।

କଥୋପକଥନ

ବିଭିନ୍ନ ଋତୁ

ପ୍ରଶ୍ଚ-

• ଖରାଦିନେ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ?

• ଖରାଦିନେ ଆମେ କେମିତିକା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଭଲ ପାଉ ?

• ଶୀତଦିନେ ଆମେ କ'ଣ ପିନ୍ଧୁ ?

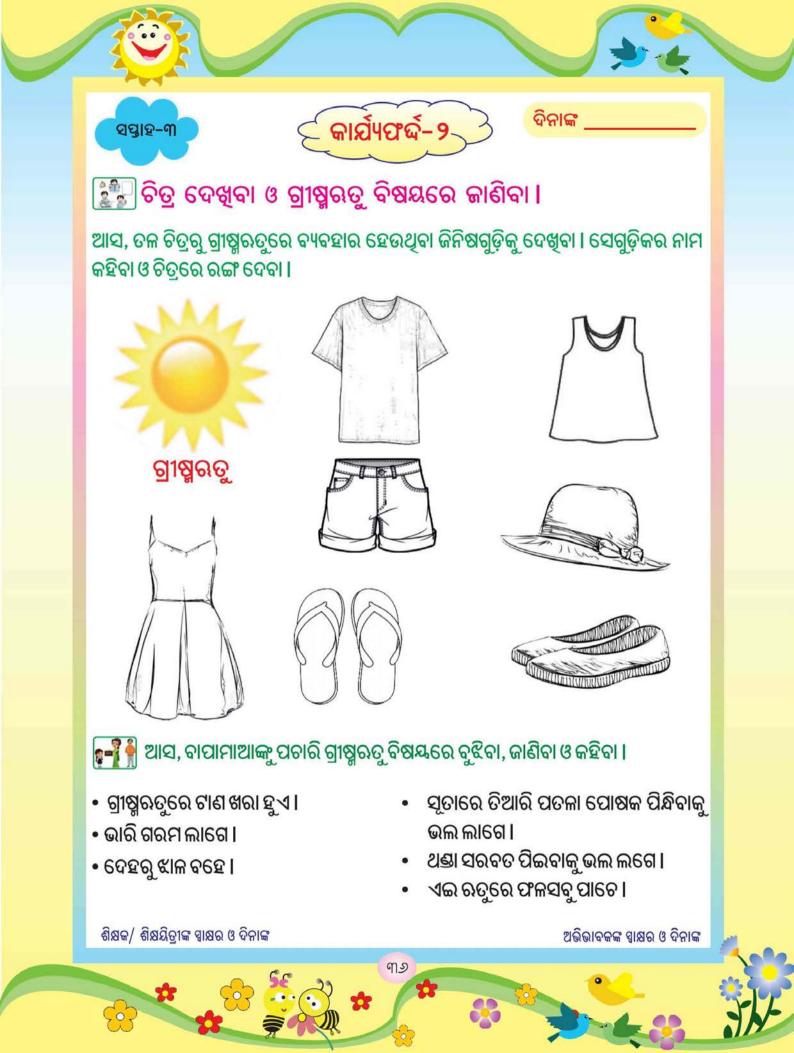
• ଶୀତଦିନେ ତୁମେ ଆଇସ୍କ୍ରୀମ୍ ଖାଅ କି ? କାହିଁକି ଖାଅନାହିଁ ?

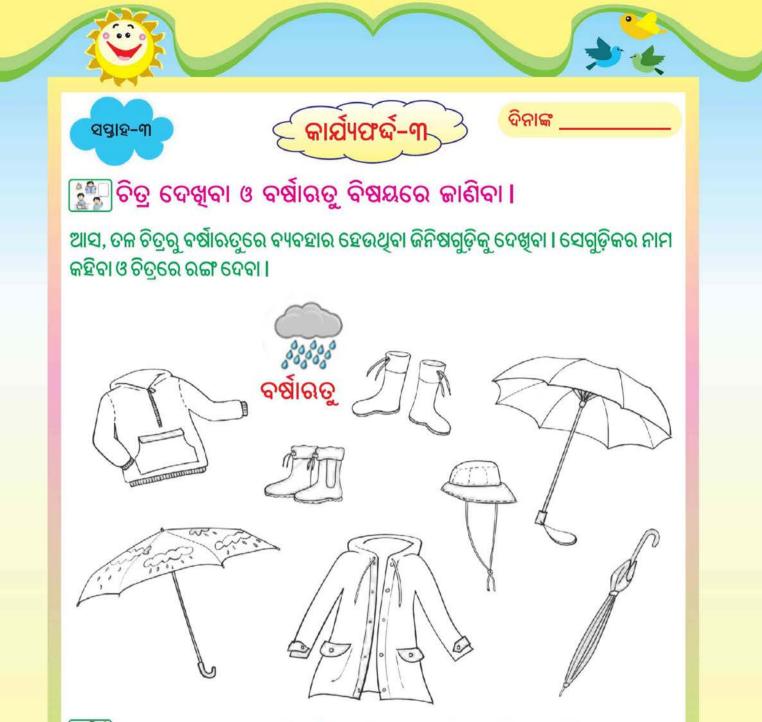
918

• କେଉଁ ରତୁରେ ରାଞାଘାଟ କାଦୁଅ ହୋଇଯାଏ ?

• କେଉଁ ରତ୍ୱରେ ଅଧିକ ପରିବା ମିଳେ ?

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

📲 🕺 ଆସ, ବାପାମାଆଙ୍କୁ ପଚାରି ବର୍ଷାରତୁ ବିଷୟରେ ବୁଝିବା, ଜାଣିବା ଓ କହିବା ।

ๆด

- ବର୍ଷାରତୁରେ ବର୍ଷା ହୁଏ <mark>।</mark>
- ଚାରିଆଡ଼ କାଦୁଅ ହୋଇଯାଏ **।**
- ଆମେ ରେନ୍କୋଟ୍ ପିନ୍ଧୁ ।
- ବେଙ୍ଗ କେଁ କଟର କରେ l

- ପାଣିସୁଅରେ କାଗଜ ଡଙ୍ଗା ଭସାଉ ।
- ନଈବଢ଼ି ହୁଏ |
- ବଡ଼ ଠାକୁର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ରଥଯାତ୍ରା ହୁଏ **।**

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଦିନାଙ୍କ

ଗଚ୍ଚ କଥନ: ପଥୁରିଆ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା

] ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରେ ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

ଦିନେ ଖରାବେଳେ ପଥୁରିଆ ପଥର କାଟୁ କାଟୁ ଥକିଗଲା । ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲା, ''ତୁମେ କେଡ଼େ ପ୍ରତାପଶାଳୀ ? ଚନ୍ଦ୍ର ଭଲ । ସେ ଆମକୁ ଶୀତଳତା ଦିଅନ୍ତି ।'' ଚନ୍ଦ୍ର ଏହା ଶୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଡ଼େ ଋହିଁ କହିଲେ, ''ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ କେଡ଼େ ମହାନ୍ ।'' ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନେମନେ ପଥୁରିଆକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କଲେ । ତା'ପର ଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଲା ନାହିଁ । ଚାରିଆଡ଼ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ପଥୁରିଆ ପଥର କାଟି ପାରିଲା ନାହିଁ । କାମ ନ କରିବାରୁ ସେ ପଇସା ପାଇଲା ନାହିଁ ଓ ଭୋକରେ ରହିଲା । ତା'ପରେ ପଥୁରିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି କହିଲା, ''ହେ ପ୍ରଭୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ, ମୋର ମୂର୍ଖତା ପାଇଁ ମୋତେ କ୍ଷମା କରିଦିଅ । ଏହି ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରର ଆଲୋକ ଯେତେ ଦରକାର, ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କିରଣ ମଧ୍ୟ ସେତେ ଜରୁରୀ ।'' ତା'ପରେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆକାଶରେ ଦେଖା ଦେଲେ । ପକ୍ଷୀମାନେ ଖୁସିରେ ବିଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦ କଲେ । ପଥୁରିଆ ପୁଣି ମନ ଖୁସିରେ କାମକୁ ଗଲା ।

ണ

ପ୍ରଶ୍ଚ

ସସ୍ତାହ-୩

- ଚନ୍ଦ୍ରର କଥା ଶୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟ କ'ଣ କଲେ ?
- ପଥୁରିଆର କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେଲା ?
- ପଥୁରିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲା ?

ଟ୍ରୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଅନୁରୋଧ, ପଥୁରିଆ, ପଥର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଆକାଶ

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

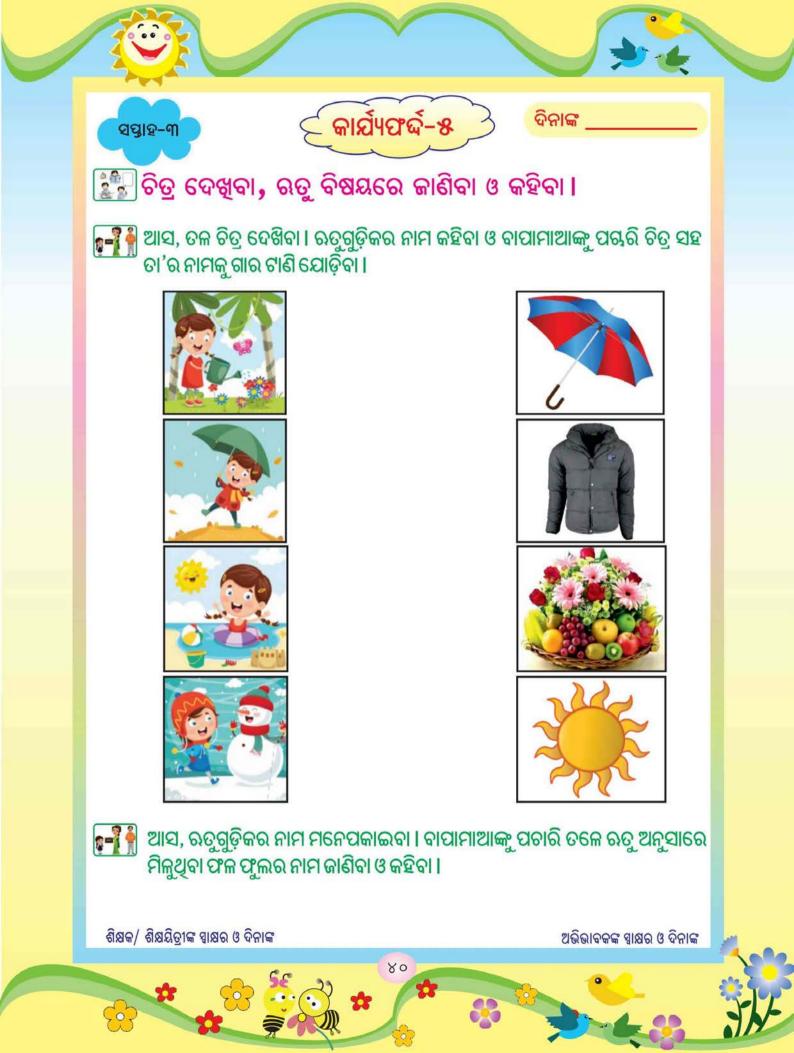
📲 🛉 ଆସ, ବାପାମାଆଙ୍କୁ ପଚାରି ଶୀତରତୁ ବିଷୟରେ ବୁଝିବା, ଜାଣିବା ଓ କହିବା ।

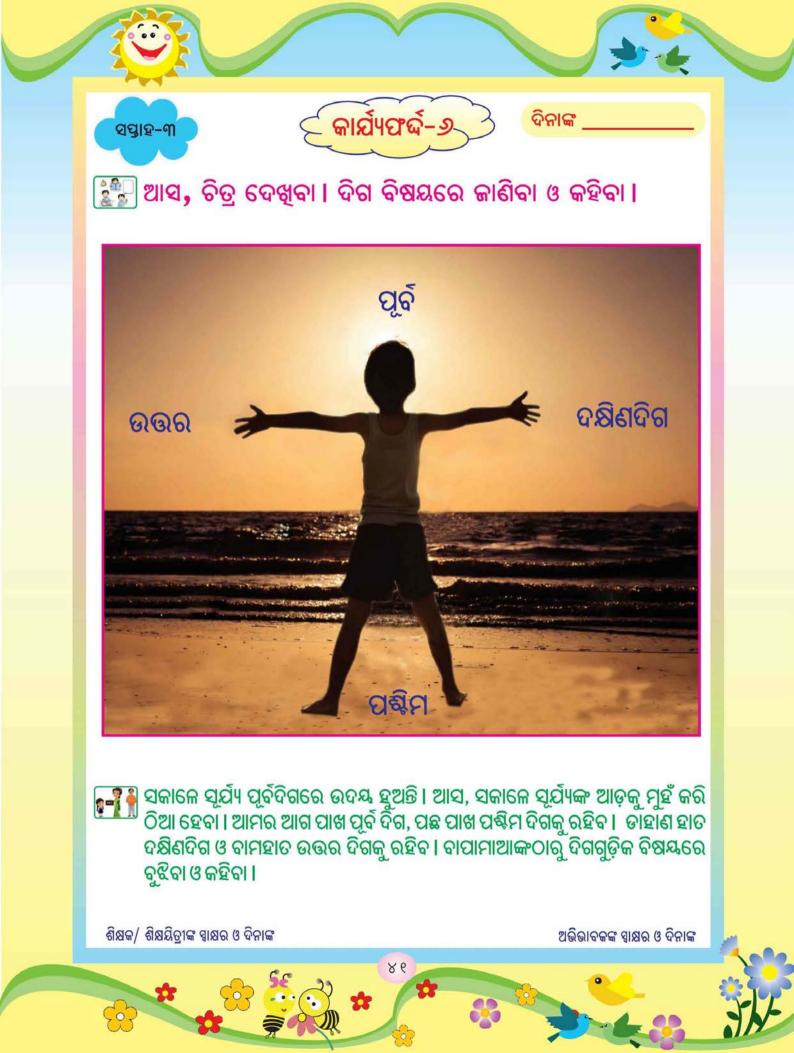
୩୯

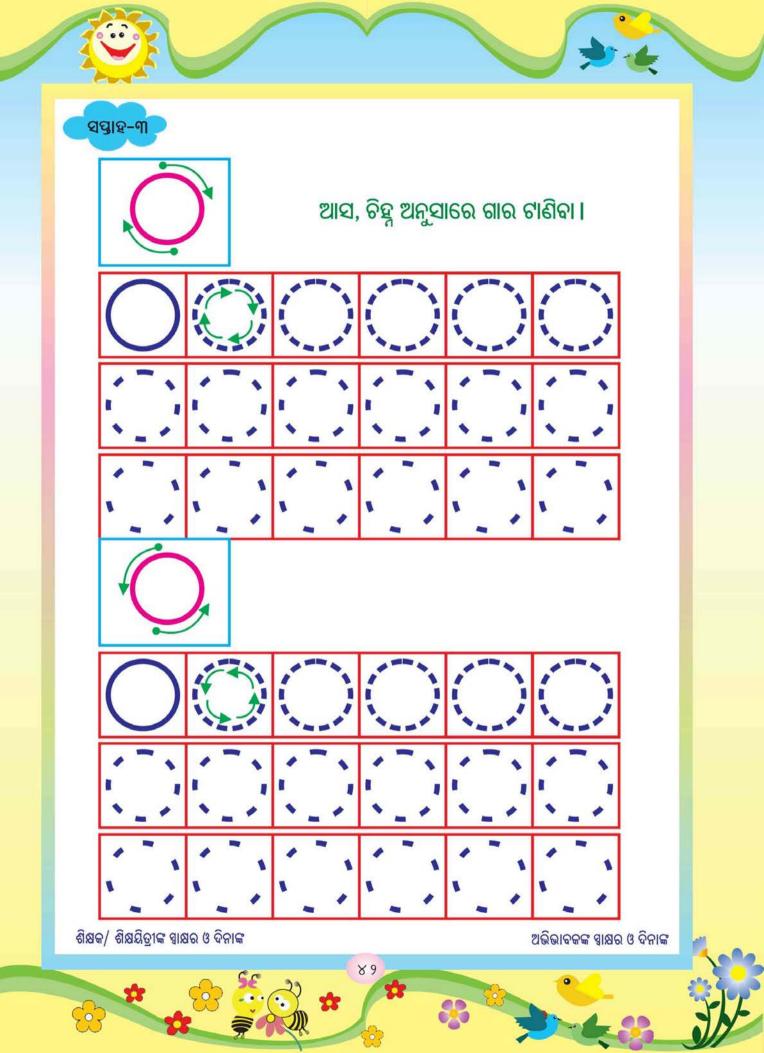
- ଶୀତରତୁରେ ଭାରି ଥଣ୍ଡା ଲାଗେ l
- ଗରମ ଖାଦ୍ୟ ଖାଉ ।
- ସ୍ୱେଟର୍ ପିନ୍ଧୁ ।
- ରାତିରେ କମ୍ଚଳ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ଶୋଉ l

- ଧାନ ଅମଳ ହୁଏ ।
- ବହୁତ ପରିବା ମିଳେ ।
- ଦିନ ସାନ ହୁଏ **।**
- କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼େ ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

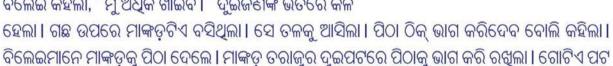

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା ।

ବୋକା ବିଲେଇ

ଦୁଇଟି ବିଲେଇ ଥିଲେ। ଦିନେ ସେମାନେ ପିଠାଟିଏ ପାଇଲେ । ଗୋଟିଏ ବିଲେଇ କହିଲା- ''ମୁଁ ଅଧିକ ଖାଇବି'' । ଅନ୍ୟ ବିଲେଇ କହିଲା, ''ମୁଁ ଅଧିକ ଖାଇବି ।'' ଦୂଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କଳି

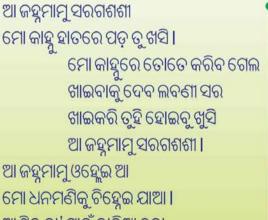

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ସପ୍ତାହ-୩

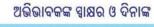
ଅଧିକ ହେଲା। ସେ ସେଥିରୁ ପୁଳାଏ ଖାଇଦେଲା। ତରାଜୁର ଆରପଟ ତଳକୁ ଚାଲିଗଲା। ଏଥର ମାଙ୍କଡ଼ ସେପଟରୁ ବି ଖାଇଦେଲା। ଏମିତି ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁ ପିଠା ଖାଇଦେଲା । ତରାଜୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଗଛ ଉପରକୁ ପଳାଇଲା । ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ମନଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ଆ ଜହୁମାମୁ ସରଗଶଶୀ

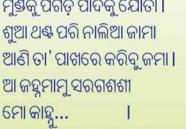

ମୁଣ୍ଡକୁ ପଗଡ଼ି ପାଦକୁ ଯୋତା । ଶୁଆ ଥଣ୍ଟ ପରି ନାଲିଆ ଜାମା ଆଣିତା' ପାଖରେ କରିବୁ ଜମା । ଆ ଜହୁମାମ୍ର ସରଗଶଶୀ ମୋ କାହୁ...

୪୩

ଆଣିବୁ ତା' ପାଇଁ ନାଲିଆ ଛତା

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା ।

ସପ୍ତାହ-୩

କୁହୁକ ମାଠିଆ

ଖରାଦିନ । ରାଧୁଆ ଦୋକାନରେ ବସିଥାଏ । ଜଣେ ବୁଢ଼ାଲୋକ ଆସିଲେ । ରାଧୁଆକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ମାଗିଲେ । ରାଧୁଆ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ପାଣି ମାଠିଆ ଥିଲା । ସେ ସେଇଟି ବୁଢ଼ାଲୋକଙ୍କୁ ଦେଲା । ବୁଢ଼ାଲୋକ ଜଣକ ଢକ ଢକ କରି ସବୁତକ ପାଣି ପିଇଦେଲେ । ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ରାଧୁଆ ଦେଖିଲା ମାଠିଆରେ ପୂରା ପାଣି ଅଛି । ତାକୁ କାବା ଲାଗିଲା । ସେତିକିବେଳେ ଜଣେ ଲୋକ ସାଇକେଲ୍ରେ ସେଇ ବାଟେ ଗଲା । ହଠାତ୍ ସାଇକେଲ୍ ଚକା ଫାଟିଯିବାରୁ ସେ କଚାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା । ତା' ଗୋଡ଼ ହାତରୁ ରକ୍ତ ବାହାରିଲା । ରାଧୁଆ ଧାଇଁ ଯାଇ ସେ ଲୋକକୁ ଉଠାଇଲା । ଦୋକାନରେ ବସାଇଲା । ମାଠିଆର ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଲା । ପାଣି ପିଇବା

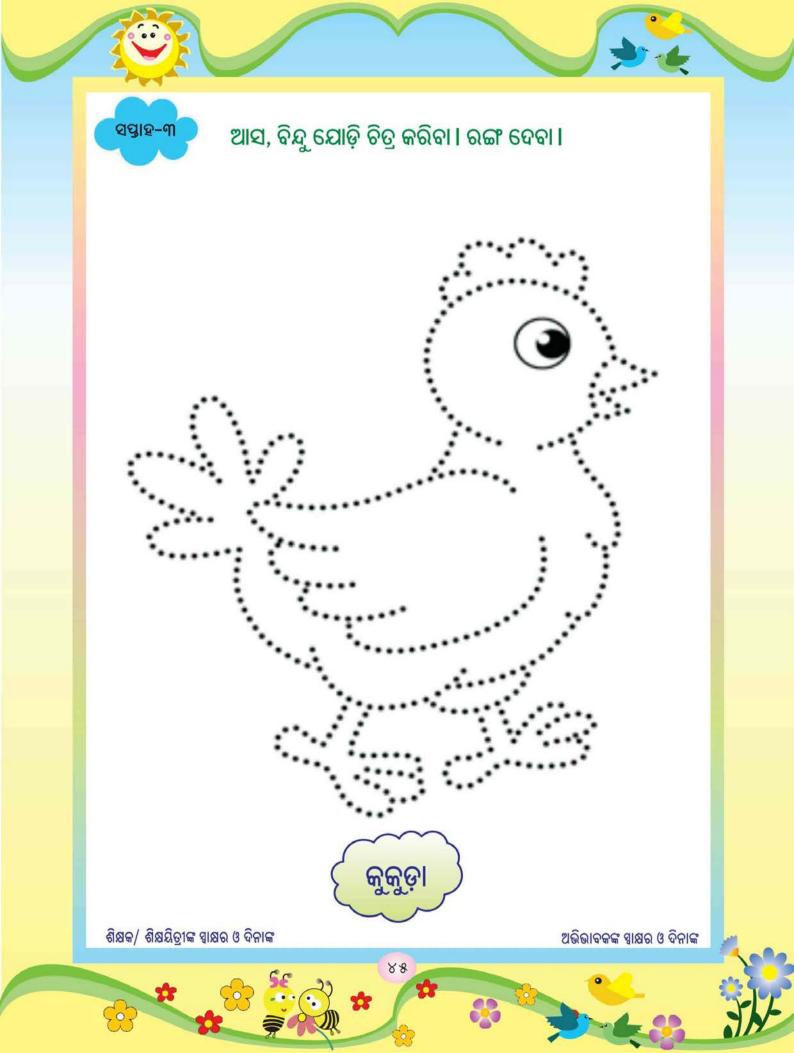
ମାତ୍ରେ ତା' ଦେହ ଭଲ ହୋଇଗଲା । ରକ୍ତ ବି ଶୁଖିଗଲା । ଗାଁ ଲୋକ ଏକଥା ଜାଣିଲେ । ଏଣିକି କାହାର ରୋଗ ହେଲେ ସେ ରାଧୁଆ ଦୋକାନକୁ ଆସେ । କୁହୁକ ମାଠିଆର ପାଣି ପିଏ । ତା' ଦେହ ଭଲ ହୋଇଯାଏ । ମାଠିଆର ପାଣି କେବେ ସରେନି । ଲୋକମାନେ ରାଧୁଆକୁ ଅଳପ ଅଳପ ପଇସା ଦିଅନ୍ତି । ତା'ର ଭଲ ରୋଜଗାର ହୁଏ ।

ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ସିପାହୀ ଆସିଲେ । ରାଣୀଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନଥିଲା । ରାଧୁଆକୁ ରାଜା ଡକାଇଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ଜଣେ ବୁଢ଼ାଲୋକ ଆସିଲେ । ରାଧୁଆକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ମାଗିଲେ । ରାଧୁଆ ବୁଢ଼ାଲୋକଙ୍କୁ ପାଣି ଦେଲାନାହିଁ । ସିପାହୀଙ୍କ ସହ ରାଜଉଆସକୁ ପଳାଇଲା । ସେଠାରେ ଯାଇ ଦେଖିଲା ତା' ମାଠିଆ ପୂରା ଖାଲି । ରାଜା ରାଧୁଆ ଉପରେ ରାଗିଗଲେ । ତାକୁ ଉଆସରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ରାଧୁଆ ମନଦୁଃଖରେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲା । ସେ ନିଜ ଭୁଲ ବୁଝିପାରିଲା । ବୁଢ଼ାଲୋକଙ୍କୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଇ ନଥିବାରୁ ତା' କୁହୁକ ମାଠିଆରୁ ପାଣି ସରିଗଲା ।

88

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଚତୁର୍ଥ ସପ୍ତାହ

ଆମ ପଶୁପକ୍ଷା

ଅଭିନୟ ଗୀତ : ଗାଈ ରହେ ଗୁହାଳରେ

20 ଆସ, ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ଗାଇବା ଓ ସମତାନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାରଯାର କହିବା ।

ଗାଈ ରହେ ଗୁହାଳରେ ଘୋଡ଼ାଶାଳେ ଘୋଡ଼ା ରହେ ପକ୍ଷୀ ଥାଏ ଗଛ ଡାଳରେ ମୁନୀ ରହେ ମାଆ କୋଳରେ ଗଛ କୋରଡ଼େ ପେଚା ରହେ 🦳 ହୁଁ, ହୁଁ..... କହେ ଘରେ ସିନା କୁକୁର ରହେ

ବାଘ, ହାତୀ ବଣରେ 🖬 ପୁଷି ଚୁଲି କଣରେ । ମାଛ ରହେ ଜଳରେ ଶୋଇଯିବା ବେଳରେ । ମାଲିକ ପଛେ ଧାଏଁ ।

ସମତାନ ଶବ୍ଦ		
ବିଣରେ	-	କଣରେ
ତା ଳ	-	ଜନ
କୋ ଳ	-	ବେ ଳ
ଭିହେ	-	କିହେ
ଭିହେ	-	ମା ଏ

ଆସ, ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନିବା ।

४୬

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କଥୋପକଥନ <mark>ବିନାଙ୍କ</mark> ି <mark>ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ : ଠେକୁ</mark>ଆଭାଇ

ସସ୍ତ୍ରାହ-୪

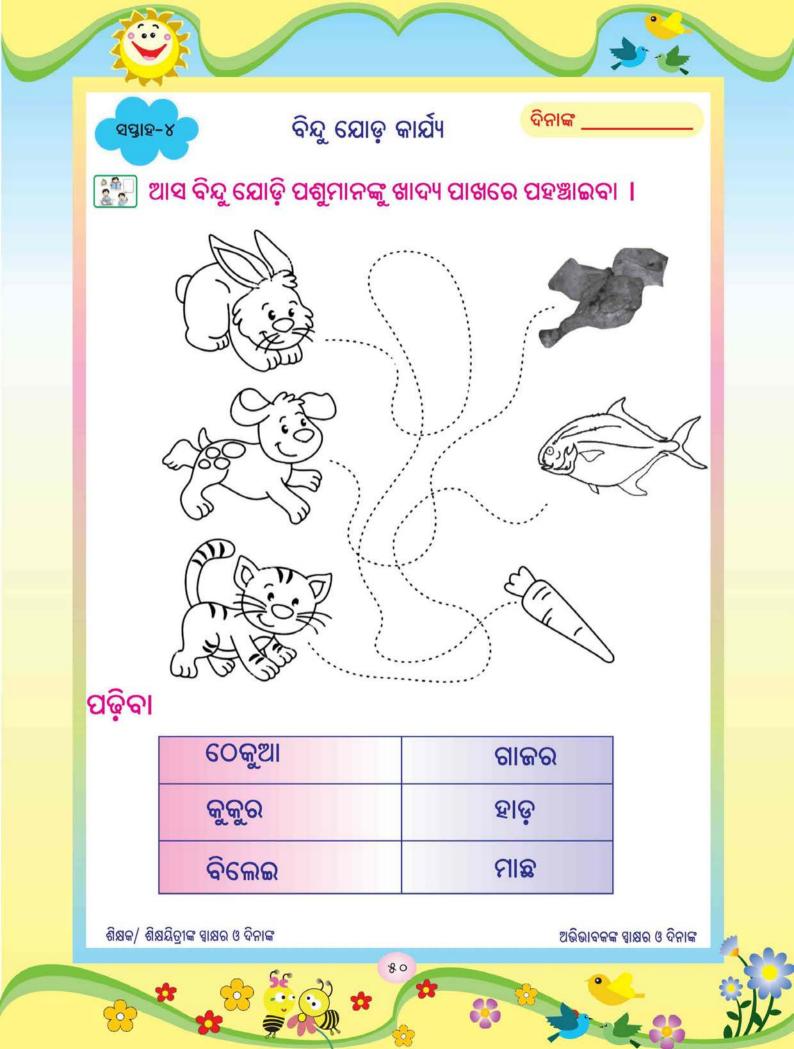

📲 ଆସ, ବାପାମାଆକୁ ପଚାରି ଘରେ ପାଲୁଥିବା ଅନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ନାମ ଜାଣିବା ।

86

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଗନ୍ଧ କଥନ: ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ

ଦିନାଙ୍କ

ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରେ ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀରେ ଅନେକ ମାଛ, ବେଙ୍ଗ ଓ କଇଁଛ ରହୁଥିଲେ । ସେହି ପୋଖରୀରେ ରହୁଥିବା ଗୋଟିଏ କଇଁଛ ସହିତ ଦୁଇଟି ବଗର ବନ୍ଧୁତା ଥିଲା । କଇଁଛଟି ଭାରି ଗପୁଡ଼ି ଥିଲା । ବହୁଦିନ ବର୍ଷା ନ ହେବାରୁ ପୋଖରୀର ପାଣି ଶୁଖିଗଲା । ଲୋକମାନେ ସେ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଓ କଙ୍କଡ଼ା ଧରିବାକୁ ଆସିଲେ । ଏକଥା ଦେଖି କଇଁଛ ଡରିଗଲା । କିନ୍ତୁ ବଗ ଦୁଇଜଣ ତାକୁ ସାହସ ଦେଇ କହିଲେ – ''ସାଙ୍ଗ, ଆଦୌ ଡର ନାହିଁ । ଆମେ ତୁମକୁ ପାଖରେ ଥିବା ବଡ଼ ପୋଖରୀକୁ ନେଇଯିବୁ ।'' ବଗ ଦୁଇଟି, ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ିର ମଝିକୁ କଇଁଛକୁ କାମୁଡ଼ି ଧରି ରହିବାକୁ କହିଲେ ଓ ନିଜେ ବାଡ଼ିର ଦୁଇପଟ ' କାମୁଡ଼ି ଧରି ଉଡ଼ିଗଲେ । କଇଁଛ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ୁଥିବାର ଦେଖି ପିଲାମାନେ ହସିଲେ । ଗପୁଡ଼ି କଇଁଛ ସେମାନଙ୍କୁ ହସିବାର ଦେଖି ରାଗିଗଲା ଓ କହିଲା – ''ବଗୁଲିଆ ଟୋକା, ମତେ ଦେଖି ହସୁଛ…'' ଏତିକି କହିଛି କି ନାହିଁ, କଇଁଛ ଦୁମ୍ କରି ତଳେ ଖସି ପଡ଼ିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ଚ -

0

ସପ୍ତାହ-୪

- କେଉଁମାନେ ପୋଖରୀରେ ରହୁଥିଲେ ?
- କଇଁଛର କିଏ ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ ?
- ବଗ ଦୁଇଜଣଯାକ କଇଁଛକୁ କିପରି ବଡ଼ ପୋଖରୀକୁ ନେଉଥିଲେ ?

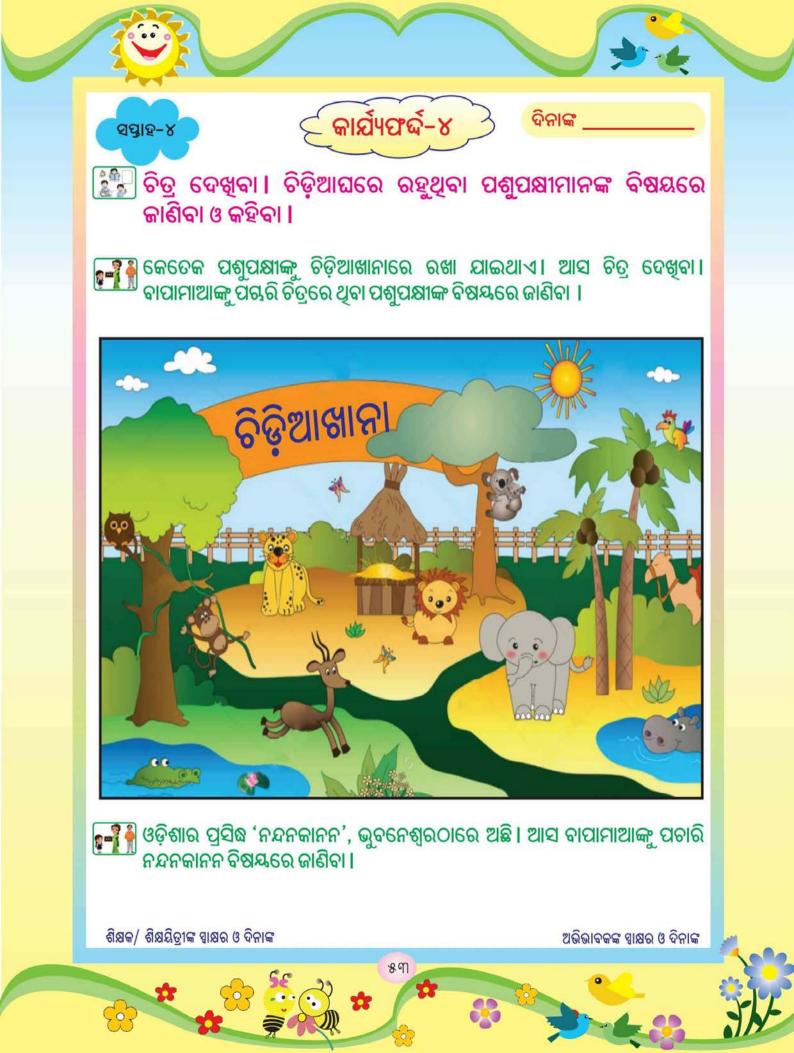
0

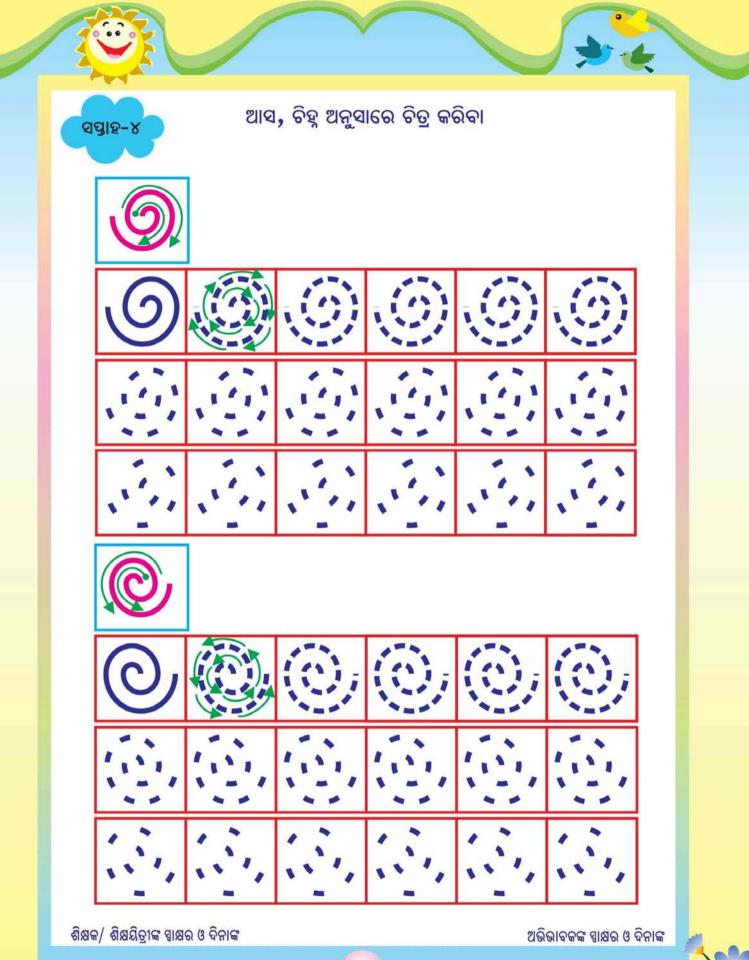
89

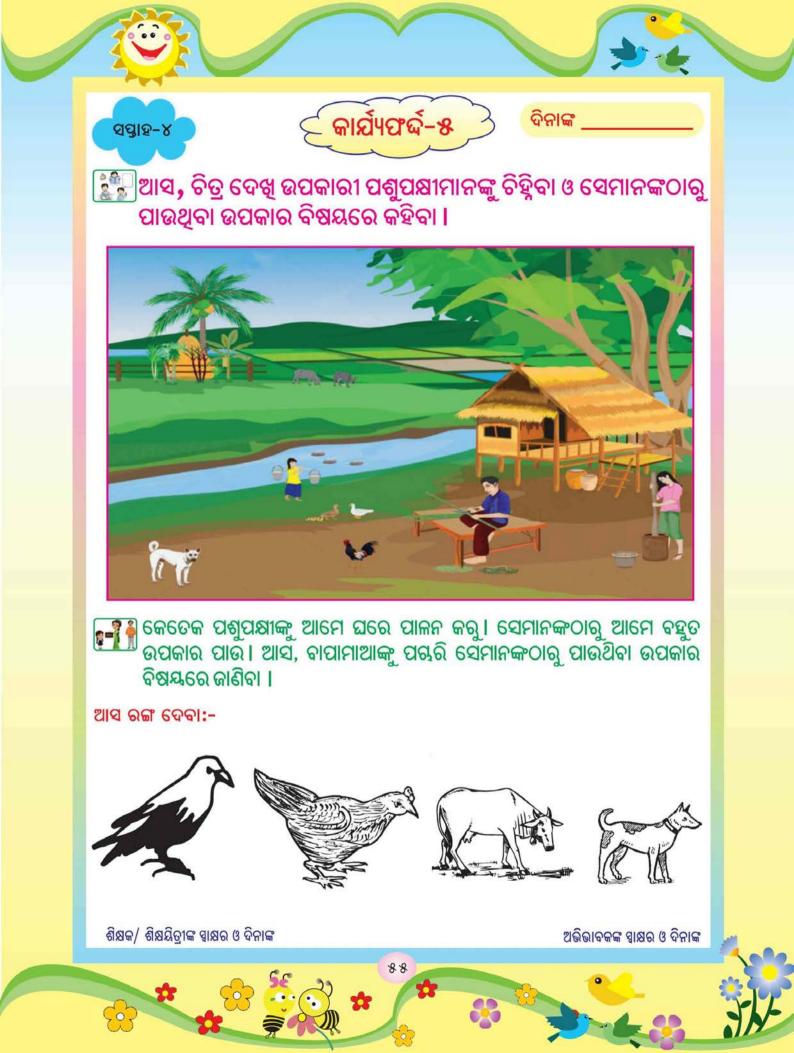
<mark>ୁମ୍ରଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ</mark> ବଗ, କଇଁଛ, ପୋଖରୀ, ଗପୁଡ଼ି, ବାଡ଼ି

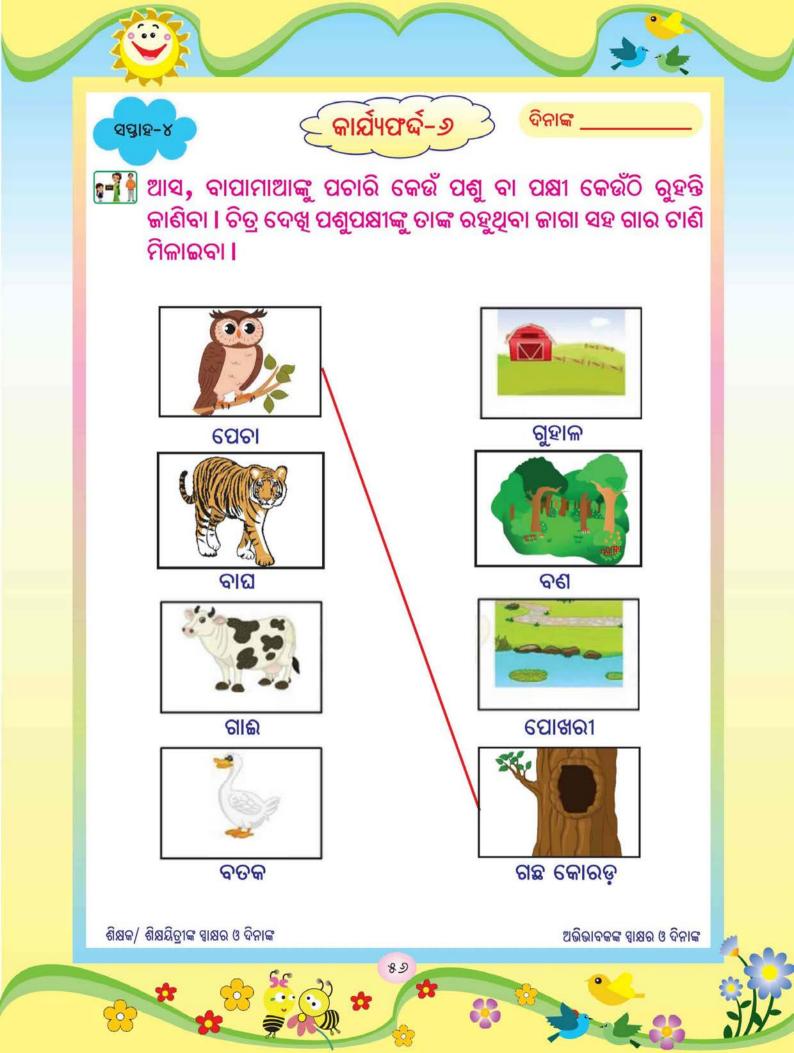
• କଇଁଛି କଥା କହିବାରୁ କ'ଣ ହେଲା ?

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ମାଙ୍କଡ଼ ଓ କୁମ୍ଭୀର

ନଈକୂଳରେ ଜାମୁଗଛଟିଏ ଥାଏ । ଜାମୁଗଛରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ରହେ । ପ୍ରତିଦିନ ମିଠାମିଠା ଜାମୁକୋଳି ଖାଏ । ପାଣିରେ କୁମ୍ଭୀରଟିଏ ରହୁଥାଏ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ କୂଳକୁ ଆସେ । ମାଙ୍କଡ଼ ତାକୁ ଜାମୁକୋଳି ଖାଇବାକୁ ଦିଏ । ଦୁଇଜଣ ମିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଦିନେ କୁମ୍ଭୀର ତା' ସ୍ୱୀ ପାଇଁ ଜାମୁକୋଳି ନେଇଗଲା । କୁମ୍ଭୀରର ସ୍ୱୀ କୋଳି ଖାଇଲା । କୁମ୍ଭୀରର ସ୍ୱୀ କହିଲା-ମାଙ୍କଡ଼ ସବୁଦିନ ଏ ମିଠାକୋଳି ଖାଉଛି । ତା' କଲିଜା ବହୁତ ମିଠା ହୋଇଥିବ । ଆଜି ତାକୁ ଡାକି ଆଣିବ । ମୁଁ ତା' କଲିଜା ଖାଇବି । କୁମ୍ଭୀର ବିଚରା କ'ଣ କରିବ ? ଜାମୁକୋଳି ଗଛ ପାଖକୁ ଗଲା । ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ବସିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ କୁମ୍ଭୀରକୁ ପୠରିଲା- କ'ଣ ହେଇଛି କି ମିତ ? କୁମ୍ଭୀର କହିଲା- ''ତୁମ ମିତଣୀ ତୁମକୁ ଘରକୁ ଡାକିଛନ୍ତି । ମୁଁ ତୁମକୁ ପିଠିରେ ବସେଇ ଆମ ଘରକୁ ନେଇଯିବି । ମାଙ୍କଡ଼, କୁମ୍ଭୀର ପିଠିରେ ବସିଲା । ମଝିନଈରେ କୁମ୍ଭୀର କହିଲା- ଜାଣିଛ ମିତ, ମୋ ସ୍ୱୀ ତୁମ କଲିଜା ଖାଇବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ନେଉଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଡରିଗଲା ।

ସେ ଟିକିଏ ଭାବି କୁମ୍ଭୀରକୁ କହିଲା-ମିତ ଏକଥା ଆଗରୁ କହିଲ ନାହିଁ । ମୁଁତ ମୋ କଲିଜାକୁ ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ରଖିଛି । ଋଲ, ଋଲ ତାକୁ ଆଣିବା । ମାଙ୍କଡ଼ କଥା ମାନି କୁମ୍ଭୀର ଫେରିଲା । ନଈକୂଳରେ ମାଙ୍କଡ଼, କୁମ୍ଭୀର ପିଠିରୁ ଡେଇଁପଡିଲା । ଜାମୁଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲା । କୁମ୍ଭୀରକୁ କହିଲା- ''ଆରେ ବୋକା କୁମ୍ଭୀର । ଜଳଦି ଏଠୁ ପଳା । କାହାର କ'ଣ ଦେହ ବାହାରେ କଲିଜା ଥାଏ ?'' କୁମ୍ଭୀର ମନଦୁଃଖରେ ସେଠୁ ଚାଲିଗଲା ।

89

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ସସ୍ତାହ-୪

ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ

ବୁଢ଼ା ଶାଗୁଣା

ବରଗଛଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଗଛରେ ଅନେକ ଚଢ଼େଇ ରହୁଥିଲେ । ବସାରେ ସେମାନଙ୍କର ଛୁଆମାନେ ବି ଥିଲେ । ଗଛକୋରଡ଼ରେ ଶାଗୁଣାଟିଏ ରହୁଥିଲା । ସେ ବୁଢ଼ା ହୋଇଯାଇଥିଲା । କିଛି ଦେଖି ପାରୁନଥିଲା । ମା ଚଢ଼େଇମାନେ ଶାଗୁଣାକୁ ସବୁଦିନ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । ବୁଢ଼ାଶାଗୁଣା ଚଢ଼େଇଛୁଆଙ୍କୁ ଜଗିଥାଏ । ଦିନେ ବିଲେଇଟିଏ ଆସିଲା ।

ଚଢ଼େଇଛୁଆଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଲୋଭ କଲା । ମାଆ ଚଢ଼େଇମାନେ ବସାରେ ନ ଥିଲେ । ବିଲେଇ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଚଢ଼େଇ ଛୁଆମାନେ କିଚିରିମିଚିରି କଲେ । ଶାଗୁଣା ବାହାରକୁ ବାହାରିଲା । ବିଲେଇ ଶାଗୁଣାକୁ ଦେଖି ଡରିଗଲା । ସେଠାରୁ ପଳାଇଲା । ତା' ପରଦିନ ପୁଣି ଆସିଲା । ଶାଗୁଣା ସହ କଥା ହେଲା । ସବୁଦିନ ବିଲେଇ ଆସେ । ଚଢେଇ ଛୁଆମାନେ ତାକୁ ଦେଖନ୍ତି । ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଲେଇ ଗଛ ଉପରକୁ ଗଲା । ଚଢ଼େଇଛୁଆମାନେ ଆଉ ବିଲେଇକୁ ଡରିଲେ ନାହିଁ ।

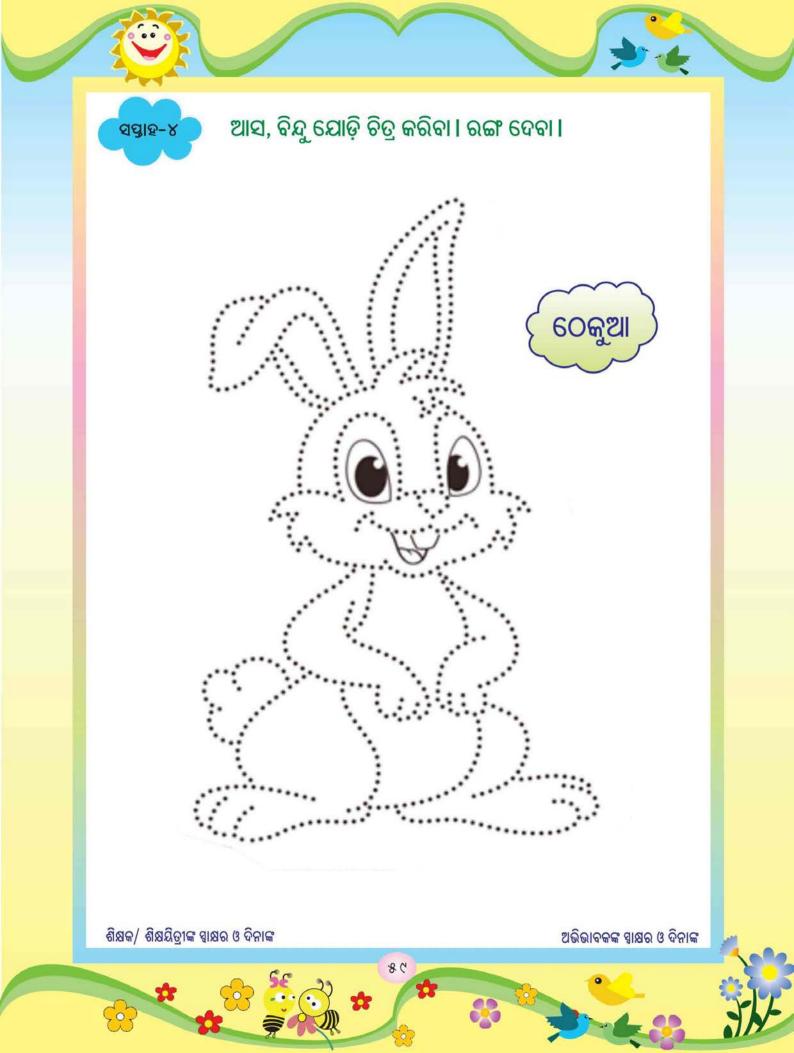
ଆଉ ଦିନକର କଥା । ଖରାବେଳେ ବିଲେଇ ଆସିଲା । ଶାଗୁଣା ତା' କୋରଡ଼ରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ବିଲେଇ ଚୁପ୍ଚାପ୍ ଗଛ ଉପରକୁ ଗଲା । ସବୁ ଚଢ଼େଇଛୁଆଙ୍କୁ ଖାଇଦେଲା । ହାଡ଼ ଓ ପରତକ ଆଣି ଶାଗୁଣା ବସାରେ ରଖିଦେଲା । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମାଆ ଚଢ଼େଇମାନେ ଆସିଲେ । ଶାଗୁଣା ତାଙ୍କ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ଖାଇଦେଇଛି ବୋଲି ଭାବିଲେ । ସବୁ ଚଢ଼େଇ ମିଶି ଶାଗୁଣାକୁ ମାରିଦେଲେ । ବିଚରା ଶାଗୁଣା ଦୁଷ୍ଟ ବିଲେଇକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନିଜ ଜୀବନ ହରାଇଲା ।

81

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ମାଟିକାମ କର ବୁଲାଇ ଚକି ଗଢ଼ୁଛ କେତେ ହାଛି ଓ ଠେକି ! ପଇସା ଗୋଟିଏ ନେବ କି ? ହାଛି ଗୋଟିଏ ଦେବ କି ? ଲୁହାକାମ ପାଇଁ ଜଳୁଛି ଶାଳ ଗମ୍ଗମ୍ ବହେ ଦେହରୁ ଝାଳ । ଟାଇଁଟାଇଁ କରି ପିଟୁଛ ଲୁହା ଗଢ଼ୁଛ କେତେ କୋଦାଳ ଦାଆ । ପଇସା ଗୋଟିଏ ନେବ କି ? ଦାଆ ଗୋଟିଏ ଦେବ କି ?

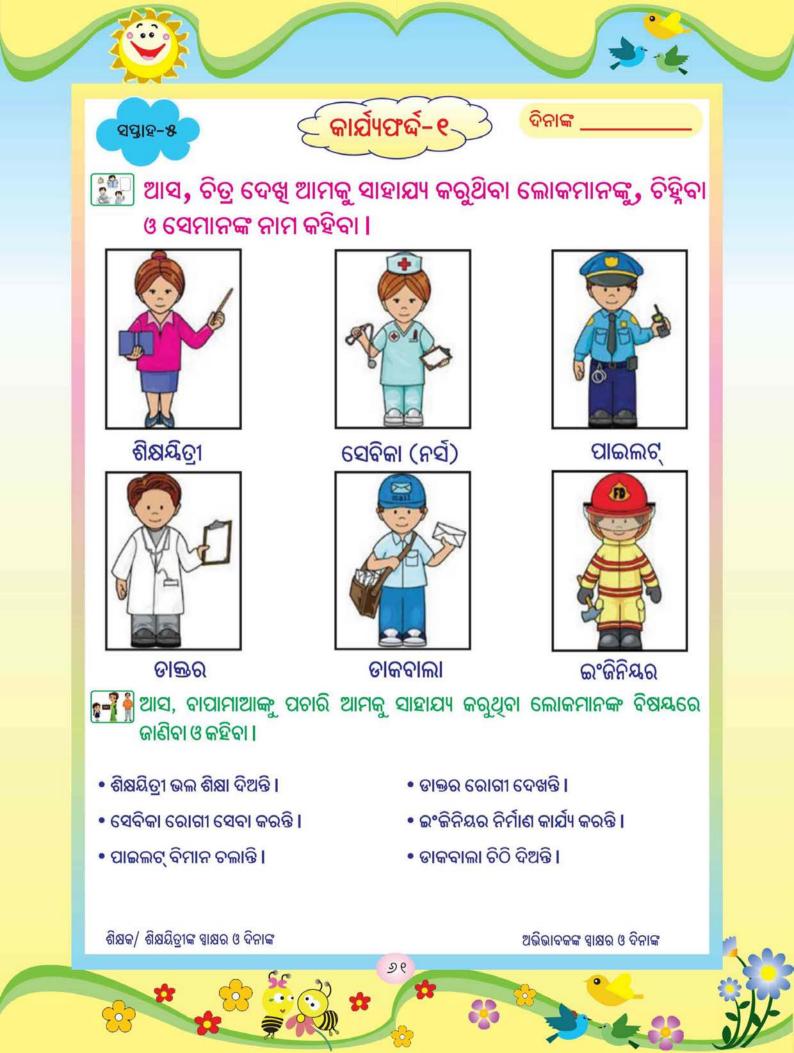
99	ମତାନ	ଂ ଶବ୍ଦ
ତିକି	-	ଠେକି
ନେବ	-	ଦେବ
ଶାଳ	-	ଝାଳ
ଲୁହା		ଦାଆ
ଭିଜୁଛ	_	ପିଟୁଛ

ଆସ, ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନିବା ।

२०

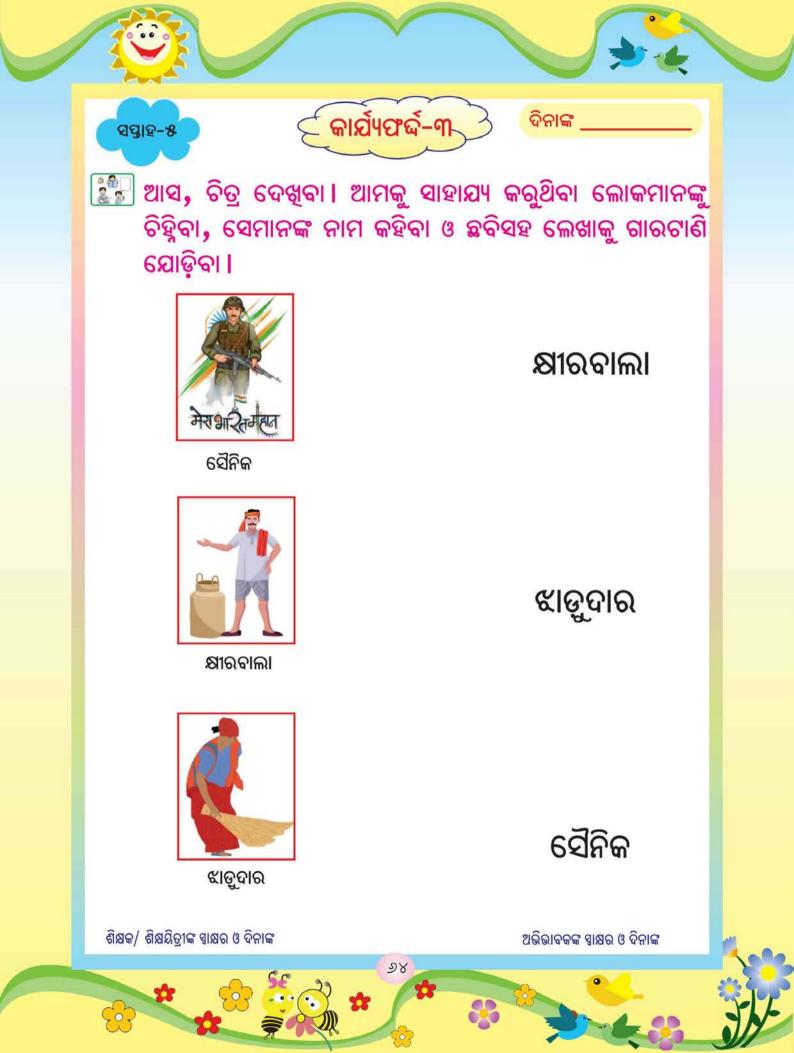

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ବିନାଙ୍କ ଗନ୍ଧ କଥନ: କଲୁରୀବେଷ କଥା ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କହିବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରୁ ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବୁଜୀଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଥରେ ବାଟରେ ଯାଉଯାଉ କଲରା ମଞ୍ଚିଟିଏ ପାଇଲା । ସେହି କଲରା ମଞ୍ଜିକୁ ବାରିପଟେ ଲଗାଇ ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀ କହିଲା, ''ମଞ୍ଜିରେ, ମଞ୍ଚି । କାଲିକୁ ଯଦି ଗଜା ନହେବୁ, ତେବେ କମାର ଘର କଟୁରୀରେ ହାଣିଦେବି ।''

ସତକୁ ସତ ମଞ୍ଜି ଡରିଯାଇ ତା' ପରଦିନ ଗଜା ହୋଇଗଲା । ପୁଣି ବୁଢୀ ମାଉସୀ ଆସି କହିଲା, ''କାଲିକୁ ଯଦି ଗଛ ହୋଇ ନଥିବୁ ତେବେ କମାର ଘର ଦାଆ' ଆଣି କାଟିଦେବି ।''

ସତକୁ ସତ ତା' ପରଦିନ ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଗଛରେ ଫୁଲ, ଫଳ ହୋଇଛି ଓ ୫ଟି କଲରା ପାଚି ଲାଲ୍ ଟୁକ୍ଟୁକ୍ ଦିଶୁଛି । ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀ କଲରାକୁ ଜଗି ବସିଲା । ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ କାଉ ସେଇ ପଟେ ଯାଉଥିଲା । ପାଚିଲା କଲରାକୁ ଦେଖି ତା' ପାଟିରୁ ଲାଳ ବୋହିଲା । ସେ ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀକୁ କହିଲା, ''ମାଉସୀ, ମୋତେ ଗୋଟିଏ ପାଚିଲା କଲରା ଦେ ।'' ମାଉସୀ କହିଲା, ''ନେବୁ ଯେ, ଯା' ଆଗ କୂଅରୁ ପାଣି ଆଣି ଥଣ୍ଟଟା ଧୋଇ ଦେବୁ ।'' କାଉ ଉଡ଼ିଉଡ଼ି କୂଅ ପାଖକୁ ଗଲା ଓ କହିଲା, ''ଦେ କୂଅ, ଦେ ପାଣି, ଧୁଏ ଥଣ୍ଟ, ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଖାଏ କଲୁରୀ ବେଣ୍ଟ ।''

କୂଅ କହିଲା, ''ପାଣି ଦେବି ଯେ, ଯା' କୁମ୍ଭାର ଘରୁ ଗୋଟିଏ ମାଠିଆ ଆଣିବୁ।'' କାଉ ଉଡ଼ିଉଡ଼ି କୁମ୍ଭାର ଘରକୁ ଗଲା ଓ କହିଲା, ''ଦେ କୁମ୍ଭାର, ଦେ ମାଠିଆ, ... ଆଣେ ପାଣି, ଧୁଏ ଥଞ୍ଜ, ଧାଇଁଧାଇଁ ଖାଏ କଲୁରୀବେଷ୍ଟା'' କୁମ୍ଭାର କହିଲା, ''ଦେବି ଯେ ,ମୋ ପାଖରେ ମାଟି ନାହିଁ। ଯା, ମାଟି ଆଣିବୁ । ମୁଁ ମାଠିଆ ତିଆରି କରି ତୋତେ ଦେବି ।'' କାଉ ପୁଣି ଉଡ଼ିଉଡ଼ି କମାର ପାଖକୁ ଗଲା ଓ କହିଲା, ''ଦେ କମାର, ଦେ କୋଦାଳ, ଖୋଳୁ ମାଟି, ଗଢ଼ୁ କୁମ୍ଭାର କଳସ ଗୋଟି, କାଢ଼େ ପାଣି, ଧୁଏ ଥଞ୍ଝ, ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଖାଏ କଲୁରୀବେଷ୍ଟା'' କମାର କାଉକୁ କୋଦାଳ ଦେଲା । କାଉ କୋଦାଳ ନେଇ ମାଟି ଆଣିଲା । କୁମ୍ଭାରକୁ ମାଟି ଦେଲା । କୁମ୍ଭାର ମାଟିରେ ମାଠିଆ କରି କାଉକୁ ଦେଲା । କାଉ ମାଠିଆରେ କୂଅରୁ ପାଣି ଆଣିଲା । ଥ୍ୟ ଧୋଇଲା । ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀ ପାଖକୁ ଗଲା । ବୁଢ଼ୀ ଖୁସି ହୋଇ ତାକୁ ପାଚିଲା କଲରାଟିଏ ଦେଲା । କାଉ ପାଚିଲା କଲରା ଖାଇ ଖୁସିରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।

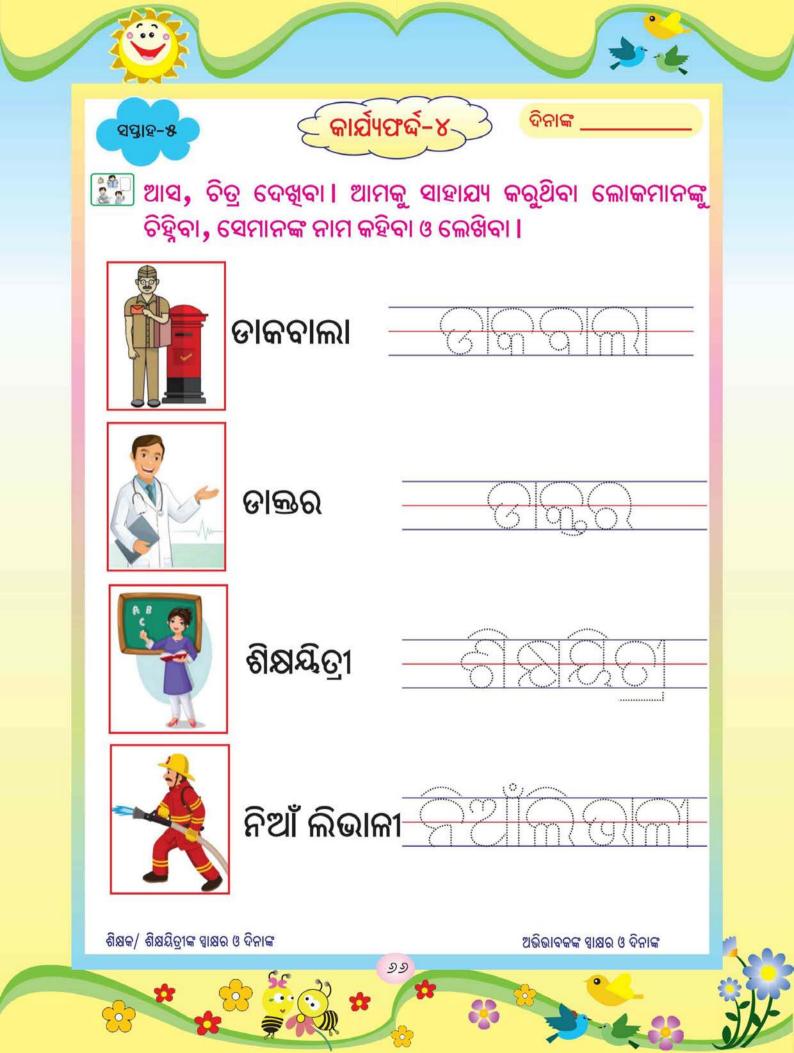
ପ୍ରଶ୍ନ

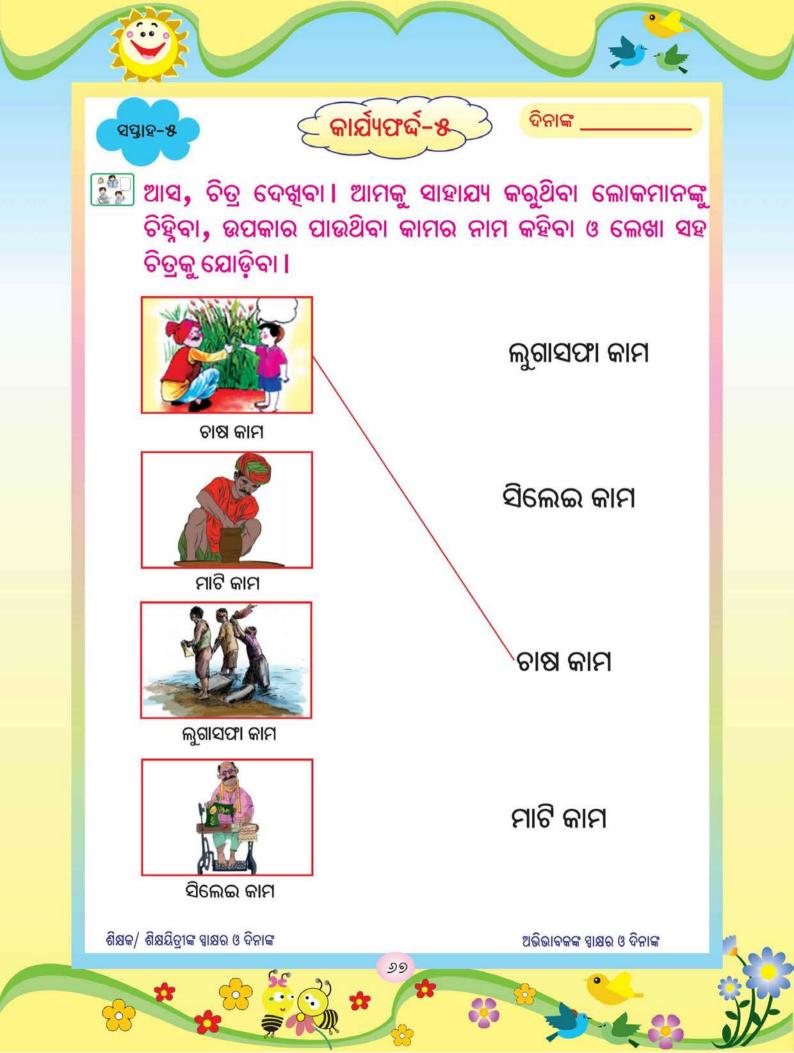
- କାଉ କୋଦାଳ ନେଇ କ'ଣ କଲା ?
- ମାଟି ନେଇ କାଉ କାହାକୁ ଦେଲା ?
- ମାଟି ନେଇ କୁୟାର କ'ଣ କଲା ?
- ମାଠିଆ ନେଇ କାଉ କ'ଣ କଲା ?

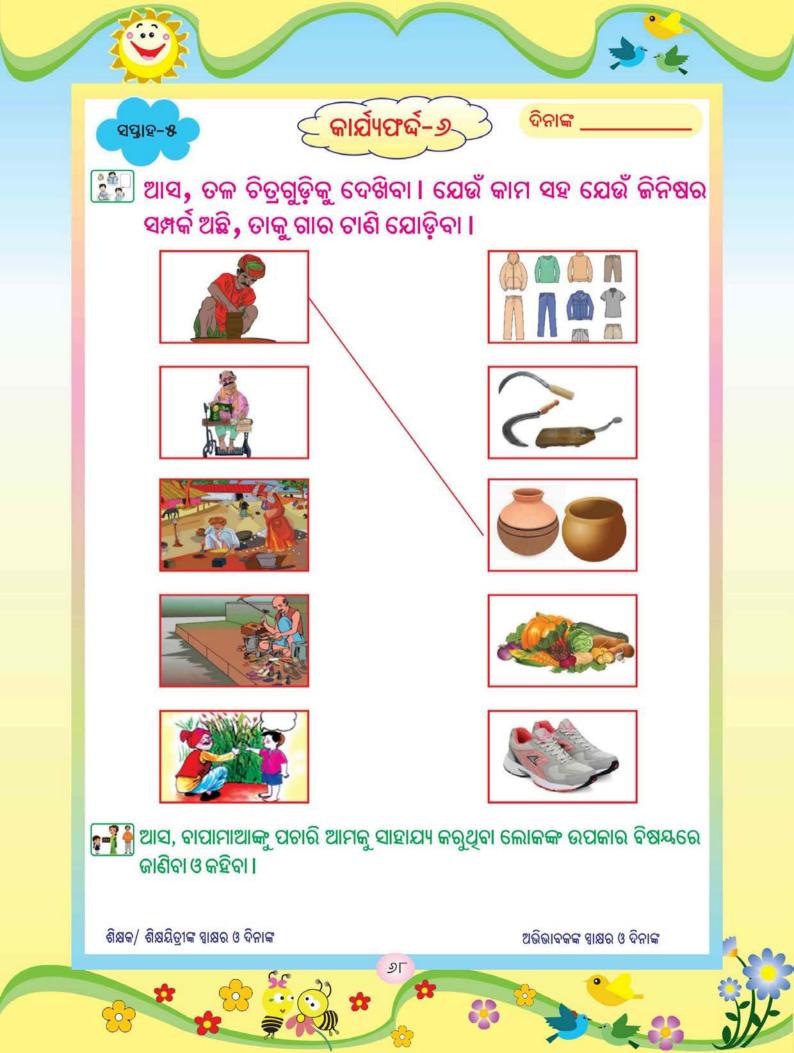
ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ୁମ୍ରଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ବୁଢ଼ୀ, କାଉ, କୂଅ, କଲରା, ମାଠିଆ, କୋଦାଳ, ପାଚିଲା

28

👔 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା l

ହରିଣ ଓ କାଉ

ସପ୍ଟାହ-୫

ବଣରେ ହରିଣଟିଏ ଥିଲା । ତା'ର ସାଙ୍ଗ କାଉ ଗଛ ଉପରେ ରହୁଥିଲା । ଦିନେ ବିଲୁଆଟିଏ ଆସିଲା । ହରିଣକୁ ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଭାବିଲା । ହରିଣ ପାଖକୁ ଗଲା । ତାକୁ କହିଲା– ଗାଁ ପାଖରେ ଧାନବିଲ ଅଛି । ଚାଲ, ସେଠାକୁ ଯାଇ ଧାନ ଖାଇବା । ବିଲୁଆ କଥା ଶୁଣି ହରିଣ ମନରେ ଲୋଭ ଆସିଲା । ଦୁଇଜଣ ସାଥି ହୋଇ ବିଲ

ପାଖକୁ ଗଲେ । ହରିଣ ଧାନ ଖାଇଲା । ଏକଥା ଦେଖି କାଉ ହରିଣକୁ ମନା କଲା । ହେଲେ ହରିଣ ତା' କଥା ଶୁଣିଲା ନାହିଁ । ସବୁଦିନ ବିଲୁଆ ଓ ହରିଣ ଧାନବିଲ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି । କାଉ ଲୁଚି ଲୁଚି ତାଙ୍କ ପଛରେ ଯାଏ । ଚାଷୀ ଦେଖିଲା ବିଲରୁ ଧାନ କିଏ ଖାଇଯାଉଛି । ସେ ବିଲରେ ଜାଲ ବିଛାଇଲା । ହରିଣ ଜାଲରେ ପଡ଼ିଗଲା । ବିଲୁଆ ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଯାଇ ବୁଦାମୂଳେ ଲୁଚି ବସିଲା । କାଉ ହରିଣକୁ ଜାଲରେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖି ମନଦୁଃଖ କଲା । ତା' ପାଖକୁ ଗଲା । କାଉକୁ ଦେଖି ହରିଣ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବହିଗଲା । କାଉ ହରିଣ କାନରେ ଚୁପ୍ଚାପ କ'ଶ କହିଲା । କାଉ କଥା ମାନି ହରିଣ ମଲା ଭଳି ପଡ଼ି ରହିଲା । ଚାଷୀ ଆସିଲା । ହରିଣକୁ ଦେଖି ଭାବିଲା ସେ ମରିଯାଇଛି । ଚାଷୀ ଜାଲ ଖୋଲିଦେଲା । ହରିଣ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା । ଚାଷୀ ରାଗିଯାଇ ବାଡ଼ିଟିଏ ପକାଇଲା । ବାଡ଼ିଟି ବୁଦା ପଛରେ ଲୁଚିଥିବା ବିଲୁଆ ଗୋଡ଼ରେ ବାଜିଲା । ତା' ଗୋଡ଼ ଛୋଟା ହୋଇଗଲା । କାଉ ପାଇଁ ହରିଣ ରକ୍ଷା ପାଇଲା । ବିଲୁଆ ନିଜ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ଛୋଟା ହୋଇ ରହିଲା ।

ଭାଲୁ ନାଚ କଲା ବଜାଇ ବାଜା

ଝୁମ୍ ଝୁମ୍ ଝୁମ୍ ଝୁମ୍ ତାଳ ପକାଇ ଭାଲୁ ନାଚ କଲା ବାଜା ବଜାଇ । ପେଁ ପେଁ ପେଁ ପେଁ ବାଜେ ମହୁରୀ ମାଙ୍କଡ଼ ନାଚିଲା ବାଡ଼ିକୁ ଧରି । ସିଂହ ନାଚେ ତାଳେ ବଣର ରାଜା ବିଲୁଆ ମନ୍ତିରୀ ନାଚେ କି ମଜା ! ମିଆଁଉ.... ମିଆଁଉ ପୁଷିନାନୀ ନାଚେ ରାଣୀ ବେଶରେ ରୁମୁଝୁମୁ ପାଦ ମହୁରୀ ସୁରେ ବାଘ ସେନାପତି ବାନ୍ଧି ପଗଡ଼ି ନିଶକୁ ଫୁଲାଇ ଦେଉଛି ରଡ଼ି ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

କୁ...କୁ... କୁହୁ କୁହୁ ଶୁଭେ କୋଇଲି ସୂର ପୁଚ୍ଛ ଟେକି ରଙ୍ଗେ ନାଚେ ମୟୂର ଥିଲେ ତହିଁ ଯେତେ ଦେଖଣାହାରୀ ଗାତ ନାଚ ଦେଖି ମାରିଲେ ତାଳି ଝୁମ୍ ଝୁମ୍ ଝୁମ୍ ତାଳ..... ।

90

ପଟ୍ଟରିଲା ।

ଶୁଆ କହିଲା- ଜାଣିଲୁ ଶାରୀ, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଡାହାଣୀ ବୁଢ଼ୀ କବଳରୁ ଖସି ଆସିଛି। ଶାରୀ ପର୍ୟରିଲା-କେମିତି ?ଶୁଆ କହିଲା-ବହୁତ ଦୂରରେ ବଣଟିଏ ଅଛି । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଦର ଝିଅ ବାଟ ଭୁଲି ଆସି ସେଇଠି ପହଞ୍ଚଗଲା । ବହତ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ହେଲେ ସେ ବଣରୁ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଧଳାପାରା ଝିଅ ହାତରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସେ ପାଟିରେ ଗୋଟିଏ ଚାବି ଧରିଥିଲା । ଧଳାପାରା ଝିଅକୁ ଗୋଟିଏ ଗଛର ପାଖକୁ ଯାଇ ଚାବି ଲଗାଇବା ପାଇଁ କହିଲା । ଝିଅଟି ସେହିପରି କଲା । ଯେମିତି ସେ ଗଛରେ ଚାବି ଲଗାଇଲା ସେମିତି କବାଟ ଖୋଲିଗଲା । ଗଛ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଭଲଭଲ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଥିଲା । ସ୍ୱନ୍ଦର ଖଟଟିଏ ପଡିଥିଲା । ଝିଅଟି ପାଇଁ ବହତ ଭଲଭଲ ଡେସ ବି ଥିଲା । ଝିଅଟି ସେଇଠି ରହିଲା । ବେଳେବେଳେ ସେ ବାହାରକ୍ ଆସେ । ଧଳାପାରା ବି ଆସେ । ଝିଅଟି ଧଳାପାରା ସହ ଖେଳେ । ଅନେକ ଦିନ ବିତିଗଲା । ଦିନେ ଧଳାପାରା କହିଲା- ''ମୋର ଗୋଟିଏ କାମ କରିଦେବ ।'' ଝିଅଟି ଖୁସିରେ ରାଜି ହେଲା । ପାରା କହିଲା– ''ବଣ ଭିତରେ କିଛି ଦୂର ଗଲେ ଗୋଟିଏ ଘର ପଡ଼ିବ । ସେଇ ଘର ଦୁଆରେ ବୃଢ଼ୀଟିଏ ବସିଥିବ । ସେ ଗୋଟିଏ ଡାହାଣୀ ବୃଢ଼ୀ । ତୁମେ ତାକୁ କିଛି କହିବ ନାହିଁ । ସେଇ ଘର ପଛପଟରେ ଗୋଟିଏ କୋଠରୀ ଅଛି । ସେଇଠି ଅନେକ ଧନରନ୍ ଅଛି । ତୁମେ କିଛି ଆଣିବନି । ଖାଲି ସୁନାରେ ତିଆରି ମୁଦିଟିଏ ଦେଖିବ । ସେଇଟି ନେଇ ଆସିବ ।'' ଝିଅ ସେଇଆ କଲା । ବୁଢ଼ୀ ଝିଅକୁ ଦେଖି ପାଟି କଲା । ଡରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଝିଅଟି ଡରିଲା ନାହିଁ । ତା' ପ୍ରିୟ ଧଳାପାରା କଥା ମାନିଲା । ପଛ କୋଠରୀକୁ ଗଲା । ବହୁତ ଖୋଜିଲା । ଶେଷରେ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଶୁଆ ବେକରେ ସୁନା ମୁଦିଟି ଅଛି । ସେ ମୁଦି ଆଣିଲା । ଶୁଆଟିକୁ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ାଇଦେଲା । ଝିଅ ମୁଦି ନେଇ ଆସିବାରୁ ଡାହାଣୀ ବୃଢ଼ୀ ତଳେ ପଡ଼ି ମରିଗଲା । ଝିଅଟି ସୁନାମୁଦି ଧରି ଗଛ ପାଖକୁ ଆସିଲା । ସେଠି ଦେଖିଲା ଧଳାପାରା ନାହିଁ । ଜଣେ ରାଜକୁମାର ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଝିଅକୁ କହିଲେ- ସେଇ ଡାହାଣୀ ବୁଢ଼ୀ ମୋତେ ଯାଦୁବଳରେ ପାରା ଆଉ ମୋ ସୈନ୍ୟ ଓ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କୁ ଗଛ କରି ଦେଇଥିଲା । ରାଜକୁମାର ଝିଅଠାରୁ ମୁଦି ନେଇ ସବୁଗଛରେ ଛୁଆଁଇ ଦେଲେ । ଗଛମାନେ ସୈନ୍ୟ ଓ ଘୋଡ଼ା ପାଲଟିଗଲେ । ରାଜକୁମାର ଝିଅଟିକୁ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ନେଇଗଲେ । ନିଜ ରାଣୀ କରି ରଖିଲେ । ଶୁଆ କହିଲା- ''ଜାଣିଲୁ ଶାରୀ, ଡାହାଣୀ ବୃଢ଼ୀ ମତେ ବି ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଥିଲା । ସେଇ ଝିଅଟି ପାଇଁ ମଁ ରକ୍ଷା ପାଇଲି।"

ସସ୍ତାହ ଓ ମାସ

ଅଭିନୟ ଗୀତ : ରବିବାରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଏକ

୭୨

ରବିବାରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଏକ- ଗାଁରେ ଗଲା ପଶି ସୋମବାରେ କୁନି ଘର - ଚାଳେ ବସିଲା ଆସି । ମଙ୍ଗଳବାରେ ମାଙ୍କଡ଼ର - ସାହାସ ଗଲା ବଡ଼ି ବୁଧବାରେ ଦାନ୍ତ ଦେଖାଇ - ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଲା ତଡ଼ି । ଗୁରୁବାରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଯେ - କଲା ଉତୁପାତ ଶୁକ୍ରବାରେ କୁନି ଘରେ - ବସି ଖାଇଲା ଭାତ । ଶନିବାରେ ଲୋକମାନେ - ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଧରି, ବଣ ଭିତରେ ନେଇ ଛାଡ଼ିଲେ ତାକୁ ବାନ୍ଧି କରି ।

2	ମତାନ	gs
Da	-	(ପ୍ର)ଶି
)ଡ଼ି	-	ବ୍ରିଢ଼ି
) ລົ	-	ଧରି
)ଲା	-	ତ୍ତିଲା
3	-	(ଗ୍ର)ଲା

ଆସ, ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନିବା ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ି ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କଥୋପକଥନ ^{ଦିନାଙ୍କ} <mark>ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ: ବାର</mark> / ଦିନ ଧାରଣା

৩४

ସସ୍ତାହ-୬

କାକ୍ସନିକ ଖେଳ

'ବାର/ଦିନ ଧାରଣା'

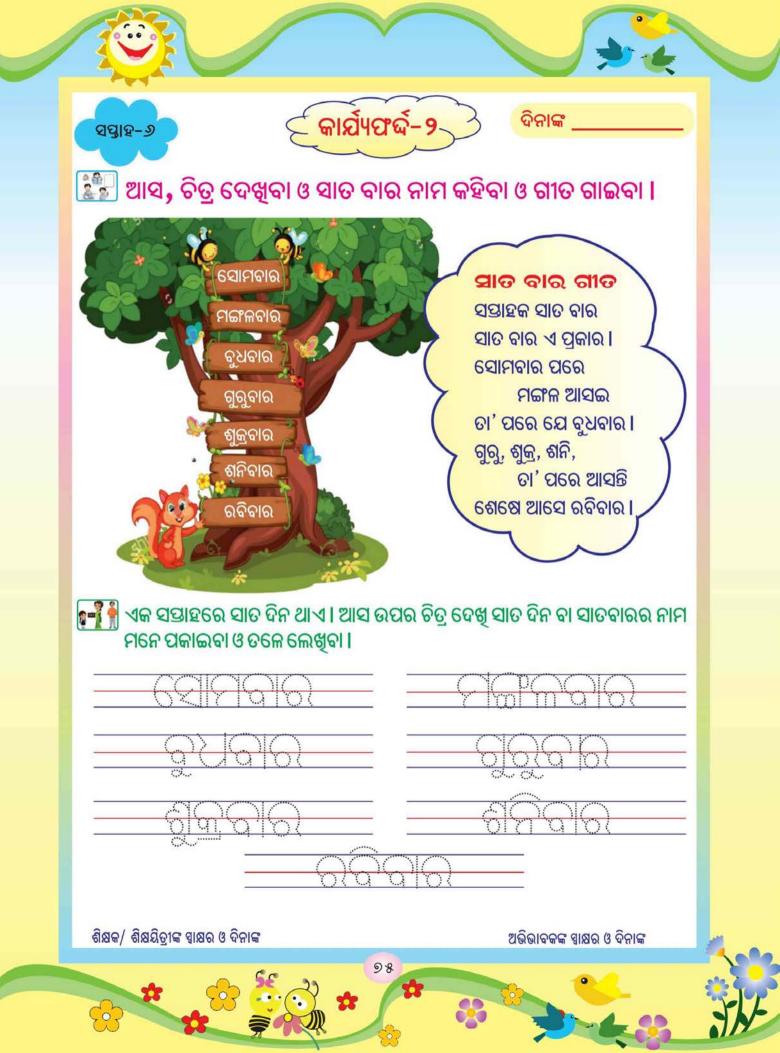
- ପିତାମାତା ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ବାର/ଦିନ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ । ଆଜି କେଉଁ ବାର ପଚାରିବେ । କାଲି କେଉଁବାର ଥିଲା ପଚାରିବେ ଓ କହିବାରେ ସହାୟତା କରିବେ ।
- କାକ୍ଷନିକ ବେଲୁନ୍ ଫୁଙ୍କିବାକୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କହିବେ । ଯଦି ଆଜି ବୁଧବାର ଥିବ ତେବେ ସୋମବାରର ବେଲୁନ୍, ମଙ୍ଗଳବାରର ବେଲୁନ୍ ଓ ବୁଧବାରର ବେଲୁନ୍ (ମୋଟ ୩ଟି ବେଲୁନ୍) କାକ୍ଷନିକ ଭାବେ ଫୁଙ୍କିବାକୁ କହିବେ ଓ ତାକୁ ଫୁଟାଇବାକୁ କହିବେ ।

କ୍ରଥୋପକଥନ 'ବାର/ଦିନ ଧାରଣା'

- ସସ୍ତାହର ଦିନ ଗୁଡ଼ିକର ନାମ କହିବେ ।
- ଆଜି, ଗତକାଲି, ଆସନ୍ତା କାଲିର ଦିନ/ବାର ନାମ କହିବେ। ଯେପରି-ଆଜି ସୋମବାର ହେଲେ ଗତକାଲି ରବିବାର ଥିଲା। ଆସନ୍ତାକାଲି ମଙ୍ଗଳବାର ହେବ ବୋଲି କହିବେ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

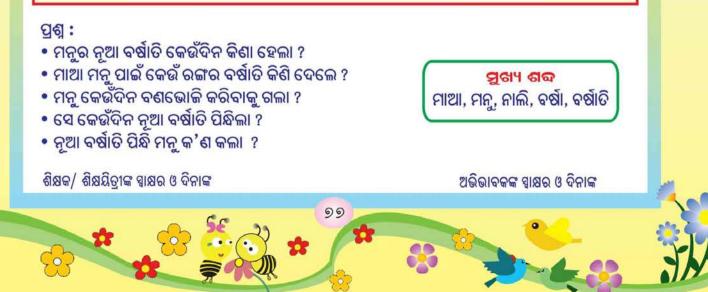

ରବିବାର ଦିନ ମାଆ ମନୁକୁ ଗୋଟିଏ ନାଲି ରଙ୍କର ବର୍ଷାତି କିଶିଦେଲେ । ମୁନୁ ପଚାରିଲା–ମାଆ, ମୁଁ କ'ଶ ଏଇଟା ଏବେ ପିନ୍ଧିବି ? ମାଆ କହିଲେ–ନା ବାବୁ, ଏଇଟା କେବଳ ବର୍ଷା ହେଲେ ପିନ୍ଧିବୁ । ସୋମବାର ଦିନର ଟାଶ ଖରାରେ ଆକାଶ ସଫା ଦିଶୁଥିଲା । ମନୁ ପଚାରିଲା–ମାଆ, ଆଜି କ'ଶ ବର୍ଷା ହେବ ? ମାଆ କହିଲେ–ନା ମନୁ, ଆଜି ବର୍ଷା ହେବନାହିଁ । ଆଜି ବର୍ଷାତି ପିନ୍ଧିଲେ ଲୋକେ ହସିବେ । ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ଆକାଶ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଦିଶୁଥିଲା । ମନୁ ନୂଆ ବର୍ଷାତି ପିନ୍ଧିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । ମାଆଙ୍କୁ ପଚାରିଲା– ମାଆ ମୋ ମନର କଥା କେବେ ପୂରା ହେବ ? ମାଆ କହିଲେ– ବାବୁ, ଆଜି ନୁହେଁ । ଆଜି ତ ଆକାଶ ସଫା ଅଛି । ବୁଧବାର ଦିନ ବହୁତ ଗରମ ହେଉଥିଲା । ମନୁ ମାଆଙ୍କୁ ପଚାରିଲା– ମାଆ, ବର୍ଷା କାହିଁକି ହେଉ ନାହିଁ ? ମାଆ କହିଲେ–ବାବୁରେ, ଏତେ ଗରମ ହେଉଛି ଯେ ମୋତେ ଲାଗୁଛି ବର୍ଷା ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ହେବ । ଗୁରୁବାର ଦିନ ମନୁ ବଣଭୋଜିକୁ ଗଲା ବେଳେ ମାଆଙ୍କୁ ପଚାରିଲା–ମାଆ, କାଳେ ବର୍ଷା ହେବ ମୁଁ ସାଙ୍କରେ ବର୍ଷାତି ନେଇଯିବି କି ? ମାଆ କହିଲେ– ନା ରେ ବାବୁ, ଆଜି ବର୍ଷା ହେବନାହିଁ । ଛୋଟ ଛୋଟ ବାଦଲଖଣ୍ଡ ଆକାଶର ବହୁତ ଉପରେ ଅଛନ୍ତି । ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଆକାଶରେ କଳା ବାଦଲ ଘୋଟି ଯାଇଥିଲା । ମନୁ ବଡ଼ ପାଟିରେ ପଚାରିଲା–ମାଆ, ଆଜି ନିଷ୍ଟୟ ବର୍ଷା ହେବ । ହେବ ନା ? ମାଆ କହିଲେ– ହଁ, ଆଜି ବର୍ଷା ହେଲା ଭଳି ଲାଗୁଛି । ପୁ ଯୁଆଡ଼େ ଯିବୁ, ତୋ ନାଲି ନୂଆ ବର୍ଷାତି ସାଥିରେ ନେଇଯିବୁ । ଶନିବାର ଦିନ ବିକୁଳି ସହ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ଗରଜିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମନୁ କହିଲା–ମାଆ, ଏହା କ'ଣ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ମାରିବାର ଶବ୍ଦ ? ତାହାହେଲେ ଏବେ କ'ଣ ବର୍ଷା ହେବ ?

ମାଆ ହସିଦେଇ କହିଲେ–ଏଇତ ବର୍ଷା ହେଲାଶି । ତୁ ଯା ତୋ ନୂଆ ବର୍ଷାତି ପିନ୍ଧି ପକା । ମନୁ ଖୁସି <mark>ହୋଇ ତା'ର ନୂଆ</mark> <mark>ବର୍ଷାତି ପିନ୍ଧି ପକାଇ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲା । ବର୍ଷାରେ ନାଚି ନାଚି ଖୁସିରେ ଗାଇଲା–</mark>

> "ବରଷାକୁ ଆଜି ନାହିଁ ତ ଡର ବରଷାତି ଅଛି ଦେହରେ ମୋର" ।

ସସ୍ତାହ-୬ କୋର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ-୪ ବିନାଙ୍କ							
📰 ଆମ ଘରେ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପାଳନ କରୁ । ଆସ ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ଓ ପର୍ବ ବିଷୟରେ ବାପାମାଆଙ୍କୁ ପଚାରି ଜାଣିବା ।							
G	ୁର୍ଗାପୂଜା	• ଘରେ ଘରେ ହି	ମା'ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପୂଜା ହୁଏ । ସଠାପଣା ହୁଏ । ନ ମାସରେ ପାଳନ ହୁଏ ।				
6	ଭିତ୍ତି ବିଜୁଥୀ		ାରେ ଶ୍ରୀଗଶେଶ ଠାକୁରଙ୍କ ପୂଜା ବାଯାଏ । ାରେ ନଡ଼ିଆ ଭଙ୍ଗାଯାଏ ।				
	ୂର୍ଯ୍ୟପୂଜା	• ମକର ଚାଉଳ	ରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କ ପୂଜା ହୁଏ । ଭୋଗ ହୁଏ । ।ରେ ପାଳନ ହୁଏ				
🚰 🗿 ଆସ, ବାପାମାଆଙ୍କୁ ପଚାରି ଆମେ ପାଳନ କରୁଥିବା କେତେକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ନାମ ଜାଣିବା ଓ କହିବା ।							
ରଥଯାତ୍ରା	ମ	ହରମ	ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ				
ପଣାସଂକ୍ରାନ୍ତି	ବ	ଡ଼ିଦନ	ଦୋଳ				
ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ	ନୂଅ	ଧାଖାଇ	ଶ୍ରୀରାମନବମୀ				

୭୮

Å

8

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ସସ୍ତ୍ରାହ-୬	କୋର୍ଯ୍ୟ	<u>ଫର୍ଦ୍-୫</u>	ଦିନାଙ୍କ				
📰 ଆସ, ଚିତ୍ର ଦେଖିବା । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବକୁ ଚିହ୍ନିବା, ଜାଣିବା ଓ ଆମେ ସେହି ପର୍ବରେ କ'ଣ କରୁ କହିବା ।							
	ୀରସ୍ୱତୀ ପୂଜା	• ବସନ୍ତପଞ୍ଚମୀର • ନଡ଼ିଆ ବାଡ଼େ • ମେଢ଼ ବୁଲି ସେ					
ଦ	୍ୟପାବଳି	• ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ପୂ • ଘରଦ୍ୱାର ସଜା • ଦୀପ ଜାଳୁ । • ବାଣ ଫୁଟାଉ ।	छ ।				
	.ଙ୍ଗ ଖେଳ • ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ମିଶି ରଙ୍ଗ ଖେଳୁ । • ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ମିଠା ଖାଉ । ହୋଲି) • ଗୀତ ଓ ନାଚ କରି ମଜା କରୁ ।						
📲 🕺 ଆସ, ବାପାମାଆଙ୍କୁ ପଏ ଓ କହିବା ।	ଚାରି ଆମେ ପା	ଳନ କରୁଥିବା ହେ	କତେକ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ନାମ ଜାଣିବା				
ରଜ	ଗୁଡ଼୍	ମ୍ରାଇଡ଼େ	ରାସପୂର୍ଣ୍ଣିମା				
ଇଦୁଲ୍ଫିତର	ବ	ଢ଼ିଖ୍ୟୋ	ମହାଶିବରାତ୍ରି				
କୁମାରପୂର୍ଣ୍ଣିମା	ଖୁଦୁ	ରୁକୁଣୀ	ସବେ–କଦର				
ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ			ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ	-			

*

ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା l ବିଲେଇର ବିଚାର

ପୋଖରୀ କଳରେ ଗଛଟିଏ। ସେଇ ଗଛ କୋରଡରେ ମାଛରଙ୍କା ଚଢ଼େଇଟିଏ ରହୁଥିଲା । ସେ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ମାରି ଖାଏ । ଖରାଦିନ ଆସିଲା । ପୋଖରୀ ଶୁଖୁଗଲା । ମାଛରଙ୍କା ଖାଇବାକ୍ ପାଇଲାନାହିଁ । ସେ ନିଜ କୋରଡ ଛାଡି ପଳାଇଲା । ଠେକ୍ଆଟିଏ ସେଇ ବାଟେ ଯାଉଥିଲା । ସେ ଗଛ କୋରଡ଼କୁ ଦେଖିଲା । ସେଠାରେ ଆସି ରହିଗଲା ।

ବର୍ଷାଦିନ ଆସିଲା । ପୋଖରୀରେ ପୁଣି ପାଣି ଭରିଗଲା । ମାଛରଙ୍କା ନିଜ କୋରଡ଼କୁ ଫେରିଆସିଲା । ଠେକୁଆକୁ ସେଇଠି ଦେଖୁ ମାଛରଙ୍କା ରାଗିଗଲା । ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ହେଲା। ଠେକୁଆ, ମାଛରଙ୍କା ଦୁଇଜଣ କୋରଡ଼କୁ ନିଜ ଘର ବୋଲି କହିଲେ। ଠିକ୍ ବିଚାର

ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ସିଂହରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ତଳେ ବିଲେଇଟିଏ ବସିଥିଲା। ସେ ଆଖି ବୁଜି ତପ କରୁଥିଲା। ଠେକୁଆ ଓ ମାଛରଙ୍କା ବିଲେଇକୁ ସାଧି ବୋଲି ଭାବିଲେ । ତା' ପାଖକୁ ଗଲେ । ତାକୁ ବିଚାର

ଚଢ଼େଇରାଣୀ

L6

ସସ୍ତାହ-୬

କରିବାକ୍ର କହିଲେ । ବିଲେଇ ଆଖୁ ଖୋଲି ଅନାଇଲା । ସେ କହିଲା-''ମୁଁ ବୃଢ଼ା ହେଲିଣି । ମତେ କିଛି ଶୁଣାଯାଉନି । ମୋ ପାଖକୁ ଆସ । ସବୁ କଥା ବଡ଼ପାଟିରେ କୁହ ।'' ବିଲେଇ କଥାରେ ଠେକୁଆ ଓ ମାଛରଙ୍କା ତା' ପାଖକୁ ଗଲେ । ବିଲେଇ ତା'ର ଦୁଇ ପଞ୍ଚାରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଧରି ଆମ୍ପୁଡ଼ି ଦେଲା । ନିଜ ଭିତରେ କଳି କରୁଥିବାରୁ ଦୁଇଜଣଯାକ ଖଣ୍ଡିଆଖାବରା ହୋଇଗଲେ ।

ଚଢ଼େଇରାଣୀ ଚଢ଼େଇରାଣୀ ଟିକେ ଭଲ ତୁ ଟିକେ ସିଆଣୀ **।** ଛୋଟ ଛୋଟ ପର ତୋର ଦିରେ ଉଡ଼ିଯାଉ ତୁ ମିଠା ଗୀତ ଗାଉ ତ୍ ଛୋଟ ଛୋଟ ଥଣ୍ଟରେ ତୋ'ର ଦାନା ଖୁଣ୍ଟି ଖାଉ ତ୍ର ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଡେଣା ତୋ'ର ଝାଡ଼ି ଝାଡ଼ି ଆସ୍ ଚଢ଼େଇ ମେଘ ଡେଇଁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଉ ଚଢ଼େଇ ଆକାଶକ୍ର ଛୁଉଁ ତ୍ର ମିଠା ଗୀତ ଗାଉ ତ୍ ଧରା ସିନା ଦେଉନା ତୁ ପର ଝାଡ଼ି ଯାଉ ତୁ । ଚଢ଼େଇରାଣୀ.... ଚଢ଼େଇରାଣୀ ।

ଉଡ଼ିଯାଉ ବହ ଦୂର ।

🧂 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା ।

ବୋକା ବାଘ

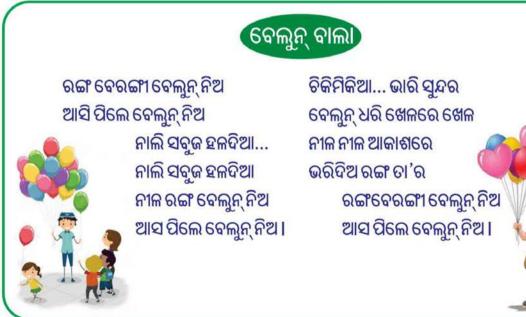
ବାଘଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଭାରି ବଳୁଆ । ସବୁ ପଶୁ ତାକୁ ଡରନ୍ତି । ଦିନେ ବାଘ କିଛି ଖାଇବାକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତାକୁ ପ୍ରବଳ ଭୋକ କରୁଥାଏ । ଶୀକାର ଖୋଜି ଖୋଜି ସେ ହାଲିଆ ହୋଇଗଲା । ଦୂରରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଘୁଷୁରି ଦେଖିଲା । ତାକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ତା' ପଛରେ ଦଉଡ଼ିଲା । ଘୁଷୁରି ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଧାଇଁଲା । ବାଘ ଘୁଷୁରିକୁ ମାଡ଼ି ବସିଲା । ଟାଣି ଟାଣି ଆଣି ଗଛ ପାଖରେ ପକାଇ ଦେଲା । ତା' ପରେ ବାଘ,

ସସ୍ତାହ-୬

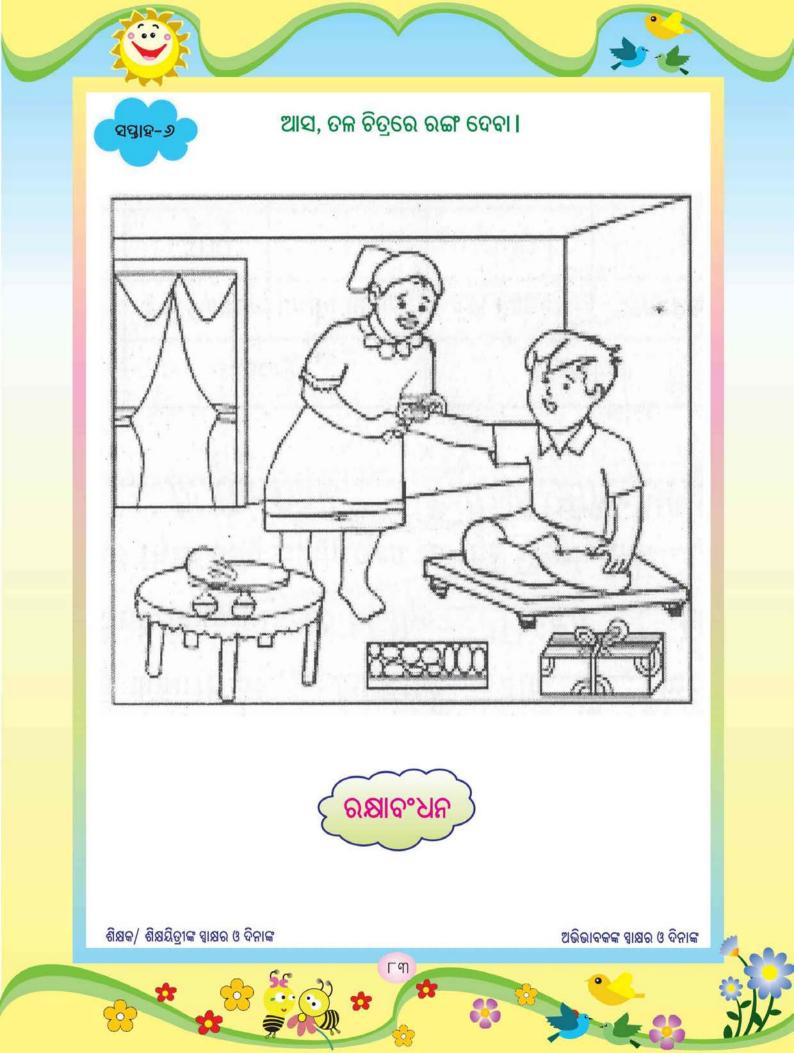

ହରିଣଟିଏ ଦେଖିଲା । ତାକୁ ବି ଖାଇବାକୁ ମନ କଲା । ତା' ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇଲା । ହରିଣ ଡରିଯାଇ ଧାଇଁଲା । ବାଘ ଘୁଷୁରି ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ହାଲିଆ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ ସେ ହରିଣକୁ ଧରିପାରିଲା ନାହିଁ । ବାଘ ଭାବିଲା-ହରିଣ ନ ହେଉ, ଆଜି ଘୁଷୁରିକୁ ଖାଇ ଦେବ । ସେ ଗଛ ପାଖକୁ ଫେରିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଘୁଷୁରି ନଥିଲା । ବାଘ ଗଲା ପରେ ସେ ଉଠି ପଳାଇଥିଲା । ବିଚରା ବାଘ ମନଦୁଃଖରେ ଭୋକରେ ରହିଲା ।

Γ9

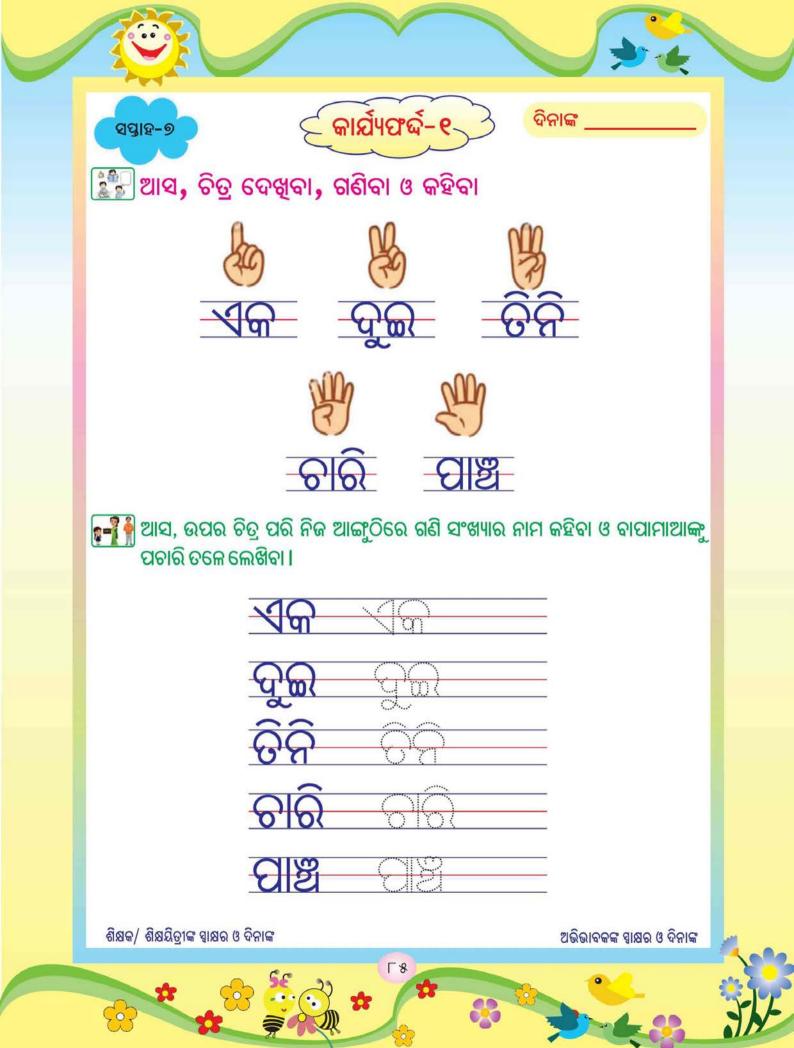
ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

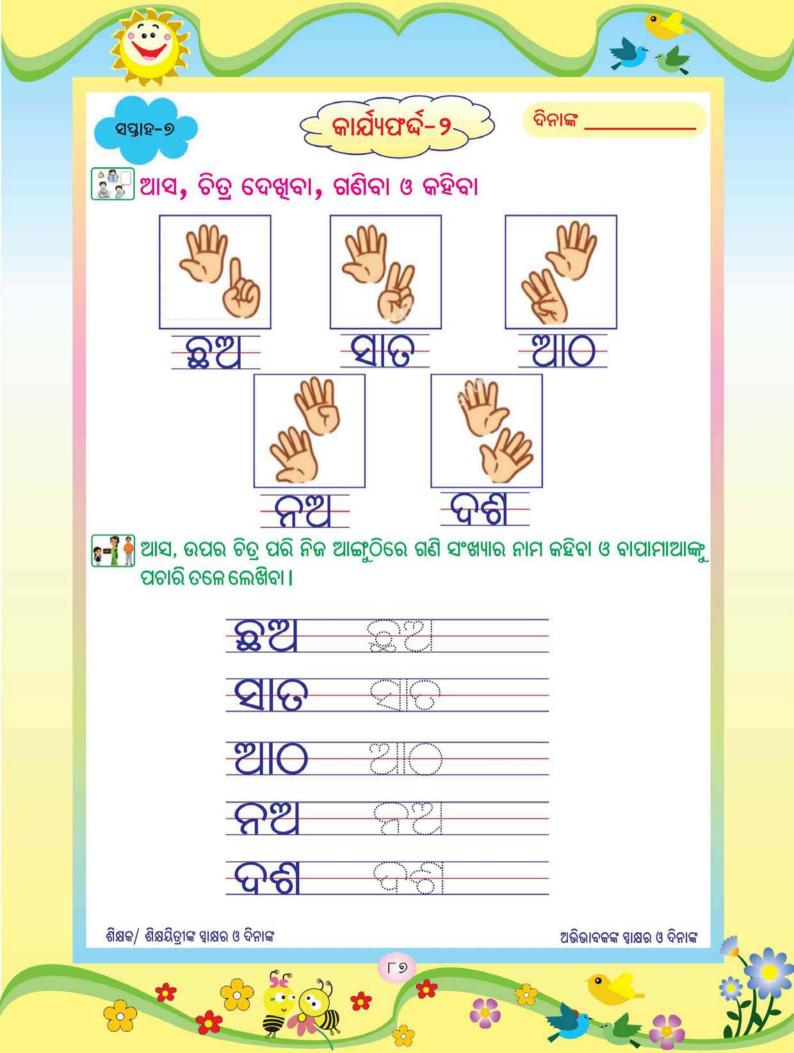

Г४

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଗଞ୍ଚ କଥନ: କୋଳିବାଲି ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା

📲 ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରେ ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

> ମୀନା ଗୋଟିଏ ଚାଲାକ ଝିଅ । ଥରେ ସେ କୋଳିବାଲି ଠାରୁ କୋଳି କିଣିଲା । କୋଳିବାଲି, କୋଳି ଓଜନ କଲା ବେଳେ ମୀନା ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲା । ସେ କହିଲା, ''ମାଉସୀ ମୋତେ କାହିଁକି କମ୍ କୋଳି ଦେଲ ?'' କୋଳିବାଲି କହିଲା, ''କମ୍ ହେଲେ ତୁମକୁ ନେବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।'' ମୀନା କିଛି ପଇସା କୋଳିବାଲିକୁ ଦେଲା । କୋଳିବାଲି ପଇସା ଗଣିଲା ଓ ଦେଖିଲା କମ୍ ପଇସା ଅଛି । ସେ ମୀନାକୁ କହିଲା, ''ତୁମେ କମ୍ ପଇସା ଦେଇଛ ।'' ମୀନା କହିଲା ''କମ୍ ପଇସା ଗଣିବା ସହଜ ନୁହେଁ କି ?'' କୋଳିବାଲି ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲା । ସେଇଦିନଠାରୁ ସେ କେବେ କାହାକୁ ଆଉ କମ୍ କୋଳି ଦେଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ଚ-

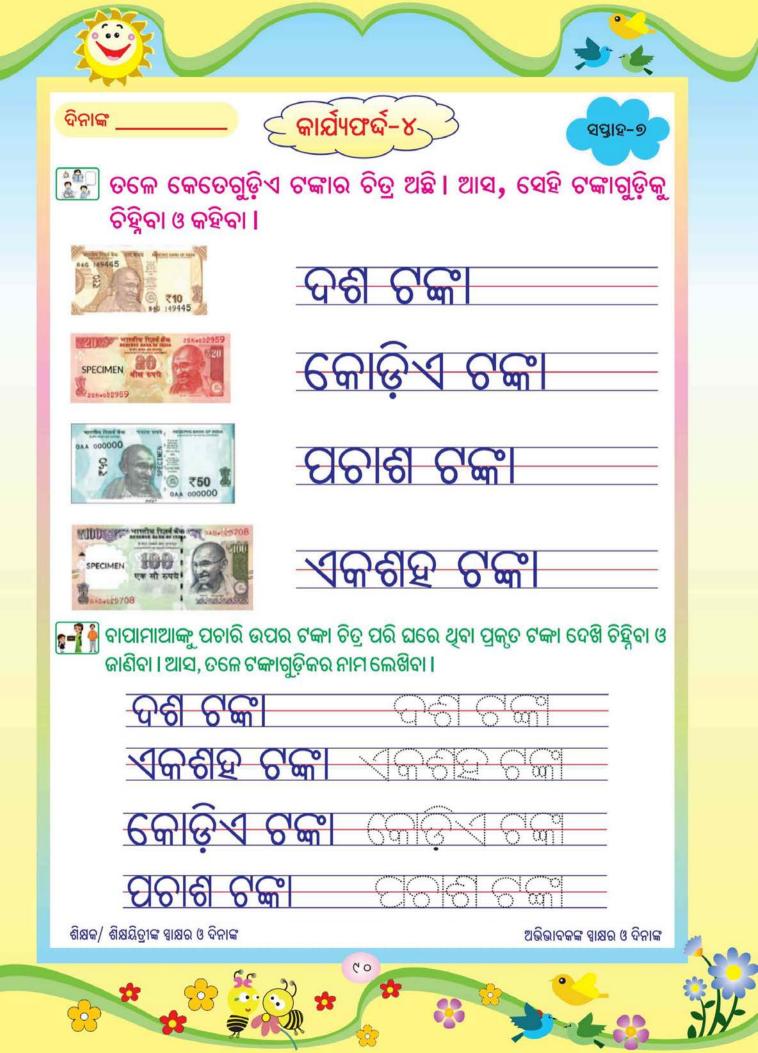
- ମୀନା କ'ଣ କିଣିଲା ?
- ମୀନା କୋଳି କାହାଠାରୁ କିଣିଲା ?
- କୋଳିବାଲି ମୀନାକୁ ଠିକ୍ ଓଜନର କୋଳି ଦେଲା କି ?
- ମୀନା କୋଳି କିଣି କୋଳିବାଲିକୁ କ'ଣ ଦେଲା ?
- କୋଳିବାଲି ମୀନାଠାରୁ କ'ଣ ଶିଖିଲା ?

ମ୍ରୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ

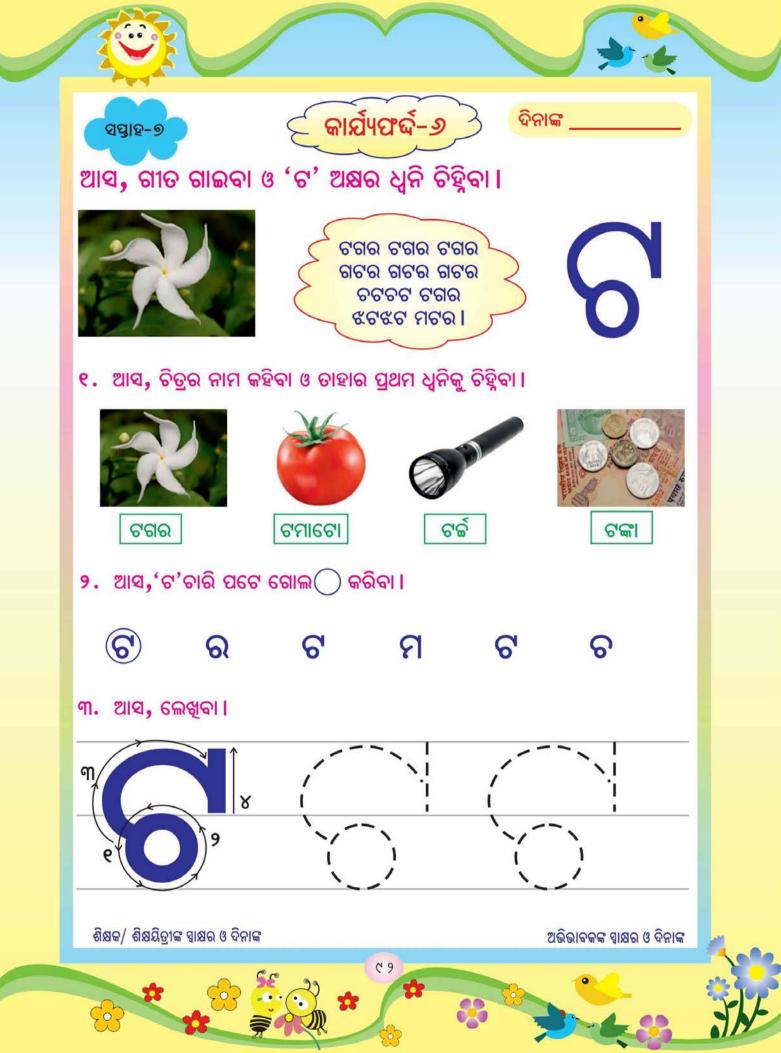
ମୀନା, ଚାଲାକ, ଓଜନ, କୋଳିବାଲି, କମ୍

LG.

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

👔 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା । ମୁଖଁ ମୁଖିଆ

ସସ୍ତାହ-୭

ବଣ ପାଖରେ ଗାଁଟିଏ । ସେଇ ଗାଁର ଶେଷରେ ଜଣେ ଚାଷୀ ରହୁଥିଲା । ତା'ର ପଲେ ମେଣ୍ଟା ଥିଲେ । ମେଣ୍ଟାକୁ ଜଗିବା ପାଇଁ ଛଅଟି କୁକୁର ଥିଲେ । ସବୁଦିନ ଚାଷୀ ମେଣ୍ଟାପଲ ନେଇ ବଣକୁ ଯାଏ । ସେମାନେ ଦିନସାରା ସେଠି ଚରନ୍ତି । କୁକୁରମାନେ ମେଣ୍ଟାପଲକୁ ଜଗି ଥାଆନ୍ତି । ବେଳ ବୁଡ଼ିଲେ ଚାଷୀ ମେଣ୍ଟାପଲ ଘରକୁ ଫେରାଇ ଆଣେ । ଘର ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖି କବାଟ କିଳି ଦିଏ । ରାତିରେ ସେ ମେଣ୍ଟାମାନଙ୍କ ଖବର କିଛି ବୁଝେନାହିଁ । କୁକୁରମାନଙ୍କୁ ଚାଷୀ ଭାରି

ଆଦର କରେ । ଭଲଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ । ମେଣ୍ଟାମାନେ ଏସବୁ ଦେଖନ୍ତି । ଭାରି ମନଦୁଃଖ କରନ୍ତି । ଦିନେ ମେଣ୍ଢାଙ୍କ ମୁଖିଆ ଚାଷୀ ପାଖକୁ ଆସିଲା । ଚାଷୀକୁ ମେଣ୍ଟା ମୁଖିଆ ପଚାରିଲା– "ମାଲିକେ, ଆମେ ତୁମକୁ ଲୋମ ଦେଇ ତୁମର ଉପକାର କରୁଛୁ । ହେଲେ ତୁମେ ଆମଠାରୁ କୁକୁରଙ୍କୁ ବେଶି ଭଲପାଉଛ କାହିଁକି ? ଏକଥା ଶୁଣି ଚାଷୀ ମେଣ୍ଟା ମୁଣ୍ଠରେ ହାତ ବୁଲାଇଲା ଓ କହିଲା– ମୁଁ କୁକୁରମାନଙ୍କ ଭଳି ତୁମକୁ ବି ବହୁତ ଭଲପାଏ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମ ସହିତ ପ୍ରତିଦିନ ବଣକୁ ଯାଏ । ତୁମର ବିପଦ ଆପଦ ପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିଥାଏ । ଏହା ଶୁଣି ମେଣ୍ଟାମୁଖିଆ ଖୁସି ହୋଇ ପଳାଇଲା ।

୯୩

🚮 ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା l

ଡରୁଆ ବାଘଛୁଆ

ବଣରେ ବାଘଛୁଆଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଭାରି ଡରୁଆ । ତାକୁ ଶିକାର କରିବାକୁ ଡର ଲାଗେ । ସେଥିପାଇଁ ବାଘ ତା' ଉପରେ ରାଗିଗଲା । ତାକୁ ବଣରୁ ବାହାର କରିଦେଲା । ବାଘଛୁଆ ପାଖ ଗାଁକୁ ପଳେଇଲା । ଦିନସାରା ଗାଁ ବାହାରେ ଲୁଚି ବସିଲା । ରାତିରେ ଗାଁ ଭିତରକୁ ଗଲା । ତାକୁ ବହୁତ ଭୋକ କରୁଥାଏ । ସେ ଦେଖିଲା ବଉଳା ଗାଈ ଆସ ଖାଉଛି । ବାଘଛୁଆ ତାକୁ ଆସ ମାଗିଲା । ବଉଳା ତାକୁ ଶିଙ୍ଘରେ ଟେକି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ବାଘଛୁଆ ଖାଇଲା କଚଡ଼ାଏ । ତାକୁ କଷ୍ଟ ହେଲା । ସିଏ ପୁଣି ବଉଳା ପାଖକୁ ଆସିଲା । ବଉଳା ତାକୁ ପୁଣି ଥରେ ଶିଙ୍ଘରେ ଟେକି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ଗୁଡୁ ଏକଥା ଦେଖୁଥିଲା । ବାଘଛୁଆର ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ ଜୋର୍ରେ ହସିଲା । ବାଘଛୁଆକୁ ଲାଜ ମାଡ଼ିଲା । ସେ ଗୁଡୁ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇଲା । ଗୁଡୁ ଘରକୁ ଯାଇ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ବାଘ ଲୁଚିଲୁଚି ଘର ଭିତରକୁ ଗଲା । ଗୁଡୁ ଶୋଇଥିବା ଖଟକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥୋଇଲା । ପାହାଡ଼ ପାଖକୁ ଧାଇଁଲା । ମନେ ମନେ କହିଲା– ଆଜି ଏ ପିଲାକୁ

ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ତଳକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବି । କିଛି ବାଟ ଗଲାପରେ ଗୁଡ଼ୁର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ତଳକୁ ଦେଖିଲା, ବାଘ ଖଟ ଧରି ଧାଇଁଛି । ଗୁଡ଼ୁ ଚୁପ୍ କରି 🏾

ସସ୍ତ୍ରାହ-୭

ବାଘର ଲାଞ୍ଜକୁ ଖଟରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ସେ ନିଜେ ଗଛର ତାଳ ଧରି ଓହଳି ପଡ଼ିଲା । ବାଘଛୁଆ ଖାଲି ଖଟ ନେଇ ପଳାଇଲା । ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଗଲା । ଖଟ ପାହାଡ଼ ତଳକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା, ଖଟ ସହ ନିଜେ ପାହାଡ଼ ତଳକୁ ଗଳି ପଡ଼ିଲା । ଗୁଡ଼ୁ ବାଘଛୁଆ ହାବୁଡ଼ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ମନଖୁସିରେ ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

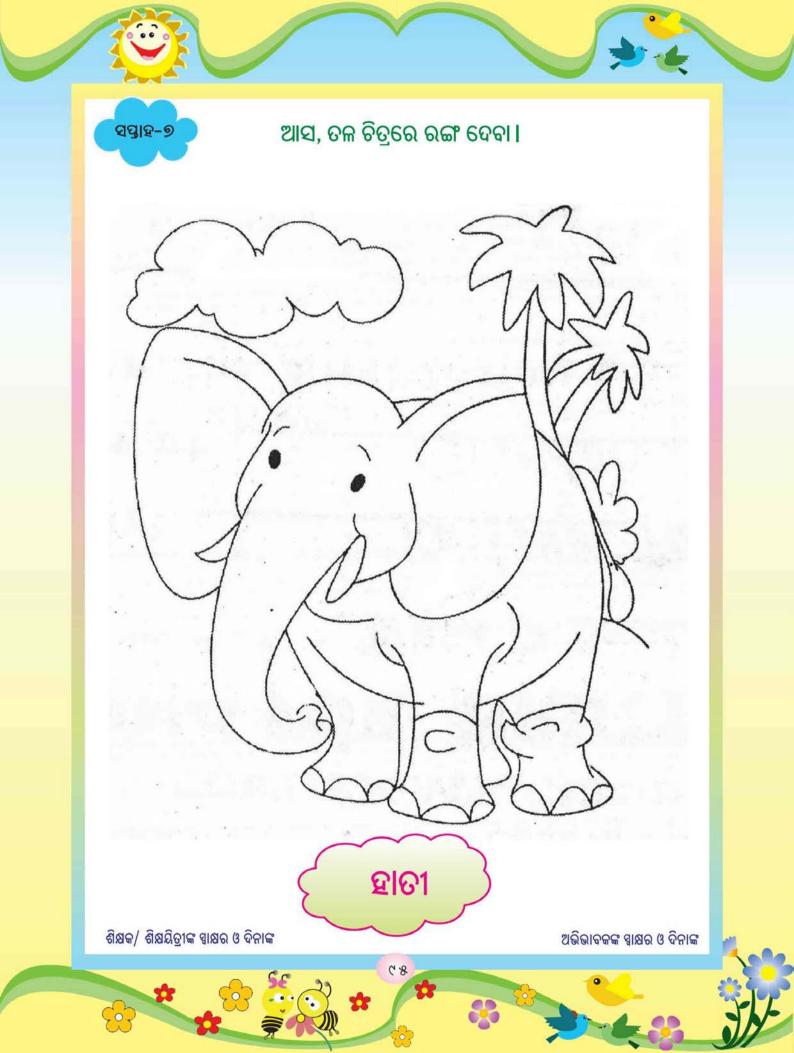

ତାଳି ତାଳିରେ ତାଳି ତାଳି

68

ତାଳି ତାଳି ତାଳି ତାଳି ତାଳି ତାଳିରେ ତାଳି ତାଳି ତାଳି ତାଳି ବାବା ତାଳି ତାଳି । ତାଳି କର ତାଳି କର ତାଳି କର ବାବା ତାଳି କର । କୁନୁକୁ ଆମର ଗେଲ କର କୁନୁ ଖାଇବ ଦୁଧ ସର । କୁନୁ ଯିବ ତା' ମାମୁଘର ତାଳି କରରେ ତାଳି କର ।

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଷ୍ଟମ ସପ୍ତାହ

ଅଭିନୟ ଗୀତ: ତୋଟାରେ ବସିଛି ହାଟ

ମେଳା ଓ ହାଟବଜାର୍

훑 💭 ଆସ, ଗୀତଟିକୁ ଅଭିନୟ କରି ଗାଇବା ଓ ସମତାନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାରଯାର କହିବା ।

ତୋଟାରେ ବସିଛି ଆମ ଗାଁ ହାଟ ଆମ ଗାଁ ହାଟକୁ ଏଇତ ବାଟ । ଷନ୍ନଘର ଛିଡ଼ା, ଧାଡ଼ି କି ଧାଡ଼ି ପରିବା ଆସୁଛି ଗାଡ଼ିକି ଗାଡ଼ି । ଏ ପାଖରେ ଆମ୍ବ, ପଣସ ବୋଝ ସେ ପାଖରେ ଲୁଗା ଦୋକାନ ସଜ । ଏ ପାଖରେ କାଚ ବିକେ କାଚରା, ସେ ପାଖରେ ସଜ ଦହି ପସରା । ଶୁଖୁଆ ହାଟରେ ବଡ଼ ଗହଳ ବିକାକିଣା ପାଇଁ ପଡ଼େ ଚହଳ । ଗରମ ଗରମ ଘୁଗୁନି ଖାଇ ହାଟ ସାରା ଚାଲ ବୁଲିବା ଭାଇ ।

69

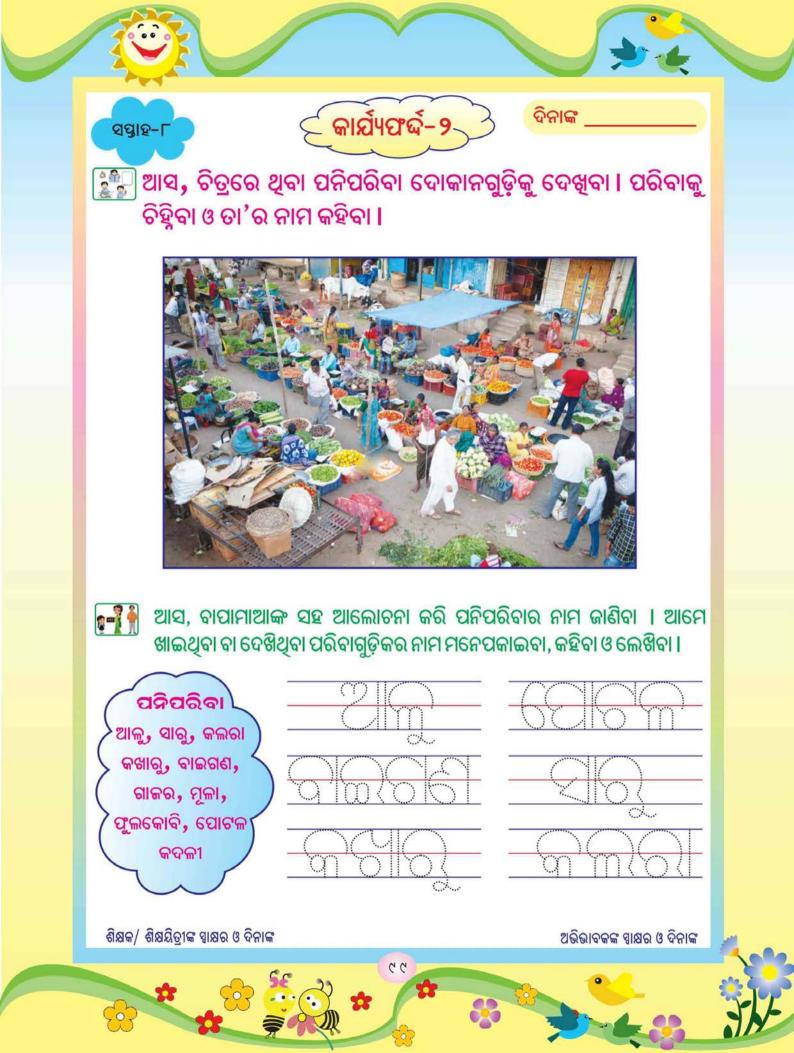
ସ୍ଥମତାନ ଶବ୍ଦ ହାଟ - ବାଟ ଧାଡ଼ି - ଗାଡ଼ି ବୋଝ - ସିଜ କାଚରା - ପିସରା ଗିହଳ - ତିହଳ ଖାଇ - ଭାଇ

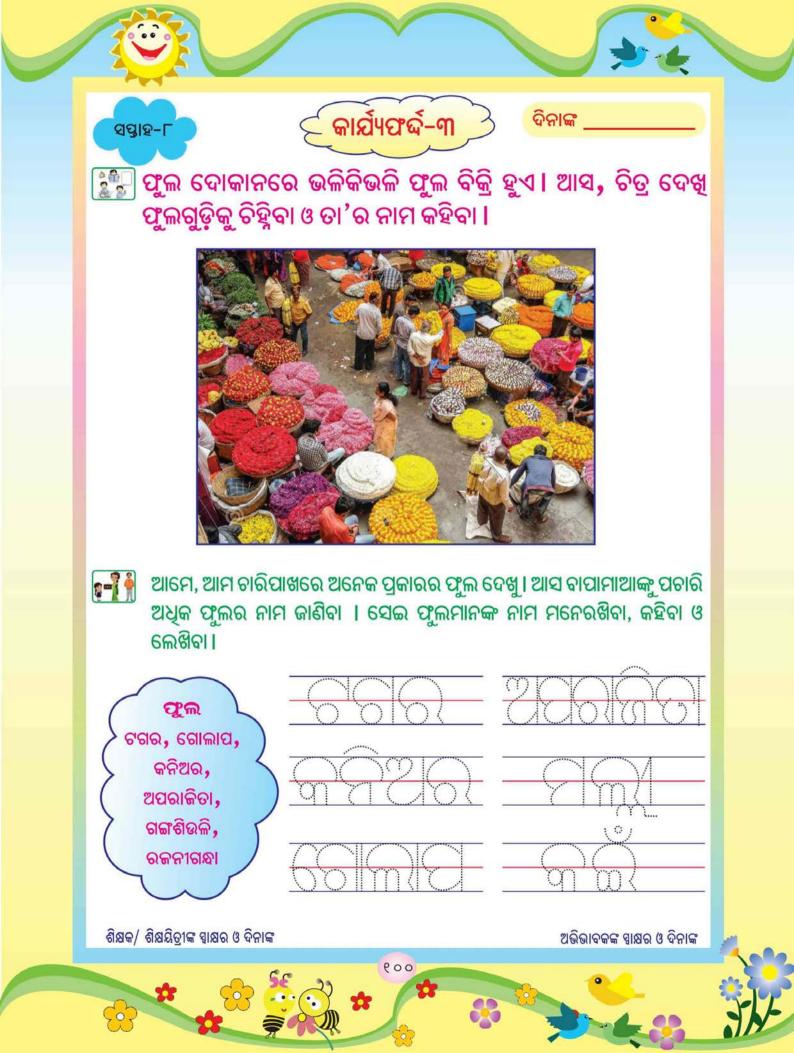
ଆସ, ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରଥମ ଧିନ

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ସପ୍ତାହ-୮

ଦିନାଙ୍କ

ଗଳ୍ପ କଥନ : କୁନି ଓ ମୁନାର ଯାତ୍ରା ଦେଖା

] ଆସ, ଗପଟିକୁ ଶୁଣିବା ଓ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କହିବା । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗପରେ ଦେଖିବା ଓ ଚିହ୍ନିବା ।

କୁନି ଓ ମୁନା– ଭାଇଭଉଣୀ । ଦୁହେଁ ସବୁ କାମ ଏକାଠି କରନ୍ତି । ଦିନେ ମାମୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ । ସେ କୁନି ଓ ମୁନାକୁ ଯାତ୍ରା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ନେବେ ବୋଲି କହିଲେ । କୁନି ଓ ମୁନା ଭାରି ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ସଫା ଜାମାପ୍ୟାଷ୍ଟ ପିନ୍ଧି ଯାତ୍ରା ଯିବାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ମାମୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ସାଇକେଲ୍ରେ ବସାଇ ବସ୍ଷ୍ଟାଷ୍ଡ ଯାଏ ନେଲେ । ସେଠାରୁ ସେମାନେ ବସ୍ରେ ବସି ସହରକୁ ଗଲେ । ବସ୍ରେ ଗଲାବେଳେ ଦୁଇଜଣଯାକ ରାଞ୍ଚାର ଦୁଇ କଡ଼କୁ ଦେଖୁଥାଆନ୍ତି । ହଠାତ୍ ମୁନା ପାଟି କରି କହିଲା, ''ଅପା, ରେଳଗାଡ଼ି ଯାଉଛି, ଦେଖ୍ ।'' ଦୁହେଁ ରେଳଗାଡ଼ି ଦେଖି ଖୁସି ହେଲେ । ସହର ଆସିଗଲା । ଦୁହେଁ ମାମୁଙ୍କ ସହ ବସ୍ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ମାମୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଯାତ୍ରା ପଡ଼ିଆକୁ ନେଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବେଲୁନ୍, ପେଁକାଳୀ ଆଉ ଖେଳଣାସବୁ କିଣିଦେଲେ । କୁନି ଓ ମୁନା ଚକ୍ରୀଦୋଳିରେ ବସି ଖେଳିଲେ । ଶେଷରେ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନରୁ ଜିଲାପି, ଲଡୁ ଓ ରସଗୋଲା ଖାଇଲେ । ମାମୁଙ୍କ ସହ ବସ୍ରେ ବସି ମନଖୁସିରେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-

- ମାମୁଙ୍କ ସହିତ କିଏ କିଏ ଯାତ୍ରା ଦେଖିଗଲେ ?
- ମାମୁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ସବୁ କିଣିଦେଲେ ?
- ଜଳଖିଆ ଦୋକାନରୁ ସେମାନେ କ'ଣ ସବୁ ଖାଇଲେ ?
- ସେମାନେ କେମିତି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ?

ୁମ୍ପଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ କୁନି, ମୁନା, ଯାତ୍ରା, ରେଳଗାଡ଼ି, ଚକ୍ରୀଦୋଳି, ମାମୁ

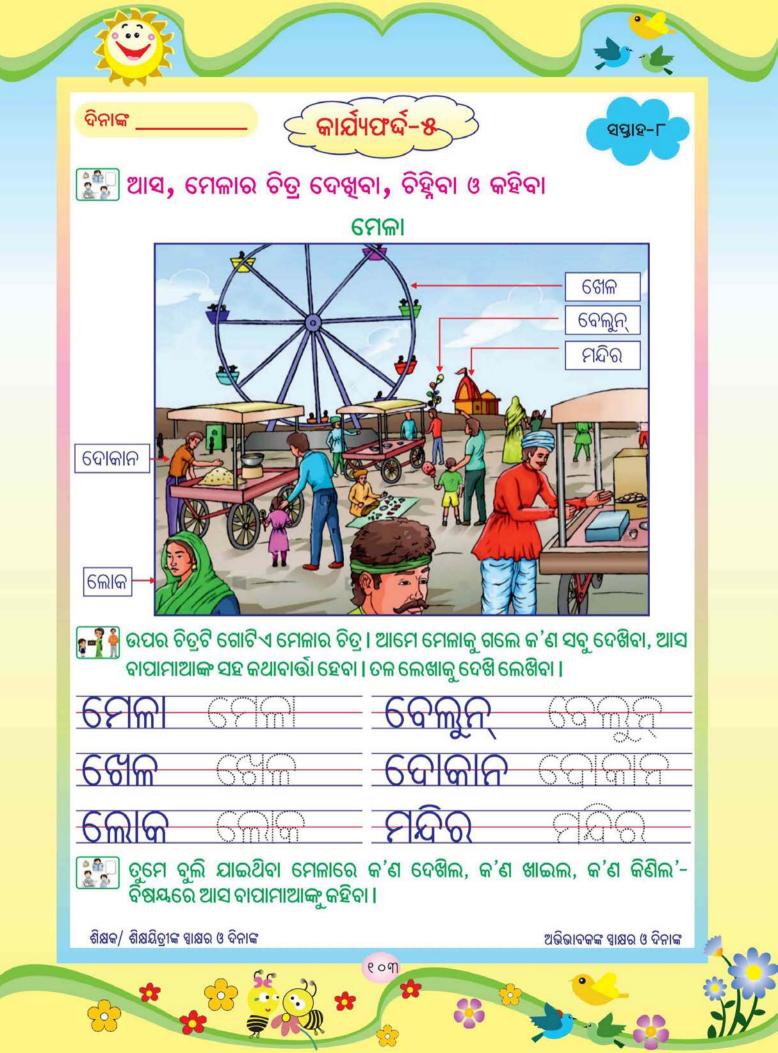

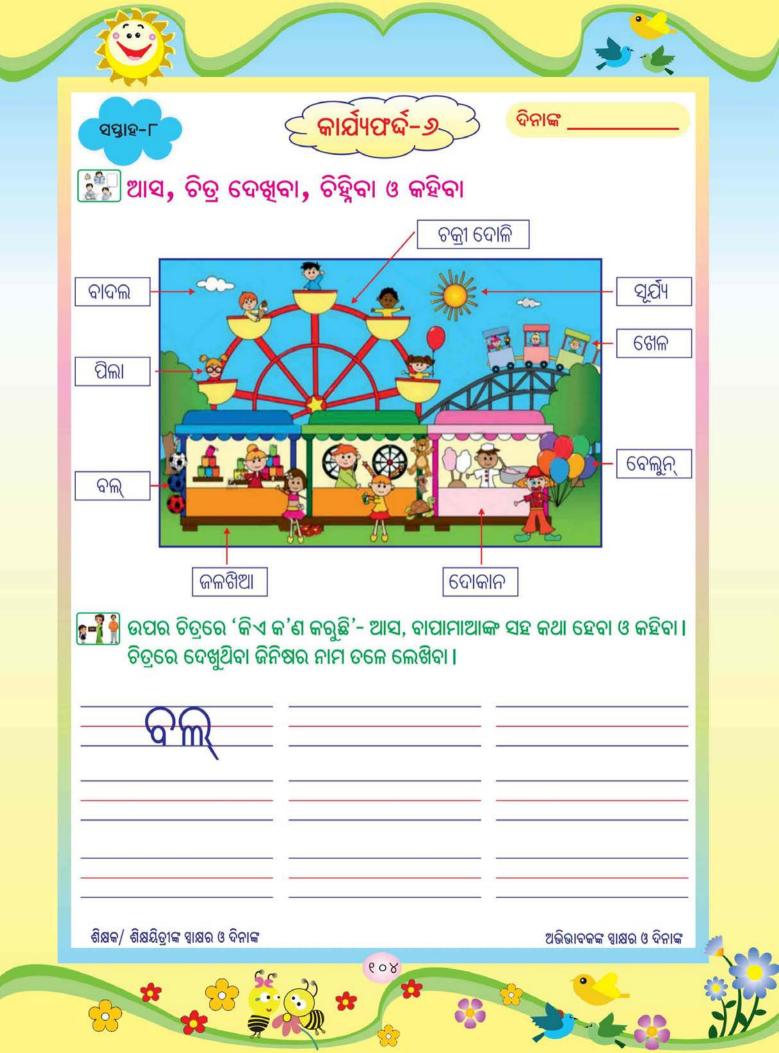
909

ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

କକର ମିନାରେ କକର ମିନା କକର ମିନାରେ ଜଗ ଜୀବନ ମୋହରି ବୋଲ ଶ୍ରଣ ବିଲର୍ର ମାଛ ଚିଲ ଖାଇଲେଣି ଜାଲଟିଏ ବ୍ଣ । ଜାଲଟିଏବୁଣୁବୁଣ୍ଡ ପାହିଗଲା ରାତି ବାବୁନି ମୋର କ'ଣ ଖାଇବ କୁହ ତା' ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ।

କକର ମିନାରେ..... ।

808

କକର ମିନାରେ କକର ମିନା

ଥରେ ପିଠା ଖାଇଲା । ଆଉ କେତେଟା ଦାନ୍ତ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ତାକୁ ଭାରି କାଟିଲା । ସେ ବିକଳରେ ପାଖରେ ଥବା ପାଣି ପିଇଦେଲା । ରାଗ ପାଣିରେ ତା' ପାଟି ଆହୁରି ପୋଡ଼ିଲା। ସେ

ବଣ ପାଖରେ ଟୁନାଟୁନିଙ୍କ ଘର । ଦିନେ ସେମାନେ ପିଠା ଖାଇବାକୁ ମନ କଲେ । ଟୁନା ଚାଉଳ ଆଣିଲା । ଟୁନି ବିରି ଆଣିଲା । ଚକୁଳି କରିବାକୁ ଗଲେ । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଘରେ ଜାଳ ନାହିଁ । ଟୁନା ଜାଳ ଆଣିବାକୁ ବଣକୁ ଗଲା। ବଣରେ ବାଘମାମ୍ର କହିଲା- "ମୋ ବଣରେ କିଏରେ ?"ଟୁନା କହିଲା-ମୁଁ ଟୁନା, ଜାଳ ନବାକୁ ଆସିଛି। ବାଘମାମ୍ର ପ୍ରଣି ପଚାରିଲା-''ଜାଳ କ'ଣ କରିବ ?'' ଟୁନା କହିଲା- ''ଆମେ ଚକୁଳି ପିଠା କରିବୁ ।'' ବାଘ କହିଲା-''ମତେ ଦବ''? ଟୁନା କହିଲା-''ହଉ ସଞ୍ଜକୁ ଆସିବ।'' ଟୁନାଟୁନି ପିଠା କଲେ। ଖାଉଖାଉ ସବୁତକ ପିଠା ଖାଇଦେଲେ । ଟୁନାଟୁନି ଡରିଗଲେ । ବାଘମାମୁଁ ଆସିବ । କ'ଣ ଖାଇବ ? ଟୁନି ଗୋବର, ଗୋଡ଼ି ଗୋଳେଇ ପିଠା କଲା । ବାହାର ଅଗଣାରେ ଆସନ ପକେଇଲା । ପିଠା ରଖିଲା । ରାଗ ଲଙ୍କା କେତେଟା ଚକଟି ପାଣି କରି ରଖିଲା । ଟୁନାଟୁନି କବାଟ କିଳି ଘରେ ଲୁଚି ବସିଲେ । ବାଘମାମୁ ଆସିଲା । ଟୁନାଟୁନାଙ୍କୁ ଡାକିଲା । କେହି ତା' ଡାକ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ବାଘମାମୁଁ ପିଠା ଖାଇଲା । ତା'ର ଦାନ୍ତ ରଟ୍ କରି ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଆଉ

ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ

ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା । ଟ୍ଟନାଟ୍ଟନି ଓ ବାଘମାମୁ

ସସ୍ତାହ-୮

ଅତିରିକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ

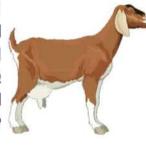
ៅ ଆସ, ଗପ ଶୁଣିବା ଓ ଗୀତ ଗାଇବା l ବୁଛିଆ ଛେଳି

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପଲେ ଛେଳି ଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ପାଖ ବଣକୁ ଚରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସଞ୍ଜବେଳକୁ ଫେରିଆସନ୍ତି । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ବଣରେ ରହିଗଲା । ଘରକୁ ବାଟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ରାତି ହୋଇଗଲା । ଛେଳିକୁ ଡର ଲାଗିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଉଇହୁଙ୍କା ଉପରେ ଚଢ଼ିଗଲା । ଏତିକିବେଳେ ବାଘଟିଏ ଆସିଲା । ଛେଳିକୁ ଦେଖି ଭାବିଲା-ଏଇଟା ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଜୀବ । ବାଘ ପଋରିଲା-ତୁ କିଏରେ ? ଛେଳି କହିଲା-ମୁଁ ଫାଗ । ମୁଁ ବାଘକୁ ମାରିଖାଏ । ବାଘ ଡରିଗଲା । ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଦଉଡ଼ିଲା । ବିଲୁଆ ବାଘକୁ ଅଟକାଇଲା । କହିଲା- ମାମୁ, ସେଇଟା ଛେଳିଟାଏ ।

ସସ୍ତାହ-୮

ତୁମେ ତାକୁ ଡରୁଛ ? ଆସ ଦେଖିବ l ବାଘ ତଥାପି ଡରୁଥାଏ l ବିଲୁଆ ବାଘକୁ ସାହସ ଦେଲା l ଦୁଇଜଣ ଲାଞ୍ଜ ବାନ୍ଧି ହୁଙ୍କା ପାଖକୁ ଆସିଲେ l ଦୂରରୁ ଛେଳି ଦେଖିଲା ବାଘ ଓ ବିଲୁଆ ଆସୁଛନ୍ତି l ସେ ପାଟି କରି କହିଲା- ''ହଇରେ

ବିଲୁଆ । ତତେ ପରା କହିଥିଲି-ମତେ ଭାରି ଭୋକ । ସାତଟା ବାଘ ଆଣିବୁ । ତୁ କ'ଣ ଗୋଟାଏ ବାଘ ଆଣିଛୁ ? ହଉ ଆଣ । ମୁଁ ସେଇ ଗୋଟାକ ଆଗ ଜଳଖିଆ କରିଦିଏ ।'' ଛେଳି କଥା ଶୁଣି ବାଘ ଜୋରରେ ଦଉଡ଼ିଲା । ବିଲୁଆର ତ ଲାଞ୍ଜ ବନ୍ଧା ହୋଇଛି । ସେ ଘୋଷାଡ଼ି ହୋଇ ଖଞିଆଖାବରା ହୋଇଗଲା । ସକାଳ ହେଲା । ବୁଦ୍ଧିଆ ଛେଳି ମନଖୁସିରେ ଘରକୁ ଗଲା ।

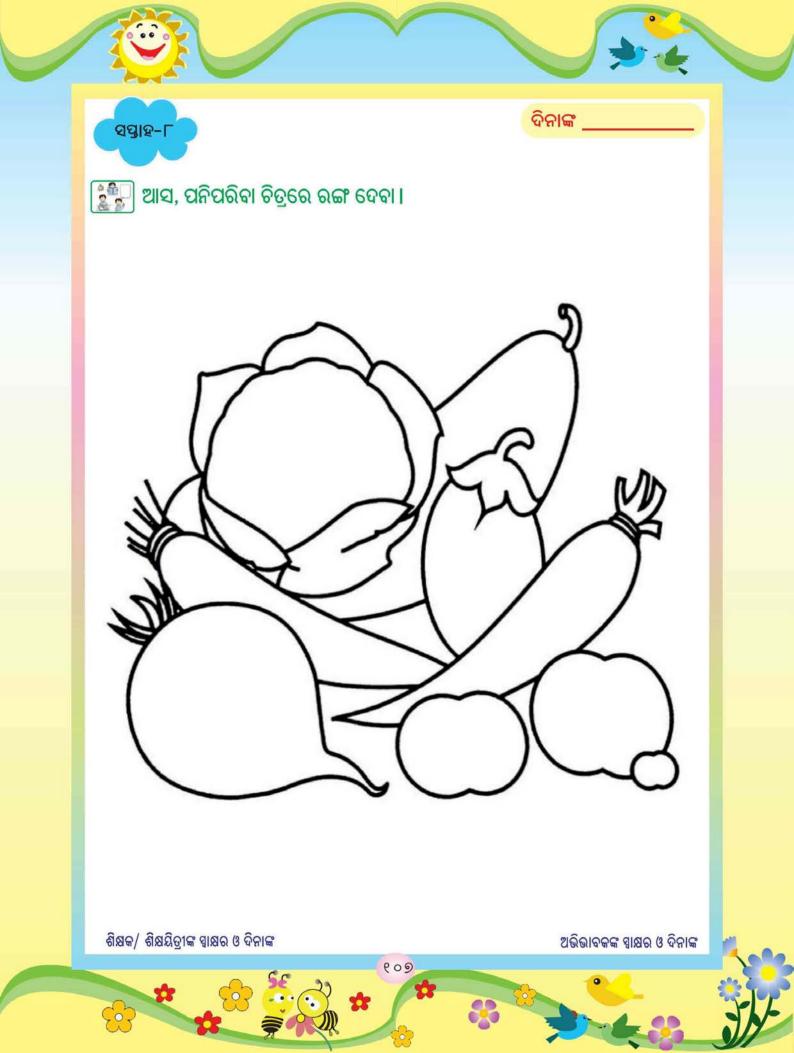

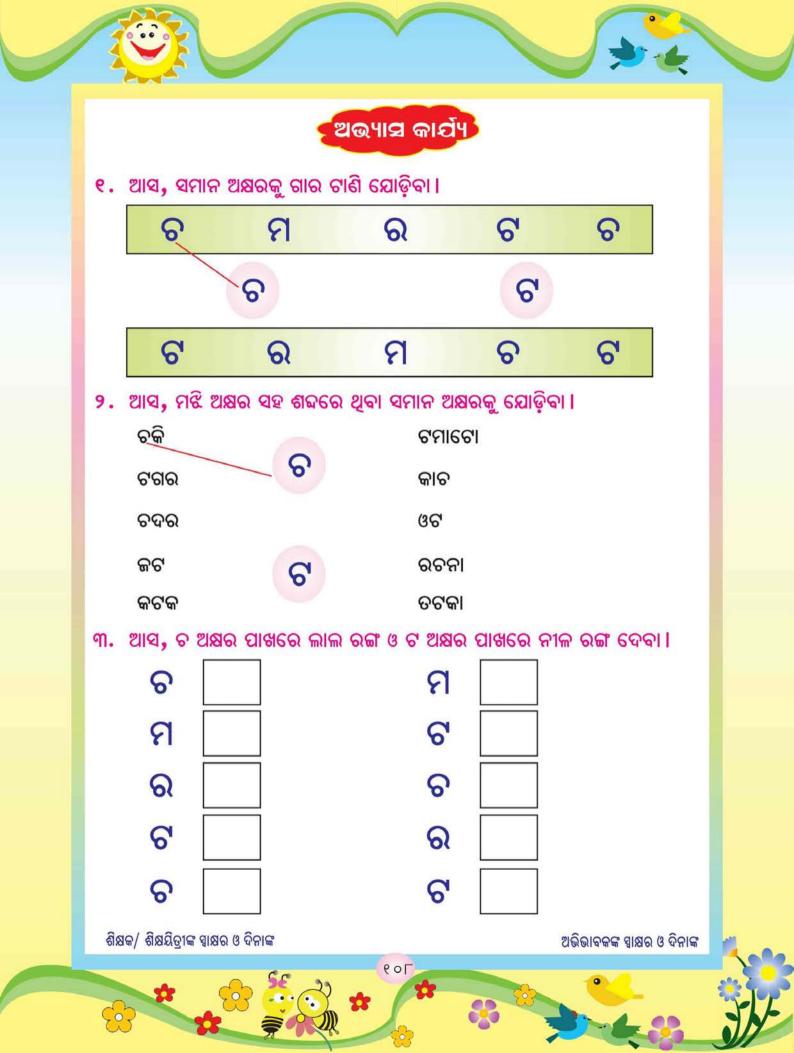

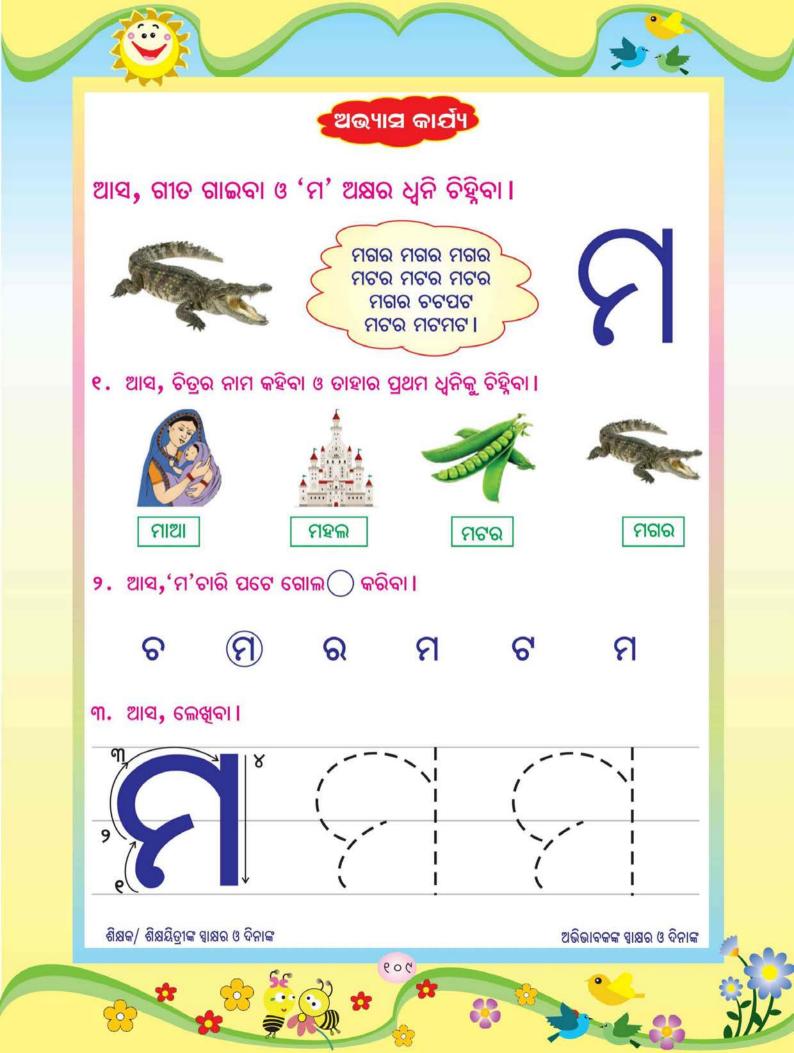
609

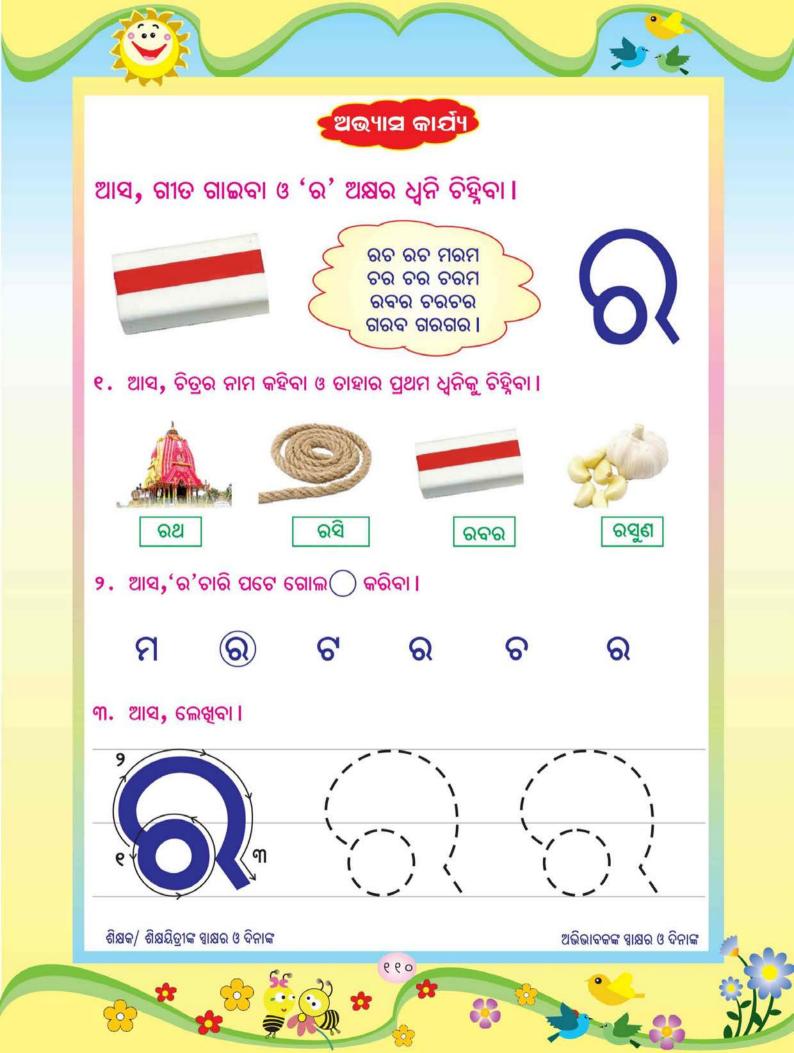
ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

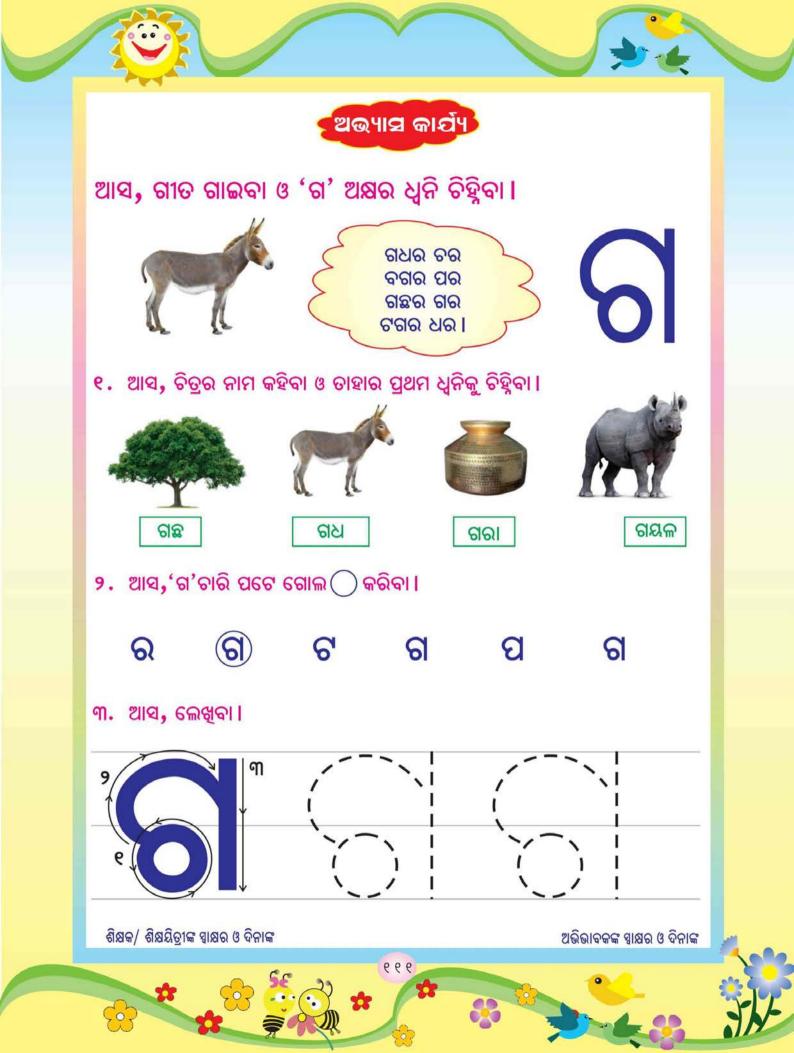
ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦିନାଙ୍କ

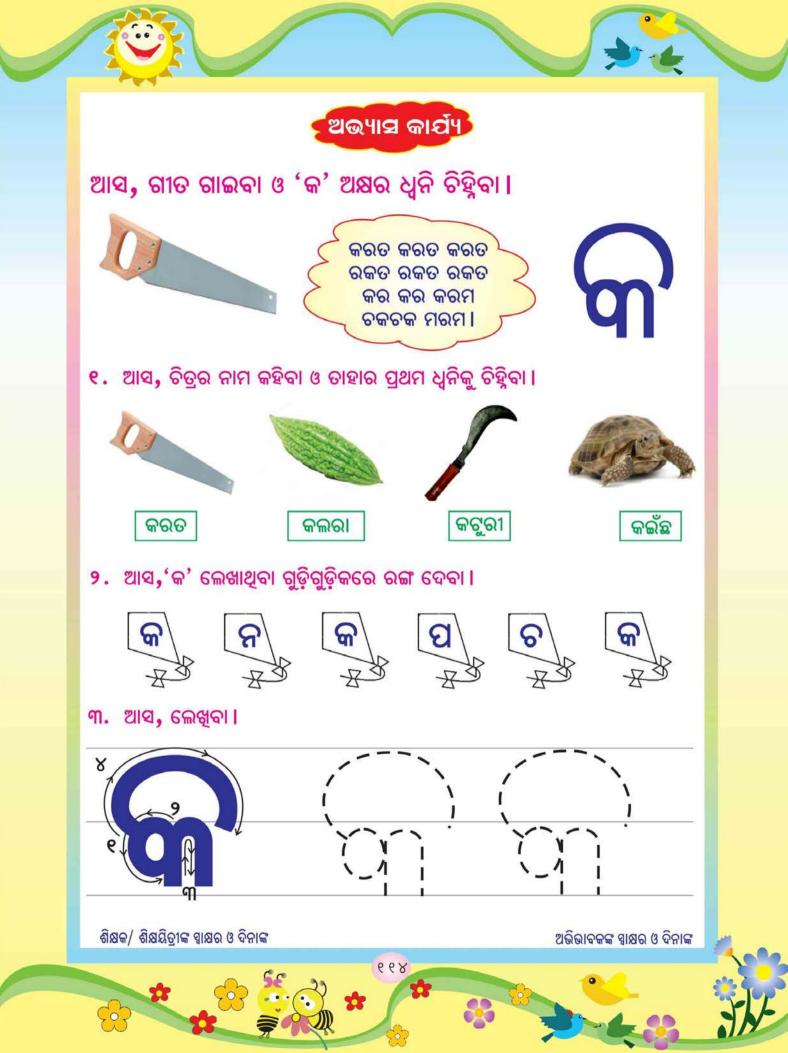

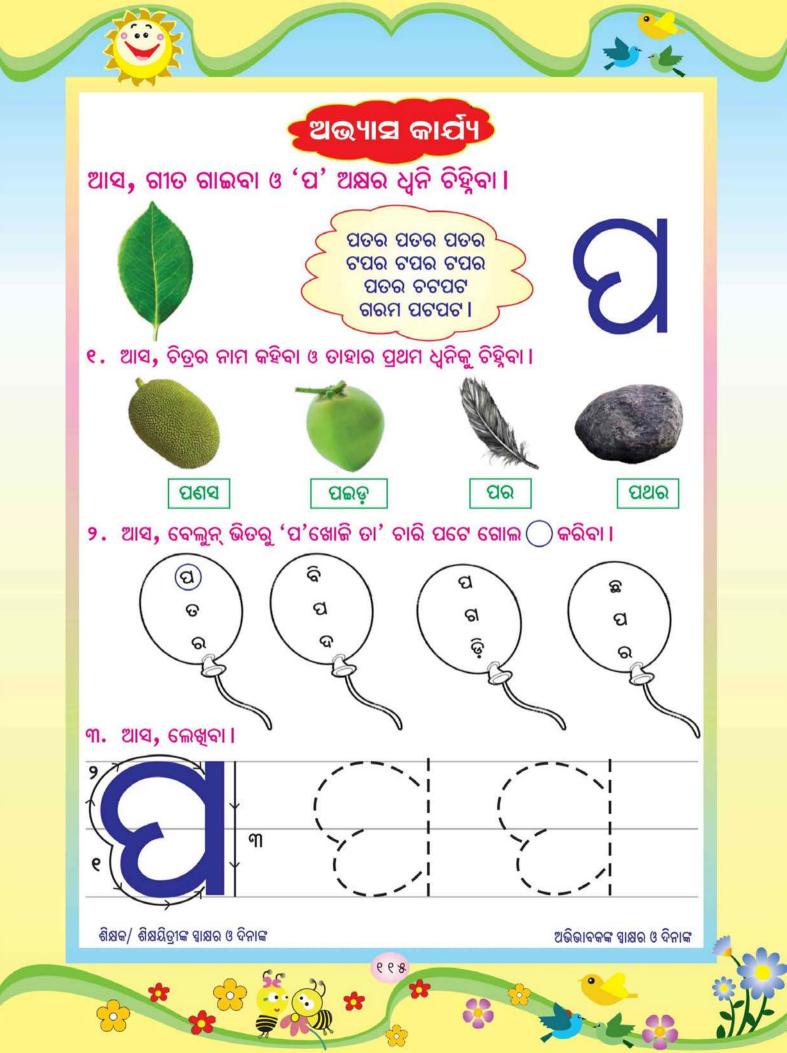

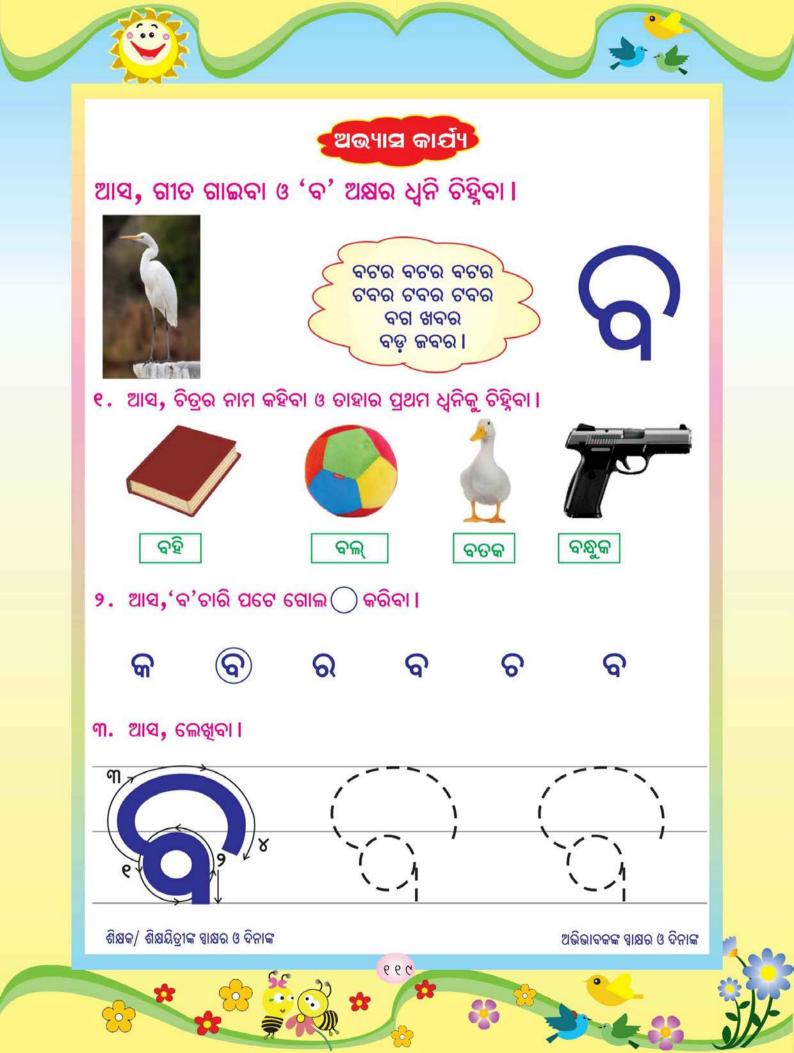

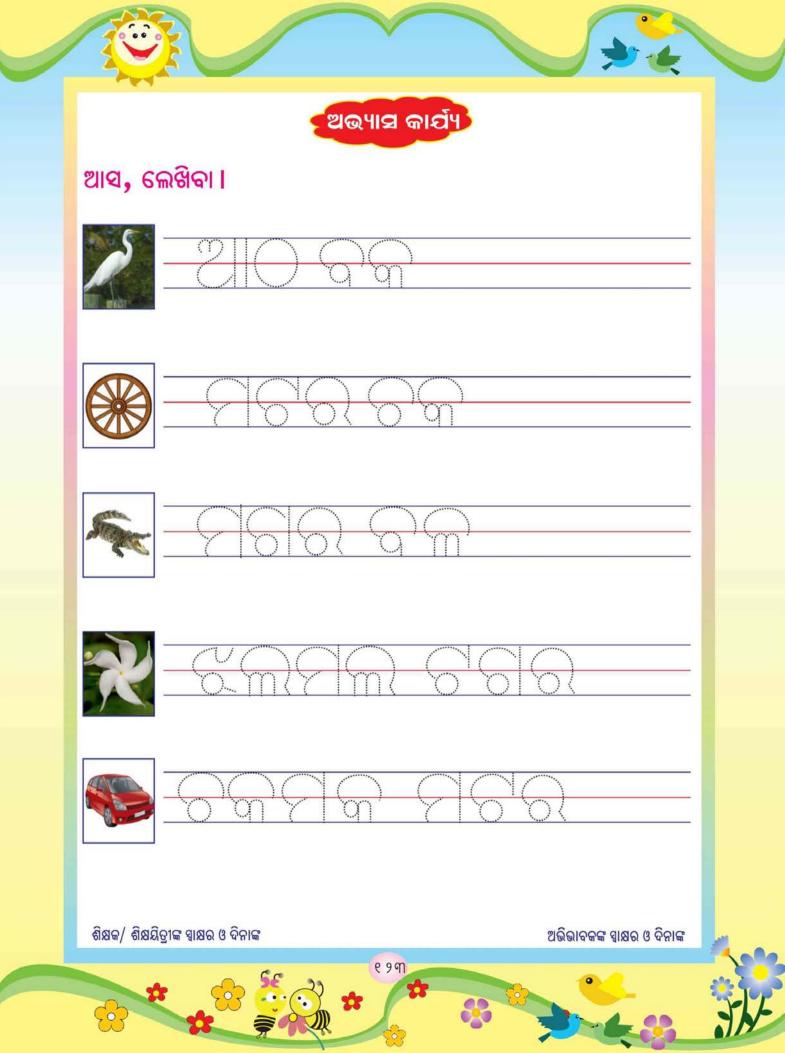

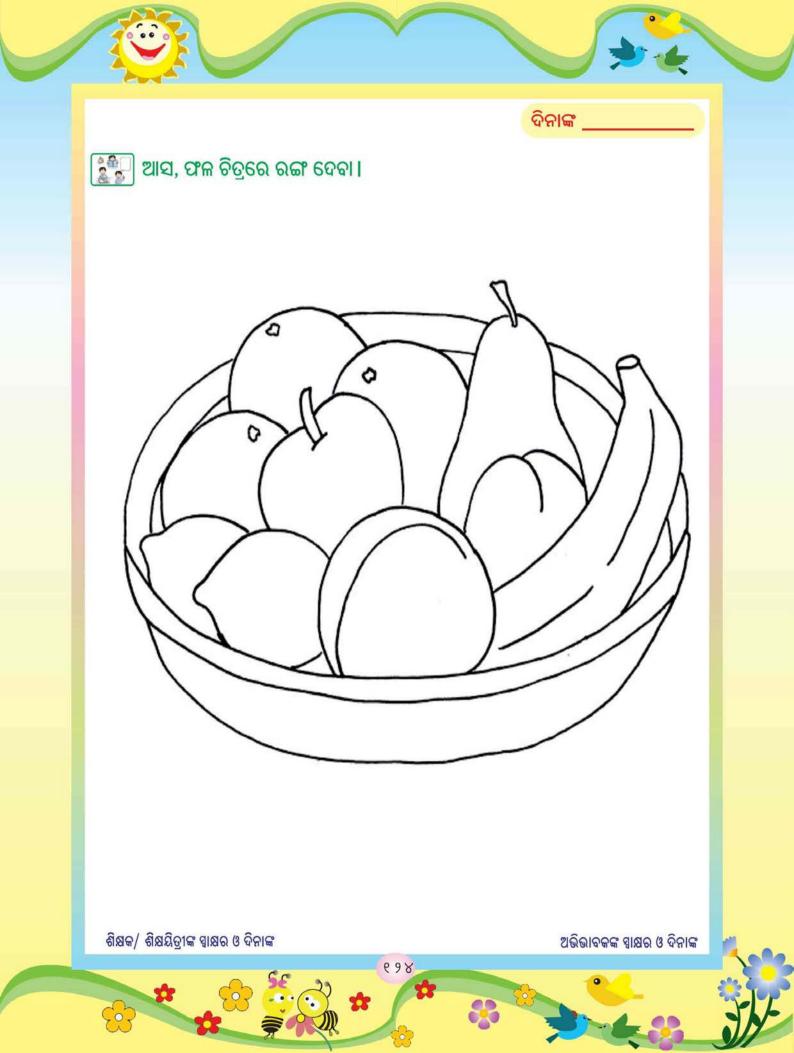

ଦୈନିକ ଯୋଜନା

ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ – ୧୦.୪୫ ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଷା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଶିଖରରେ ୮ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ଏକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହରେ ଏକ ଅଭିନୟ ଗୀତ, ଗନ୍ଧକଥନ ପାଇଁ ଏକ ଗପ, ସାପ୍ତାହିକ, କଥୋପକଥନ ପାଇଁ/ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ବିନ୍ଦୁ ଓ ୬ଟି କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ୪୫ ମିନିଟ୍ରେ ୪ ଖଣ୍ଢିୟ ରୂପରେଖ ଅନୁଯାୟୀ ମୌଖିକ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅକ୍ଷର ବା ଶବ୍ଦ ଷରର କାର୍ଯ୍ୟ, ପଠନ ଓ ଲିଖନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

ମୌଖିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିନୟ ଗୀତ - (୧ ୦ ମି.)	 ଅଭିନୟ ଗୀତକୁ ଅଭିଭାବକ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ଆବୃଭି କରିବେ ଓ ପିଲା ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆବୃଭି କରିବେ । ପ୍ରଥମରୁ ତୃତୀୟ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିନୟ ଗୀତ ଆବୃଭି କରାଯିବ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଅଭିନୟ ଗୀତ ସହିତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମତାନ ଶବ୍ଦ କୁହାଯିବ ଓ କବିତାରେ ଶବ୍ଦକୁ ଦେଖାଇ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ । ପିଲାମାନେ ଚିହ୍ନିବେ ଓ କହିବେ । ତୃତୀୟ ଦିନ ସମତାନ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ । ପିଲାମାନେ ଚିହ୍ନିବେ ଓ ସେହି ଧ୍ୱନିରେ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦ କହିବେ (Phonological Awareness) 	
ସାସ୍ତାହିକ ଗତିବିଧି (୧ ୦ ମି.)	• ପ୍ରଥମ ଦିନ ଅଭିନୟ ଗୀତ ପରେ ଅଭିଭାବକ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାଞ୍ଚାହିକ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବେ । (ଅଧିକା ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ପୁନର୍ବାର କରାଇବେ) • ଗତିବିଧି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ଖେଳ କିମ୍ବା ଅଭିନୟ ଗୀତ ଦିଆଯାଇଛି ।	
ଗଞ୍ଚକଥନ (୧ ୫ମି.) ପଠନ (ଅଭିଭାବକ ୨ / ୩ ଥର ଆଙ୍ଗୁଳି ରଖି ଗପଟିକୁ ପଢ଼ିଲା ପରେ ପିଲାମାନେ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନି ବା ଅନୁମାନ କରି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।	 ଚତ୍ପୂର୍ଥ ଦିନ ଅଭିଭାବକ ପିଲାଙ୍କୁ ଗଞ୍ଚକଥନରେ ଥିବା ଗପ ବିଷୟରେ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ କହିବେ । ତା' ପରେ ସରର ଉତ୍ଥାନପତନ ସହିତ ଗପଟି କହିବେ । ଦିଆଯାଇଥିବା ସରଳ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ । ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଅଭିଭାବକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗପ ବିଷୟରେ କ'ଣ ମନେ ଅଛି ପଚାରିବେ । ନିଜେ ବୁଝିଥିବା ଭାଷାରେ ଗପଟିକୁ କହିବାକୁ କହିବେ । ତା' ପରେ ପୁଣି ଥରେ ଗପ ଶୁଣାଇବେ ଓ ପ୍ରଶ୍ମ ପଚାରିବେ । ଷଷ ଦିନ ଅଭିଭାବକ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ଗପଟି କହିବେ ଓ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କହିବେ ଓ ପଚାରିବେ । ପିଲାଙ୍କୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ଗପଟି କହିବାକୁ କହିବେ । ଅଭିଭାବକ ୨ ବା ୩ ଥର କହିବା ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଗତ୍କଟିକୁ ନିଜେ ପଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । 	
କଥୋପକଥନ (୧ ୦ ମି.) ମୌଖିକ	• ଷଷ ଦିନ କଥୋପକଥନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିନ୍ଦୁକୁ ନେଇ ଅଭିଭାବକ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ମୌଖିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ପାଇଁ ବା କହିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ ।	
ଗୀତ, ଗପ ମାଧ୍ୟମରେ ଅକ୍ଷର ସ୍ତର / ଶବ୍ଦ ସ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ (୫ ମିନିଟ୍)	• ପିଲାମାନେ ଅଭିନୟ ଗୀତରୁ ସମତାନ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବେ ଓ ନୂଆ ସମତାନ ଶବ୍ଦ କହିବେ । • ସମତାନ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ – ମଧ୍ୟମ – ଅନ୍ତିମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନି ନୂଆ ଶବ୍ଦ କହିବେ । • ଗକ୍ଷକଥନର ଗପରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଜାଣିବେ ଓ କହିବେ ।	
ଲିଖନ (୧ ୫ ରୁ ୨ ୦ ମିନିଟ୍)	 ପିଲାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟପୁଞ୍ଚିକାରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲିଖନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣାରେ - ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଲିଖନ (Emergent writing) ଓ ଅକ୍ଷର ସଙ୍କେତ ଲିଖନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣାରେ - ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ରଙ୍ଗ କରିବା, ଅକ୍ଷର ସ୍ତର, ଶବ୍ଦ ସ୍ତର ଓ ଛୋଟ ବାକ୍ୟ ବା ବାକ୍ୟାଂଶ ଦେଖି ଦେଖି ଲେଖିବେ । 	

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ				
୪ ଖଣ୍ଡିଆ ରୂପରେଖ	ଗତିବିଧି	ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଫଳାଫଳ ଶ୍ରେଣୀ ୧	ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଫଳାଫଳ ଶ୍ରେଣୀ ୨	
ମୌଖିକ ଭାଷାର ବିକାଶ	କଥୋପକଥନ	OD 6 0 6 . 6 0 9	OD908,OD908, OD988, OD908	
	ଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା	OD608,0D609	OD90F,OD90C	
	ଅଭିନୟ ଗୀତ	OD १ ० ୩	OD	
	ସାସ୍ତାହିକ ଗତିବିଧି	OD १० १, १० १, १० ୩	OD908,OD968	
ପଠନ	ପ୍ରିଷ୍ଟ୍ ର ଅବଧାରଣା	ODeox,ODeoc, ODeeo	OD908,OD900, OD900	
	ଇମରଜେୟ ରିଡିଂଗ୍ ଲୋଗୋଗ୍ରାଫିକ୍ ରିଡିଂଗ୍	OD ? 0 F , OD ? 0 C ? 0 O P ? 0	୦୦୨୦୭,୦୦୨୦୩, ୦୦୨୧୦	
	ଅଭିଭାବକା ଶିକ୍ଷକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଗନ୍ଧକଥନ ଓ ଗପ ପଢ଼ି ଶୁଣେଇବା	OD (0 9	୦D୨୦୨,୦D୨୦୭, ୦D୨୦୬, ୦D୨୦୩, ୦D୨୧୫	
ଶବ୍ଦ ପଠନା ଡିକୋଡିଂ	ସମତାନ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିବା ଓ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଧ୍ୱନି ଚିହ୍ନିବା	०० १ ० १	OD 9 0 8	
	ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା	OD ? 0 9 9 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	OD 9 e e	
ଲିଖନ	ପ୍ରାକ୍ ଲିଖନ ଓ ପ୍ରାରୟିକ ଲିଖନ	OD १९१, OD ११ ୩	OD 9 e X	
	ଅକ୍ଷର ଲିଖନ	999DO	OD 9 8 8	
	ଶବ୍ଦ ଲିଖନ, ପ୍ରଚଳିତ ଲିଖନ (Inventive spelling, Conventional writing)		OD9 8 8, 9 8, 9 8	
	ଚିତ୍ର ଦେଖି ଛୋଟ ବାକ୍ୟାଂଶ ଲିଖନ (ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି)		OD9 (8, OD9 (9	

ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବା ଆଦ୍ୟ ଶୈଶବ ଞରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଞ୍ରୁତି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରବେଶ ଞର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧରେ ନିରନ୍ତରତା ରଖିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା, UNICEF ସହଯୋଗରେ ନିର୍ମିତ WCDର ନୂଆ ଅରୁଣିମା ପୁଞ୍ଚିକାର କେତେକ ପ୍ରତ୍ୟୟ, ଗପ ଓ ଅଭିନୟ ଗୀତକୁ ଶିଖର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ୫-୬ ବର୍ଷର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦୃଷିରେ ରଖି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ / ପ୍ରଥମ କରି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ OSEPA, TE & SCERT ଦ୍ୱାରା ଓ UNICEF ର ସହଯୋଗରେ ନିର୍ମିତ 'ଆରମ୍ଭ' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶିକ୍ଷକ ସାଥୀ ପୁଞ୍ଚିକାରୁ ମଧ କିଛି ଗପ ଓ କବିତାକୁ ଶିଖର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି । ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ୟୁଟୁବ୍ (YOUTUBE) ରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଥିବା କିଛି ଗୀତ, ଗପ Video ଓ ଷ୍ଟୋରୀଓ୍ୱିଭର (STORYWEAVER) ରେ ଥିବା ଗଳ୍ପ ମଧ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ।

OSEPA ଓ LLF ଏଥିପାଇଁ Department of WCD, UNICEF, TE&SCERT, STORYWEAVER ଓ YOUTUBE ପାଖରେ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଧନ୍ୟବାଦ ।

ୁମୁଦ୍ରଣ : ପାଠ୍ୟପୁଞ୍ଚକ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧୀକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର